

KRONIKA MĚSTA

VELKÁ BYSTRICE

Rok 2024

Počet listů: 156   Přílohy: 1   Celkem: 157

Razítko města:

Starosta města: Ing. Marek Pazdera .....

Kronikář: Mgr. Hana Londová .....

OBSAH:

Č:	Str.:	Název části:
I.	6 6 6	Úvod Životopis kronikáře Světové a vnitrostátní zajímavosti a události roku 2024
II.	10 10 10 10 11 14	Popis obce Poloha obce Počet obyvatel Rok 2024 očima starosty Počasí v roce 2024 Obyvatelstvo
III.	16 16 16 19 22 25 28 29 30	Samospráva a správa obce Samospráva Zastupitelstvo Rada města Rozpočet města Velká Bystřice na rok 2024 a jeho čerpání Činnost komisí a výborů: komise stavební (str.25), pro kulturu, informace, cestovní ruch a propagaci (26), pro rodinu, sociální a zdravotní záležitosti (26), bytová (26), výbor finanční (27), výbor kontrolní (27) Správa města – Městský úřad Stavební úřad Archiv města
IV.	31 31 31 32 33 33 33 34	Hospodářský život Zemědělská činnost Hotel Zámek Feron ČEROZFRUCHT, s.r.o. MAKRO SEKO Aerospace, a.s. EGT Express CZ, s.r.o.
V.	35 35 35 36 37 37 39 39 40	Politický a veřejný život Činnost politických stran KDU-ČSL Místní organizace SOCDEM Činnost společenských a zájmových organizací Sbor dobrovolných hasičů Český rybářský svaz Český zahrádkářský svaz Český kynologický svaz

	41	Klub invalidů
	41	Spolek rodičů a přátel školy
	42	Junák – český skaut, z.s.
	46	Eko-turistický pionýrský oddíl Poletušky
	47	Senior klub
	48	Rodinné centrum o-kruh
VI.	51	Sociální a zdravotní zařízení
	51	Dům pokojného stáří sv.Anny
	52	Charitní pečovatelská služba
	53	Ordinace praktického lékaře
	53	Dětské oddělení
	54	Praxe zubního lékaře
	55	Ambulance klinické logopedie
	55	Školní jídelna
VII.	56	Obvodní oddělení policie ČR
VIII.	57	Kultura a školství
	57	Masarykova základní škola a mateřská škola
	57	a) základní škola
	64	b) mateřská škola
	66	Základní umělecká škola Žerotín
	67	Základní umělecká škola M. Stibora
	67	Odbor kultury a informací
	75	Obecní knihovna
	76	Galeriezet
	76	Folklorní soubor Haná
	82	Osvětová beseda
IX.	84	Církevní život
	84	Římskokatolická církev
	86	Československá církev husitská
X.	87	Tělovýchova a sport
	87	Házená
	92	Oddíl FK
	93	Oddíl tenisu
	94	Oddíl volejbalu – ženy
	94	Sokol
	102	Orel
XI.	104	Významné události města v roce 2024
	104	Velká Bystřice přispívá tříděním potravinového odpadu k výrobě zelené energie
	105	Tříkrálová sbírka
	106	Má čištění řeky Bystřice smysl?
	106	Výpadek energie
	107	Nový pediatr v bystřické ordinaci

109	Bílý kámen
109	Nová informační tabule připomene zaniklou obec Varhošť
112	Bílý kámen 2024
113	60. výročí úmrtí Josefa Kolbeho
113	Výročí narození a úmrtí P. Josefa Olejníka
114	Lípa pro budoucnost
114	Vlaková SMART zastávka
115	Lenka Černínová získala ocenění Učitel roku 2023
116	Mikoláš Hlisnikovský je výborný v dějepise, v celostátní soutěži zabouje za Olomoucký kraj
118	Příběhy pamětníků očima žáků základních škol
119	Jsme ze stejné planety
120	Vzpomínka na bratra Jana Pečínku - Jamba
121	Třicet let dobrodružství na Staré Vodě
122	Sokolové z Velké Bystřice se chystají na Vsesokolský slet 2024
123	Město Velká Bystřice získalo 3. místo v kategorii 500 – 5000 obyvatel v celostátní soutěži obcí Křišťálová popelnice 2023
124	Velká Bystřice získala certifikát obce přátelské rodině
124	Velká Bystřice obhájila 2. místo ve výzvě 10 000 kroků
125	Velká Bystřice slaví úspěchy ve sportu. Odchovanci excelují v reprezentačních týmech
127	Lidový rok 2024
131	Projekt Červená lavička respektu
131	Matteo Zani: “Pokaždé, když se k vám vracím, cítím se jako doma.”
134	Škola získá reprezentativní vstupní prostor
134	Bystřické Sokolky v Praze: slet plný sounáležitosti a nezapomenutelných okamžiků
136	Mezinárodní cvičení Ample Strike
136	Povodně
137	Volby do zastupitelstva Olomouckého kraje
137	Laureáti Ceny města Velká Bystřice 2024
142	Otec Josef: Nejlepší místo pro život je ve Velké Bystřici
144	Soutěž O keramickou popelnici – Velká Bystřice na prvním místě
145	Odměna z programu Elektrowin
145	Zlatý úspěch Campanelly v Tokiu
150	Podpora obcím postiženým povodněmi
151	Zemřel Jiří Čada
151	Kreativní centrum
152	Úspěch biketrial klubu
152	Velká Bystřice se stala vítězem ve Výzvě 10 000 kroků
153	Dar pro Vojenský fond solidarity
153	Paměť národa

XII.	156	Závěr
XIII.	157	Příloha kroniky Vyjádření kronikáře k přílohám

I. Úvod

Kronika roku 2024 je svědectvím druhého roku nového volebního období. Vedení města pracovalo v podobném složení jako v předchozím volebním období. O tom všem je kronika tohoto roku.

Stručný životopis kronikářky Mgr. Hany Londové

Narodila jsem se v roce 1965 v Olomouci, mé příjmení za svobodna bylo Košová. Do mých 8 let jsme žili v Práslavicích, v roce 1973 jsme se přestěhovali do rodinného domu ve Velké Bystřici, kde žiji dodnes. Po ukončení základní školy jsem vystudovala Gymnázium v Olomouci – Hejčíně. Po maturitě jsem nastoupila jako vychovatelka učňů v Potravinách Olomouc. Při zaměstnání jsem vystudovala Pedagogickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, nejdříve obor Vychovatelství osob vyžadujících zvláštní péči, později tamtéž (opět při zaměstnání) obor Učitelství 1. stupně ZŠ.

Provdala jsem se za Jaroslava Londu, máme dvě děti. Po mateřské dovolené jsem nastoupila jako učitelka 1. stupně Masarykovy ZŠ a MŠ ve Velké Bystřici, kde učím dosud. Ve svém volném čase se věnuji práci v souboru Haná a vedu dětskou folklorní přípravku Čekanka, jsem členkou T.J.Sokol Velká Bystřice.

V roce 2019 jsem byla zvolena do zastupitelstva města Velká Bystřice, opět i v roce 2022. Dosud jsem zpracovala Kroniku města Velká Bystřice za roky 1991, 1992 a 1993, poté 2010–2024.

Ve Velké Bystřici 18. ledna 2025

Světové, evropské a vnitrostátní události roku 2024

Podklady: Magazín Dnes č.52/2024, Petr Nečada

1. 1. – Prezident Petr Pavel pronesl z nádvoří Pražského hradu svůj první novoroční projev.
3. 1. – Prezident v rámci tradičního povolebního rituálu jmenoval předsedou vlády znovu Petra Fialu.
4. 1. – Začalo hlavní líčení u Obvodního soudu pro Prahu 8. Psychiatr Jan Cimický čelí obžalobě ze čtyř znásilnění a 35 případů vydírání pacientek.
6. 1. – Lidé uctili památku obětí vraždy na pražské filozofické fakultě.
- 13.1. – Zemřela herečka Jana Hlaváčová.

20. 1. – Čeští hokejisté získali bronz na MS juniorů.
14. 2. - Pražský městský soud po třinácti měsících zprostil bývalého premiéra a předsedu ANO Andreje Babiše a jeho spolupracovníci Janu Nagyovou obžaloby v kauze Čapí hnízdo. Dotační podvod podle soudu nespáchali.
16. 2. - Ruský politik Alexej Navalnyj, nejvýraznější kritik režimu Vladimira Putina, zemřel ve vězení.
7. 2. - Premiéři zemí Visegrádské čtyřky Robert Fico (Slovensko), Viktor Orbán (Maďarsko) a Petr Fiala (Česko) se setkali v Praze ohledně pomoci Ukrajině.
22. 2. - Na tisíce traktorů a dalších zemědělských strojů vyrazily k hranicím. U přechodů do okolních zemí sedláci protestovali proti zemědělské politice Evropské unie.
18. 2. - Hokejový klub Pittsburgh Penguins slavnostně vyvěsil dres Jaromíra Jágra.
5. 3. – Francouzský prezident Emmanuel Macron navštívil Prahu. Setkal se s českým prezidentem a jednal o posílení spolupráce v oblasti obrany a energetiky.
6. 3. – Česká vláda odvolala velvyslance ze Slovenska kvůli neshodám v otázkách zahraniční politiky.
7. 3. – Před Úřadem vlády protestovali zemědělci. Ráno zde vysypali hnůj a balíky slámy.
8. 3. – Bývalý americký prezident Bill Clinton přijel do Prahy. Na Pražském hradě se setkal s prezidentem České republiky.
12. 3. – Čtyři vojenská letadla NATO přistála v Česku u příležitosti oslav výročí vstupu země do Aliance.
18. 3. – Vladimir Putin se stal znovu prezidentem Ruska, ve volbách získal 87 procent hlasů.
9. 3. – Česká modelka Kristýna Pyszková vyhrála Miss World v Bombaji, kde proti ní stálo 111 konkurentek z celého světa.
22. 3. – Lyžařka Ester Ledecká vyhrála po více než dvou letech závod světového poháru. V rakouském Saalbachu zajela nejrychlejší poslední superobří slalom sezony.
27. 3. – Podruhé za sebou překonal hokejový útočník David Pastrňák z Bostonu hranici sta bodů v NHL. Z českých hokejistů to před ním dokázal pouze Jaromír Jágr.
- 7.4. – Prezidentem Slovenska se stal Peter Pellegrini.
- 7.4. – Teploty přes 30 stupňů překonaly rekord starý 90 let, kdy první tropický den byl 17.dubna.
- 18.4. – Knihou roku oceněnou Magnesia Litera se stal román Hella od Aleny Machoninové.
- 12.4. – Horolezkyně Klára Kolouchová jako první Češka stanula na vrcholu Annapurny.

- 18.4. – Ve věku 52 let a 63 dní hrál Jaromír Jágr baráž o hokejovou extraligu za Kladno a proti Vsetínu skóroval. Tím překonal zápis legendárního Gordieho Howea z NHL.
- 15.5. – V Handlové vypálil útočník na slovenského premiér Roberta Fica, zasáhly ho 3 střely, byl operován a přežil.
- 10.5. – Za obrovského zájmu se u nás konalo po 9 letech hokejové mistrovství světa v ledním hokeji, a to v Praze a Ostravě, český tým posílili i Pastrňák a Zach z NHL
- 26.5. – Hokejisté Česka porazili v Praze Švýcarsko a po 14 letech se stali mistry světa.
5. 6. – Krátce před půlnocí se v Pardubicích stala jedna z nejtragičtějších nehod za železnici za poslední roky. Při čelní srážce nákladního vlaku s rychlíkem zemřeli čtyři lidé a přes dvacet se jich zranilo.
8. 6. – Volby do Evropského parlamentu vyhrálo hnutí ANO před koalicí Spolu. Následovali Piráti a Motoristé.
13. 6. – Slovenská prezidentka Zuzana Čaputová naposledy ve funkci navštívila Prahu. Na hradě ji přivítal prezident Petr Pavel. V rámci návštěvy byla oceněna nejvyšším vyznamenáním udělovaným cizincům.
19. 6. – Vůdci Ruska a Severní Koreje se sešli v Pchjongjangu. Vladimír Putin potřebuje korejské zbraně a střelivo, Kim Čong-un ruské peníze a zboží.
8. 6. – Poslední den atletického mistrovství Evropy v Římě přinesl první medaili. Oštěpař Jakub Vadlejch zvítězil posledním pokusem na 88,65 metru.
17. 7. – Největší veřejnou zakázku v české historii získala jihokorejská společnost KHNP. Vláda rozhodla, že jí svěří výstavbu dvou nových bloků v Jaderné elektrárně Dukovany.
5. 7. – Druhým programem hromadných skladeb v pražském Edenu skončil XVII. Všesokolský slet. Na stadionu cvičilo postupně 13 500 cvičenců.
14. 7. – Tenistka Barbora Krejčíková zvítězila ve Wimbledonu ve dvouhře.
26. července – Za mimořádných bezpečnostních opatření byly v Paříži zahájeny Letní olympijské hry 2024.
- 13.7. – Bývalý americký prezident a kandidát na prezidenta Donald Trump byl terčem atentátu, atentátník ho zranil na uchu.
- 14.7. – Zemřel Herec a tanečník Vlastimil Harapes.
- 25.7. – Skončil pořad 168 hodin v České televizi.
- 7.7. – Herec Ivan Trojan převzal na Karlovarském festivalu Cenu prezidenta festivalu Jiřího Bartošky. Diváckou cenu získal film Vlhy.
- 14.7. – Tenistka Barbora Krejčíková zvítězila ve Wimbledonu, ženskou čtyřhru ovládl česko-americký pár Kateřina Siniaková a Taylor Townsendová.
- 2.8. – Česko získalo zlaté medaile na olympiádě – tenisté Kateřina Siniaková a Tomáš Macháč. Družstvo kordistů jakub Jurka, Martin Rubeš, Jiří Beran a Michal Čupr získali bronzové medaile.
- 9.8. – Kanoista Martin Fuksa vybojoval olympijské zlato, kilometrovou trať překonal v nejrychlejších čase olympijské historie.

- 10.8. – Zlatá olympijská medaile pro kajakáře Josefa Dostála, bronzová pro oštěpařku Nikolu Ogrodníkovou.
- 16.9. – Česko zasáhly mimořádně silné lijáky, povodeň byla nejtragičtější na severu Moravy, v Moravskoslezském a Olomouckém kraji.
- 22.9. – Hnutí ANO Andreje Babiše zvítězilo v krajských volbách v 10 krajích z 13.
- 7.9. – Konalo se smuteční rozloučení s hercem Karlem Heřmánkem.
- 11.10. – Krajský soud v Hradci Králové rehabilitoval faráře Josefa Toufara za nezákonné zatčení a vazební stíhání v roce 1950, který byl obětí komunistického režimu.
- 13.10. – Zemřela režisérka Věra Plívová – Šimková.
- 6.11. – Prezidentem USA se stal opět Donald Trump.
- 29.11. – V anketě Český slavík zvítězila Ewa Farna, Marek ztracený a skupina Kabát.
- 8.12. – Katedrála Notre-Dame v Paříži se otevřela po rozsáhlé rekonstrukci, která následovala po požáru v roce 2019.
- 14.12. – Vítězem soutěže StarDance se stal herec Oskar Hes a tanečnice Kateřina Bartuněk Hrstková.
- 9.12. – Hokejista Jaromír Jágr znovu posunul rekord nejstaršího střelce v profesionálních soutěžích na světě. Vstřelil gól ve věku 52 let a 296 dní.

II. Popis obce

Poloha obce

GPS: 49°35'24.814"N, 17°21'31.848"E

Obec Velká Bystřice se nachází v místě, kde končí údolí řeky Bystřice, pět kilometrů východně od okraje města Olomouc. Rovina nížiny Haná se právě v tomto místě zvedá do prvních kopečků Nízkého Jeseníku, jehož zalesněné stráně na severovýchodě obce se dotýkají prvních bystrických domů. Střed obce (budova radnice) se nachází v nadmořské výšce 244 m, v ostatních místech kolísá výška od 232 do 305 metrů nad mořem. Přesné vymezení polohy našeho města je popsáno v knize „Velká Bystřice – minulost a současnost“ str.233.

Rok 2024 očima starosty

Podklady: Ing. Marek Pazdera, starosta města

Jaký byl rok 2024? Tak hlavně mi připadá, že rok 2024 uplynul nějak strašně rychle, a to je asi i znamení, že to byl pro Velkou Bystřici víceméně poklidný rok bez nějakých zásadních událostí, které mění chod dějin.

Za zmínku určitě stojí zářijové povodně, které postihly Českou republiku a zvláště Jesenícko. Když jsem před Lidovým rokem odjížděl na expedici Ararat, bylo nesnesitelné vedro a trápilo nás velké sucho. A během pár chvil bylo vše úplně jinak... Naštěstí u nás ve Velké Bystřici perfektně zafungovala povodňová komise (bez mojí účasti) a i díky tomu dopadly povodně u nás ve Velké Bystřici relativně dobře. Ovšem ne všichni měli takové štěstí. Proto jsme se na jednání rady města rozhodli **vyčlenit částku 500 tis. Kč jako podporu potřebným po povodních**. Podpořili jsme 2 obce a 3 neziskové organizace (každé jsme poskytli dar ve výši 100 tis. Kč). Při rozdělování darů jsme dali na osobní zkušenost. Kolega, zastupitel Martin Šípek, byl pomáhat našemu rodákovi Davidovi Dubovi, který je v současné době místostarostou Bohušova. Ivoš Slavotínek, ještě jako náměstek hejtmana, pomáhal v Kobylé nad Vidnavou a popisoval nám fatální stav poškození a odřezanost této obce od okolního světa. Proto jsme podpořili právě tyto obce. Zbytek financí jsme se rozhodli věnovat zavedeným neziskovým organizacím (Charita, Český červený kříž a Člověk v tísni), které v regionech přímo působí a moc dobře vědí, komu nejlépe pomoci. Jen doufám, že podobných situací nás bude potkávat v budoucnu co nejméně.

I po stránce investic to byl na nás poměrně pohodový rok. Zmínil bych **novou cyklostezku na Přáslavici**, kde se nám podařilo díky dotaci ze Státního fondu dopravní infrastruktury vybudovat v souběhu s velice úzkou účelovou komunikací cca 1 km nové cyklostezky a současně jsme provedli úpravy komunikace kolem hřbitova. Dále jsme v roce 2024 realizovali **devět nových fotovoltaických elektráren (FVE) na budovách** ve vlastnictví města. Tato investice byla vybudována díky podpoře z dotačního fondu EU – Operační program životní prostředí. Nyní se připravujeme na sdílení elektřiny a doufáme, že právě díky novým FVE nám to přinese značné úspory. Poslední akcí, kterou bych zmínil, je **úprava ploch před školou**, kde prostor kolem sochy T.G.Masaryka získal novou, důstojnou podobu. I zde jsme na projekt získali dotaci z dotačního programu EU, konkrétně z Integrovaného operačního programu (IROP). Já jsem osobně velkým obdivovatelem prací pana architekta Sborwitze, který tento veřejný prostor takto navrhl. Oddělil prostor pro školu od pietního prostoru a na rozdělovací zed' nechal instalovat pamětní desku obětem první světové války, která byla původně bez povšimnutí za sochou Masaryka. Víím, že když vznikalo náměstí, mělo taky spoustu kritiků, a jak jsme nyní na celý tento prostor pyšní.... Tak věřím, že to bude stejné i u tohoto projektu.

Jestliže jsem v předchozím textu psal o poklidném roku 2024, tak rok 2025 bude pravým opakem. Jak z hlediska investic, tak i díky tomu, že si v roce 2025 připomene 750 let od první písemné zmínky o Velké Bystřici. Tak věřím, že vše úspěšně zvládneme!

Počasí v roce 2024

Pozorování, zápis a výpočty: Mgr. Věra Košová

Rok 2024 byl nejteplejší rok za posledních 250 let. Zima byla nadprůměrně teplá, chudá na sníh, celkové množství srážek průměrné. Podle odborníků Českého hydrometeorologického ústavu data potvrzují trend oteplování a prohlubující se zranitelnosti vůči suchu.

1 – nejnižší denní teplota	5 – průměr.měs.teplota	9 – počet sněžení
2 – nejvyšší denní teplota	6 – počet slunečních dnů	10 – větrné dny
3 – nejniž.prům.den.tepl.	7 – počet deštivých dnů	11 – ranní mlhy
4 – nejvyš.prům.den.tepl.	8 – srážky měsíční celk.	12 - bouřky

Měsíc:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Leden	-14	10	-11	8	-2,7	12	11	64	2	15	2	0
Únor	-5	17	-1	10,5	7	13	15	64	1	14	0	0

Březen	-3	22	2	17	8,6	23	8	45,5	0	23	0	0
Duben	-2	27	4	19	12,2	20	10	51	0	26	1	0
Květen	6	29	13	21	14	14	8	49	0	20	0	6
Červen	6	33	13	27,5	19,8	25	19	228	0	19	0	13
Červenec	12	38	19	27,5	23,9	24	7	48	0	19	0	4
Srpen	12	34	19	27	22,8	28	3	76,5	0	21	0	6
Září	3	34	9,5	26	18	22	9	186	0	25	0	0
Říjen	4	20	9	18	11,7	15	10	41	0	18	7	0
Listopad	-3	14	1	9,5	3,5	15	7	23	1	9	10	0
Prosinec	-6	11	-4	9	1,3	12	7	20	2	8	10	0

x = celostátní dlouhodobý průměr

MĚSÍC:	CHARAKTERISTIKA:	°C	x	mm	x
Leden	Začátek ledna teplo, v noci 3-6°, deštivo a větrno. 7.1. nastal zlom, ochladilo se, noční i denní teploty se pohybovaly pod bodem mrazu. Poslední týden až 8°, v noci mrznoucí déšť a silné námrazy trvaly 5 dnů.	-2,7	-2,8	64	42
Únor	Měsíc extrémně teplý, nejteplejší od r.1961. Velké množství srážek bylo deštivých i na horách, což způsobilo tání a zvedání hladin řek. V půli února kvetly sněženky, sedmikrásky, krokusy...	7	-1,1	64	38
Březen	Nejteplejší měsíc v historii měření. Noční teploty nejčastěji od 5 do 7°, ale dosáhly i 8-9°C. Závěr měsíce až 22°C. Větrno a málo srážek.	8,6	2,5	45,5	40
Duben	Začátkem měsíce silný smog a na mnoha místech padal saharský písek. Denní teploty se pohybovaly kolem 20 °C, časté teplotní rekordy 25-27 °C, v noci 6-11°C. V druhé polovině nastalo oteplení, časté srážky – pak teplo a větrno, ranní mlhy.	12,2	7,3	51	47
Květen	Měsíc velmi teplý, (teploty až 27 °C) větrný, sucho, na závěr měsíce bouřky a déšť.	14	12,3	49	74
Červen	Byl velmi teplý a srážkově bohatý, s často silnými bouřkami a přivalovými dešti. Mnohde i kroupy, silné větry – padající stromy působily problémy v dopravě. Naměřeno 11 tropických dní a 7 tropických nocí.	19,8	15,5	228	84

Červenec	Měsíc opět velmi teplý, začátkem větrný, hodně srážek, silné bouřky s přívalovými dešti a kroupami. Noci velmi teplé od 12 do 17 °C, ve dne 32-33°C.	23,9	16,9	48	79
Srpen	Velmi teplý měsíc (16 tropických dní a nocí), tím bylo léto nejteplejší v historii měření. 4x za měsíc se vyskytly bouřky se silným deštěm. Jinak jen několik malých přeháněk, sucho trápilo zemědělce.	22,9	16,4	76,5	78
Září	Začátek měsíce velmi teplý, teploty 31-34°C. V týdnu od 9-15 byla vydána výstraha před extrémním deštěm a vyhlášeny povodňové aktivity – mnoho různých akcí bylo zrušeno. Napršelo víc srážek než o povodních 1997.	18	12,8	186	52
Říjen	Teplý, větrný, začínal srážkami, od poloviny měsíce už ranní mlhy, denní teploty 16-20 °C, noci teplé až 11°C.	11,7	8,0	41	43
Listopad	Denní teploty začátkem měsíce 9-14 °C, pak se ochladilo a pohybovaly od 2-6°C. V noci často pod bodem mrazu a vyskytovaly se ranní mlhy, přetrvávající celý den. Časté srážky, ale minimální – později mírné oteplení.	3,5	2,7	23	49
Prosinec	Počátkem měsíce noční mrazy(až-5 °C), ranní mlhy často mrznoucí, tvorby náledí. Napadl sníh (5 cm), ve dne však teplo a sněhová pokrývka roztávala. Později výrazné oteplení - 17.12. denní teplota 11 °C, noční 7°C. Poslední týden znovu mrazy a celodenní mlhy.	1,3	-1,0	20	48
Průměr	Průměrná teplota a srážky za měsíc:	11,7	7,5	74,6	56,2
Celkem	Celkové srážky v mm:	-	-	896	674

Obyvatelstvo*k 31. 12. 2024**Podklady: Žaneta Čadová, matrikářka*

Celkový počet obyvatel	3514
z toho muži	1734
z toho ženy	1780
počet cizinců	330
celkový počet vč. cizinců	3844
Počet obyvatel starších 18 let (voliči)	2728
mladších 18 let	786
starších 60 let	850
starších 90 let	20
Narozené děti	34
Sňatků celkem	40
uzavřených v obřadní síni	18
uzavřených pod širým nebem	21
církevní sňatky	1
Úmrtí	29
Nově přihlášení občané	99
Odstěhovali se	67
Změna pobytu v rámci Velké Bystřice	28

Narozené děti: 34 celkem
se souhlasem rodičů někteří jmenovitě:

Sofie Vilimcová	Ema Otavová
Matyáš Sekela	Bibiana Štěrbová
Theo Jandík	Jakub Kubis
Adam Harwot	Oliver Dolinek
Petr Kabát	Timotej Kmec
Anna Poláchová	Sára Elisabeth Weinekötter
Vítek Lukáč	Terezie Tomančáková
Jakub Ignác Šustek	Lukáš Rella

Matěj Kucin
Tobiáš Sanetrník
Jáchym Juráň
Zuzana Stržínková
Karin Stejskalová
Stella Bouchalová
Alois Jung

Matěj Polach
Natálie Machynková
Jan Mahr
Vojtěch Ministr
Michal Petr
Ema Zapletalová
Meda Vašíčková

Zemřelí spoluobčané: celkem 29 osob
se souhlasem pozůstalých někteří jmenovitě:

	zemřel/a ve věku:		
Josef Zedník	87	Zdenka Nehněvajsová	77
Česlav Čajka	79	Marie Seidlerová	83
František Palucha	75	Marie Kuncová	79
Ludmila Petruželová	84	Jiří Sedláček	72
Ivana Klučková	57	Stanislav Říhovský	94
Vlasta Němcová	85	Miroslav Tandler	76
Jan Kubeša	68	Josef Rulíšek	90
Alena Žaludová	74	Karel Krebs	73
Josef Petřík	68		

CzechPoint

V roce 2024 vydal městský úřad prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy – CzechPointu - celkem 306 výpisů a pracovníci městského úřadu ověřili celkem 1030 podpisů nebo listin.

III. Samospráva a správa obce

Samospráva

Zastupitelstvo města rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti města v souladu se zákonem o obcích.

Počet zasedání zastupitelstva města v roce 2024	5
---	---

Rada města je výkonným orgánem města v oblasti samostatné působnosti a ve své činnosti odpovídá zastupitelstvu města. V oblasti přenesené působnosti přísluší radě města rozhodovat, jen stanoví-li to zákon. Na jednání rady je vždy přizván s hlasem poradním předseda kontrolního výboru. Podle projednávaných záležitostí si rada města může přizvat odborníky, členy komisí, fyzické i právnické osoby, které žádají na radě usnesení.

Zastupitelstvo

*Podklady: Mgr. Marcela Chumchalová – tajemník MěÚ,
pro kroniku zpracovala Hana Londová*

Složení zastupitelstva města Velká Bystřice

Ing. Marek Pazdera	Ing. Vít Langer
Ing. Martin Seidler	Ing. Pavel Kolman, Ph.D.
Mgr. Vendula Švarcová – oddávající	Mgr. Ivo Slavotínek
Ing. Kamil Šperka	Petr Nakládal – oddávající
Martin Šípek	Mgr. Lucie Pazderová – oddávající
Ing. Lukáš Jakl	Jiří Čepelák
Ing. Jiří Pospíšil, Ph.D.	Ing. Petr Melničuk
Mgr. Hana Londová	

Na každém zasedání zastupitelstvo města schválilo navržený program, určilo zapisovatele, schválilo volbu pracovního představenstva, ověřovatele zápisu, návrhovou komisi a znění zápisu z předchozího zasedání ZM. Pravidelným bodem jednání byla zpráva o činnosti rady města a městského úřadu, majetkoprávní agenda a převody pozemků města.

26.2.	<p>DSO Biotop Burk</p> <ul style="list-style-type: none"> • schválena změna stanov, • zvolen Ing. Martin Seidler do představenstva, • schválena smlouva o úhradě členských příspěvků na roky 2024–2026. <p>Mimořádná odměna starostovi – schválena odměna pro Ing. Marka Pazderu za realizaci a přípravu významných investic a reprezentaci města.</p> <p>Smlouva o zápůjčce MUDr. Vojtěchu Bodnárovi – schváleno poskytnutí zápůjčky 2,5 mil. Kč na koupi nemovitosti dětské ordinace (úrok 1M PRIBOR – 2 % p.a., min. 1 %, splatnost 5 let, ručení nemovitostí), včetně rozpočtového opatření.</p>
27.5.	<p>Účetní závěrka města k 31. 12. 2023</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zastupitelstvo schválilo účetní závěrku. • Výsledek hospodaření: zisk 45 891 128,41 Kč. <p>Závěrečný účet města za rok 2023</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schválen s formulací „souhlas s celoročním hospodařením bez výhrad“. <p>Schválena smlouva s Olomouckým krajem (KIDSOK) o příspěvku na zajištění dopravní obslužnosti.</p> <p>Územní plán</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schválena zpráva o uplatňování ÚP Velká Bystřice a pokyny pro zpracování Souboru změn č. 1. <p>Odpadové hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schválena obecně závazná vyhláška o obecním systému odpadového hospodářství. <p>Cena města 2024 udělena:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ing. Elefterii Schrottové – za společenskou angažovanost a rozvoj města. ○ Mgr. Josefu Opluštilovi – za celoživotní přínos komunitní společnosti. <p>Dotace z rozpočtu města</p> <ul style="list-style-type: none"> • Házená Velká Bystřice, z.s. – celkem 486.600 Kč <ul style="list-style-type: none"> ○ Sportovní činnost – 250.000 Kč. ○ Pronájem haly MZŠ pro mládež – 201.600 Kč. ○ Výměna osvětlení v hale SK Na Letné – 35.000 Kč. • Fotbalový klub Velká Bystřice, z.s. – celkem 488.405 Kč <ul style="list-style-type: none"> ○ Zabezpečení chodu oddílu – 90.000 Kč. ○ Pronájem haly MZŠ pro mládež – 60.000 Kč. ○ Vytvoření tréninkového zázemí mládeže – 338.405 Kč.
27.8.	<p>Majetkové záležitosti</p> <p>Diskuse s občany</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parkoviště u kolejí (ul. Loučná) – pozemek zatím nezískán, parkoviště se plánuje i jinde; místní obyvatelé nesouhlasí. • Propadlá cesta na ul. Loučná – v záruce, město prověří, občanka dodá fotky. • Náhon a kanály na ul. Tovární – zapáchají, množí se komáři, koše se nevyvážejí všechny → město prověří a kontaktuje vlastníka náhonu.
25.11	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytnutí investiční dotace FK Velká Bystřice, z.s. v celkové výši 500.000, - Kč , na projekt „Rekonstrukce stávajících fotbalových šaten a dobudování sociálního zařízení v podobě sprch a toalet“ • Schválení mimořádné odměny starostovi města Ing. Marku Pazderovi v navržené výši za plnění významných úkolů pro město, jeho prezentaci a propagaci.

11.12.	<p>Odpady – obecně závazná vyhláška</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zastupitelstvo vydalo OZV o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství. • Poplatek stanoven na 930 Kč / osobu / rok (od 1. 1. 2025). <p>Zastupitelstvo schválilo OZV o nočním klidu – upravuje časy nočního klidu v obci.</p> <p>Výše stočného 2025 - schváleny ceny od 1. 1. 2025:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 37 Kč/m³ vč. DPH – domácnosti (počítáno při 36 m³/os./rok). ○ 37 Kč/m³ vč. DPH – právnické osoby (na základě ročního hlášení). ○ 17 Kč/m³ bez DPH – dešťová voda pro vyjmenované podniky (Makro, Feron, EGT Express, Čerozfrucht, SEKO Aerospace, Zempomarket, PGSA Invest, Démos trade). ○ 100 Kč/rok bez DPH – neziskové organizace ve VB (Orel, SK VB, TJ Sokol, MZŠMŠ, DPS sv. Anny). <p>Zápůjčka – Hotel Zámek Velká Bystřice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schválena smlouva o zápůjčce s firmou Hotel Zámek Velká Bystřice s.r.o. • Výše zápůjčky: 800 000 Kč. • Účel: provoz hotelu. <p>Rozpočet města na rok 2025</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schválen jako schodkový (schodek bude kryt z prostředků na účtech města). • Součástí rozpočtu je i sociální fond a fond obnovy majetku. • Schválen střednědobý výhled 2026–2028. • Uloženo MěÚ provést podrobný rozpis rozpočtu na 2025. <p>Změna závazných ukazatelů – příspěvkové organizace</p> <ul style="list-style-type: none"> • DPS sv. Anny VB – snížení příspěvku o 900. 000 Kč (z 3,6 mil. → 2,7 mil. Kč). • MZŠ Velká Bystřice – snížení příspěvku o 549. 000 Kč (z 6,544 mil. → 5,995 mil. Kč). <p>Podnikatelé – zapojení do systému odpadového hospodářství (od 1. 1. 2025)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stanoveny ceny dle velikosti sběrné nádoby: <ul style="list-style-type: none"> ○ 110–120 l – 1 150 Kč/rok (bez DPH). ○ 240 l – 2 300 Kč/rok (bez DPH). ○ 1 100 l – 10 225 Kč/rok (bez DPH). <p>Diskuse – připomínky občanů</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Občanka – pozemek u kolejí na ul. Loučná – parkoviště ○ Další občanka – ul. Tovární – zapáchající kanály, ysychající náhon
--------	---

Podrobnější skutečnosti o jednání zastupitelstva města jsou zachyceny v zápisech o těchto jednáních, které jsou uloženy na Městském úřadě k nahlédnutí každému občanu města.

Rada města

Podklady: Mgr. Marcela Chumchalová – tajemník MěÚ

Pro kroniku zpracovala Hana Londová

Složení a činnost rady města

Ing. Marek Pazdera
 Ing. Jiří Pospíšil, Ph.D.
 Mgr. Ivo Slavotínek
 Ing. Martin Seidler
 Mgr. Vendula Švarcová

Rada města se v roce 2024 sešla celkem šestnáctkrát. V kronice uvádíme jen podstatné projednávané záležitosti, podrobnosti z jednání rady jsou uloženy u tajemnice městského úřadu ve formě zápisu z jednání a následných usnesení. Pravidelně projednávaným bodem na každém zasedání byla obsáhlá majetkoprávní agenda města, každé jednání obsahuje i několik desítek projednávaných bodů – do kroniky jsou vybírány jen ty dějově a významově zajímavé.

29.1.	<p><i>Rada města na svém zasedání projednala tyto nejdůležitější body:</i> Veřejná zakázka Dodávka fotovoltaiky pro město Velká Bystřice Schválení přijetí daru pro mateřskou školu Schválení odpisového plánu DPS na rok 2024 Schválení účetní závěrky DPS a hospodářského výsledku DPS za rok 2023 Schválení odměn ředitelům p.o.- 2. pololetí roku 2023 Prodloužení stávajících nájemních smluv – Zámecké nám. 12, Zámecké nám. 16 Schválení Vnitřního předpisu o odměnách při svatebních a společenských obřadech a vstupu do registrovaného partnerství Výroční zpráva MVB za rok 2023</p>
12.2.	<p><i>Rada města na svém zasedání projednala tyto nejdůležitější body:</i> Cyklostezka Velká Bystřice – Přáslavice, I.etapa, výsledky veřejné zakázky Smlouvy o budoucí smlouvě o realizaci přeložky ČEZ – křižovatky radnice, Penny Projektová dokumentace Cyklostezka od zahrádek přes p.č. 2011/1 do Bystrovan Administrace projektu – dětská skupina Na Svobodě 450 Schválení navýšení majetku ve výpůjčce DPS sv. Anny ve Velké Bystřici Schválení navýšení majetku ve výpůjčce MZŠMŠ Velká Bystřice Informace o končícím šestiletém období funkce ředitelky MZŠMŠ. Rada města nevidí důvod ke změně ve funkci ředitele MZŠMŠ a navrhuje konkurz nevyhlašovat.</p>
26.2.	<p><i>Rada města na svém zasedání projednala tyto nejdůležitější body:</i> Kupní smlouva – rolba Solární knoflíky cyklostezka Burk Smlouva o zápůjčce MUDr. Vojtěch Bodnár Dotace spolkům na zvýšené náklady na energie za rok 2023</p>

	<p>Schválení účetní závěrky p.o. Školní jídelna Velká Bystřice a jejího hospodářského výsledku za rok 2023</p> <p>Schválení poskytnutí příspěvku Domu pokojného stáří sv. Anny</p> <p>Schválení odpisového plánu města Velká Bystřice na rok 2024</p> <p>Informace z jednání Školské rady při MZŠMŠ</p> <p>Školská rada při Masarykově základní škole a mateřské škole Velká Bystřice nebude při příležitosti ukončení šestiletého funkčního období ředitelky školy Mgr. Jany Rakové, MBA podávat návrh na vyhlášení konkurzu na ředitele školy</p>
26.3.	<p><i>Rada města na svém zasedání projednala tyto nejdůležitější body:</i></p> <p>Smlouva o poskytnutí příspěvku na zajištění dopravní obslužnosti Olomouckého kraje</p>
22.4.	<p><i>Rada města na svém zasedání projednala tyto nejdůležitější body:</i></p> <p>Směrnice pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu (VZMR)</p> <p>Zřízení Spořicího účtu u ČSOB a.s</p> <p>Administrace projektu IROP – Stavební úpravy veřejného prostranství před školou</p> <p>Projektová dokumentace – Stavební úpravy DPS</p> <p>Prováděcí projektová dokumentace – Kreativní centrum – Velká Bystřice</p> <p>ČOV Velká Bystřice – opravy</p> <p>Prodloužení nájemních smluv – BD 8. května č.p. 1066</p> <p>Reklamní plocha – protihluková stěna „u Makra“ – záměr pronájmu</p> <p>Schválení účetní závěrky MZMŠ a rozdělení hospodářského výsledku MZMŠ za rok 2023</p> <p>Schválení účetního vyrovnání v p.o. Školní jídelna 2023</p> <p>Dotace neziskovým organizacím</p>
27.5.	<p><i>Rada města na svém zasedání projednala tyto nejdůležitější body:</i></p> <p>Velká Bystřice, Týnecká, obnova VO</p> <p>Schválení dotace z Olomouckého kraje na projekt „Hanácký rok v Bystřici 2024“</p> <p>Schválení dotace z Olomouckého kraje na Bystřické selské trhy 2024</p> <p>Veřejná zakázka – MEK a energetický management města Velká Bystřice</p> <p>Výměna krytiny školní jídelna</p> <p>Oprava podlah ZŠ</p> <p>Administrace VZ – nákup vozidla pro potřeby obsluhy kanalizace a ČOV</p>
25.6.	<p><i>Rada města na svém zasedání projednala tyto nejdůležitější body:</i></p> <p>Schválení dotace z Olomouckého kraje na projekt „Monitoring kvality ovzduší ve Velké Bystřici“</p> <p>Účetní uzávěrka společnosti HZVB s.r.o. za rok 2023</p> <p>Dům pokojného stáří sv. Anny – Stavební úpravy za účelem zvýšení MTS a úspory energie</p> <p>Schválení školného pro mateřskou školu a školní družinu MZMŠ pro školní rok 2024-2025 - Mateřská škola: 450 Kč měsíčně. Školní družina: 250 Kč měsíčně</p> <p>Záměr pronájmu části pozemku parc.č. 418/1 k.ú. Velká Bystřice – PPL parcelbox</p> <p>Pořadník byty – udělení bodů za strategický zájem MVB</p>
16.7.	<p><i>Rada města na svém zasedání projednala tyto nejdůležitější body:</i></p> <p>Jmenování členů Školské rady p.o. MZŠMŠ</p> <p>Dotace IROP hasičská 4kolka</p> <p>Odvod finančních prostředků z fondu MZŠMŠ do rozpočtu MVB</p> <p>Schválení odměn ředitelům p.o.- 1. pololetí roku 2024</p> <p>Schválení dotace souboru Haná Velká Bystřice</p>
5.8.	<p><i>Rada města na svém zasedání projednala tyto nejdůležitější body:</i></p> <p>Směrnice RM – opravy břehů a zdí mlýnského náhonu</p>

	Schválení výsledku VZ – Nákup vozidla pro potřeby kanalizace a ČOV Schválení zadávací dokumentace – křižovatky u radnice a u Penny Marketu Oprava podlah v MZŠ
27.8.	<i>Rada města na svém zasedání projednala tyto nejdůležitější body:</i> Schválení výsledku VZ – Kreativní centrum – Velká Bystřice Příjezdová komunikace ul. Týnecká Udělení souhlasu s přijetím účelově určeného finančního daru od WOMEN FOR WOMEN, o. p. s., v rámci jejího charitativního projektu OBĚDY PRO DĚTI
26.9.	<i>Rada města na svém zasedání projednala tyto nejdůležitější body:</i> Schválení daru SDH Školní jídelna chladicí jednotka Zpevněná plocha Zámecká ulice Schválení peněžitého daru z Olomouckého kraje, soutěž „O keramickou popelnici Dotace neziskových organizací Návrh na poskytnutí finančních darů pro obce zasažené povodní
14.10.	<i>Rada města na svém zasedání projednala tyto nejdůležitější body:</i> Schválení výsledku VZ „Silnice III/44317, stavební úpravy křižovatek u radnice a PENNY Marketu“– Rozšíření místa poskytovaného vzdělávání MZŠaMŠ Velká Bystřice, pracoviště Mrsklesy Smlouva o dílo – projekt cyklostezka Smlouva o dílo uzavřená mezi MVB a Bystřickou tiskárnou s.r.o
19.11.	<i>Rada města na svém zasedání projednala tyto nejdůležitější body:</i> Prodej nepotřebného vozidla Multicar M26 včetně silo sypače ABM technology Odvolání a jmenování ředitele p.o. Dům pokojného stáří Velká Bystřice – zimní údržba chodníků Smlouva o dílo – kniha 750 Velká Bystřice Schválení investiční dotace FK Velká Bystřice, z.s. Informace o návrhu na nové partnerské město MVB – Zborov
25.11.	<i>Rada města na svém zasedání projednala tyto nejdůležitější body:</i> Cenová směrnice Rady města Velká Bystřice pro prodeje, pronájmy nemovitostí v majetku města a pro zřizování věcných břemen na nemovitostech v majetku města Roční plán pro provádění finančních kontrol ve městě Velká Bystřice pro rok 2024 Informace o výši stočného pro rok 2025 Informace o výši poplatku za obecní systém odpadového hospodářství pro rok 2025
11.12.	<i>Rada města na svém zasedání projednala tyto nejdůležitější body:</i> Smlouva o poskytnutí příspěvku na provoz MŠ Mrsklesy Dotace OPZ – „Sociální služby na území MRBystřička“ Smlouva o spolupráci – dokument „Velká Bystřice 750“ Finanční dary členům JSDH Velká Bystřice Výše ceny za zapojení podnikatelů do obecního systému odpadového hospodářství města Velká Bystřice od 1.1.2025 Schválení neinvestičního rozpočtu DPS pro rok 2025 Schválení neinvestičního rozpočtu MZŠMŠ pro rok 2025 Schválení neinvestičního rozpočtu ŠJ pro rok 2025
30.12.	<i>Rada města na svém zasedání projednala tyto nejdůležitější body:</i> Schválení platových výměrů ředitelů p.o. od 1.1.2025 Směrnice pro zadávání veřejných zakázek příspěvkovými organizacemi města Velká Bystřice

Vysvětlivky:

1.	RM- Rada města Velká Bystřice	18.	OPŽP- operační program životní prostředí
2.	ZM- Zastupitelstvo města Velká Bystřice	19.	BJ- bytová jednotka
3.	MVB- Město Velká Bystřice, IČ: 00299651, Zámecké nám. 79, 78353 Velká Bystřice	20.	BD- bytový dům
4.	VB- Velká Bystřice	21.	SFŽP- Státní fond životního prostředí
5.	HZVB- Hotel Zámek Velká Bystřice s.r.o.	22.	MŽP- Ministerstvo životního prostředí ČR
6.	VH HZVB- Valná hromada Hotel Zámek Velká Bystřice s.r.o.	23.	NPÚ- Národní památkový ústav
7.	GP- geometrický plán	24.	DHM- drobný hmotný majetek
8.	SJM – společné jmění manželů	25.	MěÚ- Městský úřad Velká Bystřice
9.	p.o.- příspěvková organizace	26.	TS- technické služby
10.	IF- Investiční fond p.o.	27.	DPS- Dům pokojného stáří sv. Anny Velká Bystřice, p.o., IČ: 70008922, Týnecká 10, 78353 Velká Bystřice
11.	RezF- rezervní fond p.o.	28.	ŠJ- Školní jídelna Velká Bystřice, p.o. IČ: 60781106, Loučná 703, 78353 Velká Bystřice
12.	CETIN- Česká telekomunikační infrastruktura a.s., se sídlem: Olšanská 2681/6, Praha 3, IČ: 04084063	29.	MZŠMŠ- Masarykova základní škola a mateřská škola Velká Bystřice, p.o. IČ: 60780843, 8.května 68, 78353 Velká Bystřice
13.	DSP- dokumentace pro stavební povolení	30.	MŠ- mateřská škola
14.	DZS- dokumentace pro zadání stavby		
15.	DPSt- dokumentace pro provedení stavby		
16.	ZŘ -zadávací řízení		
17.	TDI – technický dozor investora		

Rozpočet města Velká Bystřice na rok 2024 a jeho čerpání

Podklady: Ing.Lukáš Jakl, předseda finančního výboru

Rozpočet města pro rok 2024 byl jednomyslně schválen na jednání zastupitelstva, jež se konalo v polovině prosince 2023. Příprava rozpočtu pro rok 2024 reflektuje aktuální ekonomickou situaci, zejména tedy snížení inflace a předpokládaný návrat k větší stabilitě cen elektrické energie a plynu.

Dovolím si konstatovat, že rozpočet města Velká Bystřice na rok 2024 je i letos připraven s „péčí řádného hospodáře“. Rozpočet města je již tradičně koncipován de jure jako „schodkový“. Dle rozpisu schváleného rozpočtu jsou celkové příjmy ve výši 126,0 mil. Kč a celkové výdaje ve výši 169,1 mil. Kč. Plánovaný schodek rozpočtu města ve výši 43,1 mil. Kč je dostatečně kryt zůstatkem peněžních prostředků na běžném bankovním účtu města. Jde o stejný princip, který je v ekonomice našeho města aplikován již několik posledních let. Zůstatek peněžních prostředků na účtech našeho města byl na konci roku 2023 ve výši 116,2 mil. Kč (v roce 2022 byl zůstatek 75,2 mil. Kč, v roce 2021 74,1 mil. Kč, v roce 2020 47,6 mil. Kč a v roce 2019 36,6 mil. Kč). Nárůst zůstatků peněžních prostředků v předchozích letech je důsledkem promyšlených výdajů a dobře připravených investic, u kterých se mimo jiné vyplatí počkat na ten „správný“ (procentuálně významný) dotační titul.

Plánované složení příjmů města v r. 2024 (v mil. Kč):

	Rozpočet 2023	Rozpočet 2024
Daňové příjmy	81,6	89,4
Nedaňové příjmy	19,1	23,4
Neinv. a inv. přijaté transfery (dotace)	23,9	13,2
Příjmy celkem	124,6	126,0

Hodnoty příjmů jsou očištěny o tzv. převody mezi vlastními účty, které v rozpočtu roku 2024 činí 81,6 mil. Kč a v rozpočtu 2023 činily 71,5 mil. Kč.

Daňové příjmy meziročně rostou zejména s ohledem na vyšší výběr daní ze strany státu, což má jednoznačnou souvislost s vyšší inflací. Rozpočtovým určením daní pak tyto zvýšené příjmy státu směřují do obecních rozpočtů. Druhým podstatným rozdílem je suma získaných dotací, a ta je v roce 2024 menší. Výše získaných dotací se může rok od roku velmi lišit, vždy záleží na počtu vypsanych vhodných dotačních titulů.

Na straně příjmů města jsou i poplatky, které město vybírá od svých občanů a firem. Poplatek za stočné za 1 m³ vč. DPH se zvýšil z 32,00 Kč na 34,00 Kč. Jelikož se sazba DPH pro vodné a stočné od 1.1.2024 zvýšila z 10 % na 12 %, tak skutečný meziroční nárůst stočného bez DPH je zcela minimální. V roce 2024 dochází opět k navýšení poplatku za komunální odpad. Ten se zvyšuje z 850 Kč na 900 Kč na občana a rok. I letos je nutné konstatovat, že uvedená cena nepokrývá skutečné náklady, které jsou městem vynaloženy na svoz odpadu. Tyto celkové náklady po přepočtu na jednoho občana jsou vyšší než 1 200 Kč. Skutečné náklady na svoz odpadů v posledních letech rostou vlivem zvyšujících se poplatků za skládkování a vlivem povinností plnit zpříšňující se legislativní požadavky spojené s nakládáním a tříděním odpadů.

Plánované složení výdajů města v r. 2024 ve srovnání s r. 2023 (v mil. Kč):

Výdaje	2023	2024	Poznámky
Investice	50,8	79,7	Investice 2024 – viz následující tabulka
Provozní náklady města a ostatní	38,2	41,0	Osvětlení, odpad, kanalizace, techn. služby, byty, hasiči, spolky, internet, daně
Příspěvkové organizace	11,8	10,3	Škola, školka, DPS
Kultura	6,0	6,2	KIC, kulturní akce, knihovna, provoz KD
Místní správa	12,0	13,1	Provoz městského úřadu a zastupitelstva
Zastupitelstvo	3,6	3,8	
Rezerva	14,8	15,0	Rezerva (neočekávatelné ostatní výdaje)

Celkem	137,2	169,1
---------------	--------------	--------------

Většina hlavních nákladových položek v rozpočtu zůstává meziročně přibližně podobná. Výrazný rozdíl je u položky investice, kdy celkové investice dosáhnou v letošním roce částky 79,7 mil. Kč (v roce 2023 to bylo 50,8 mil. Kč). Nárůst celkových investic je umožněn díky připravenosti několika větších investičních akcí, jejichž profinancování si může naše město dovolit s ohledem na již zmiňovaný vysoký stav peněžních prostředků na účtech města. Vyšší letošní investice budou provedeny navzdory snižující se částce získaných dotací od státních institucí. Předpoklad výše získaných dotací na investice je v roce 2024 ve výši 13,6 mil. Kč, v roce 2023 to bylo 20,1 mil. Kč a v roce 2022 50,3 mil. Kč. K meziročnímu propadu výdajů pro příspěvkové organizace došlo s ohledem na klesající ceny plynu a elektrické energie.

Tabulka investic na rok 2024 (v tis. Kč):

Investice	Získané dotace (příjmy rozpočtu)	Celkový výdaj rozpočtu
Veřejná parkoviště (u Hrušky, Na letné, u rybníka, ...)		3 000
Cyklo na Přáslavice	5 108	13 500
Veřejné osvětlení (Týnecká, Nádražní, ...)		3 500
Veřejné prostranství před školou TGM	3 500	7 000
Hotel zámek – oprava střechy (spoluúčast)		4 000
Fotovoltaická elektrárna	5 000	14 000
Biotop		10 000
Intenzifikace ČOV		3 500
Oprava kanalizace (ul. Svěsedlická)		3 500
Multicar pro ČOV		3 500
Projektové dokumentace		4 000
Ostatní investice		10 210
Celkem	13 608	79 710

Nejvýznamnější investicí roku 2024 je výdaj na vybudování fotovoltaické elektrárny v celkové výši 14,0 mil. Kč. Fotovoltaickými panely budou pokryty vybrané vhodné střešní části budov, jež jsou ve vlastnictví našeho města. Další významnou investicí je cyklostezka na Přáslavice ve výši 13,5 mil. Kč. Jedná se o náklady řešící zlepšení celkové dopravní situace v úseku mezi hřbitovem a Přáslavicemi s tím, že v tomto úseku vznikne souběžná cyklostezka. Třetí významnou akcí je příspěvek do společné pokladny projektu biotopu (Velká

Bystřice, Hlubočky, Mrsklesy) s ohledem na blížící se začátek realizace investičně náročné stavby.

Významným prvkem mezi letošními investicemi je rovněž částka 4,0 mil. Kč, která je určena na vypracování studií a projektových dokumentací. I v roce 2023 byla tato položka ve výši 4,0 mil. Kč. Připravené projektové dokumentace, které jsou v souladu s dlouhodobým plánem rozvoje města, umožňují našemu městu zavčas žádat o nově vypsané dotační tituly.

Pokud by vás zajímala detailnější struktura příjmů a nákladů rozpočtu našeho města, naleznete ji na webových stránkách

<https://velkabystrice.cz/cs/mesto/rozpocet-mesta-a-zaverecny-ucet>.

Činnost komisí a výborů města

Komise stavební

Podklady: Ing. Milan Svoboda, předseda stavební komise

Členové komise:

Jiří Čepelák, Petr Kadala, Svatopluk Ochmann, Ing. Jiří Pospíšil, Ph.D., Josef Žáčik a Ing. Vladimír Schneider.

Ing. Milan Svoboda, předseda stavební komise

Zpráva o činnosti stavební komise v roce 2024

Vzhledem k tomu, že velké investiční akce byly v tomto roce ve stádiu přípravy, probíhala pouze úprava prostranství na nádvoří ZŠ kolem Masarykovy sochy a na sklonku roku 2024 byla zahájena stavba „Kreativní centrum Velká Bystřice“ (jedná se o rekonstrukci a dostavbu ruiny západního křídla zámku pro kulturní využití), sešla se stavební komise v tomto roce pouze na dvou jednáních, aby vydala stanoviska ke stavebním záměrům občanů – stavebníků.

Požadované záležitosti komise projednala na následujících jednáních:

1. jednání, 4. 6. 2024:

- komise vydala stanovisko k novostavbě RD, v němž požaduje umístit novostavbu RD 4,5 m od SZ hranice parcely;
- dále se na místě seznámila se stávajícím stavem nádvoří ZŠ před zahájením úprav veřejného prostranství.

2. jednání, 2. 12. 2024:

- komise souhlasila s předloženou vizualizací přístavby k RD Schaffer – garáže se zelenou střechou na hranici pozemku s veřejným prostranstvím.

- SK souhlasila s řešením vjezdu do garáže RD p. Bielesze z dlažby a parkovací plochu požaduje provést ze zatravnovací dlažby.

Na závěr děkuji Ing. Filipu Štembírkoví za zabezpečení přípravy programu jednání jednotlivých komisí, včetně pořizování zápisů, a členům komise za práci v roce 2024.

Komise pro kulturu, informace, cestovní ruch a propagaci

Podklady: zápisy z jednání komise

Předseda: Ing. Milan Heřman

Tajemník komise: Mgr. Martina Skálová

Členové Ing. Tomáš Hradil, Mgr. Hana Londová, Petr Nakládal, ThLic. Jaroslav Pastuszak, Ing. Martin Seidler, Martin Šípek, Mgr. Renata Zavadilová, Mgr. David Chaloupka

V roce 2024 se komise scházela zejména kvůli projednávání průběhu a programu oslav 750 let od první zmínky o Velké Bystrici, které se budou konat 27. - 28.9.2025. Byl ustanoven manažer oslav Pavel Vysloužil. Na jednáních se připravoval také program Lidového roku a další kulturní akce plánované ve městě. Na jednání byli přítomni jako hosté starosta Ing. Pazdera, místostarostové Ing. Seidler, Ing. Pospíšil, Ph.D. a tajemnice MÚ Mgr. Chumchalová.

Komise pro rodinu, sociální a zdravotní záležitosti a Poradní sbor ředitele DPS pro přijímání uživatelů služeb do DPS sv. Anny

Členové komise:

ThLic. Michal Umlauf, Ph.D. (předseda komise), Renata Chudíková, Magda Janíková, Mgr. Zdeněk Lakomý, Jiří Pechr, Bc. Hana Šebíková, Kamila Šišková, DiS., Mgr. Vendula Švarcová

Tajemník komise: Jana Chudíková, terénní pracovník

Bytová komise

Podklady: Ing. Zdeněk Kolman, předseda komise

Složení : Jiří Čepelák, Ing. Zdeněk Kolman, Ing. Jiří Pospíšil, Ph.D. a Mgr. Ivo Slavotínek jako členové komise, za přítomnosti referenta odboru výstavby, ÚP a TS paní Zuzany Janočové.

Výbor finanční

Předseda: Ing. Lukáš Jakl

Členové: Ing. Miroslav Krätschmer, Ing. Elefteria Schrottová, Mgr. Eva Seidlová, Mgr. Jaroslav Zavadil

Finanční výbor se v roce 2024 sešel dvakrát, v červnu 2024 schválil na své schůzi zejména závěrečný účet města za rok 2023 a v prosinci 2024 mimo jiné schválil připravovaný rozpočet města na rok 2025.

Výbor kontrolní

Podklady: Ing. Pavel Kolman, Ph.D., předseda výboru

V roce 2024 měl kontrolní výbor následující složení:

Ing. Pavel Kolman, Ph.D., předseda výboru

Bc. Hikmat Kaduchová

Aleš Konečný

Jiří Čepelák

Martin Šípek

V roce 2024 kontrolní výbor prováděl průběžné kontroly plnění usnesení zastupitelstva, rady města a rozpočtu města. Dále se výbor zabýval před jednáním zastupitelstva kontrolou podkladů a prováděl kontrolu financování investičních akcí. Z velkých projektů lze jmenovat např. cyklostezku na Přáslavice, vybudování fotovoltaické elektrárny na střeše ZŠ, oprava střechy Hotelu zámek nebo úprava veřejného prostranství před budovou ZŠ.

U menších projektů jde o běžnou údržbu a opravy, např. chodníků, veřejného osvětlení atd. Dále se zabýval kontrolou realizace společného projektu 3 obcí Velká Bystřice, Hlubočky a Mrsklesy, biotopu v Burku. K tomu řešil návrh financování investic a budoucích projektů. Předseda kontrolního výboru se pravidelně účastnil zasedání rady města, sledoval plnění usnesení rady města, návrhy finančního výboru, komisí a činnost městského úřadu na úseku samostatné působnosti a aktivně spolupracoval na řešení konkrétních témat schvalovaných v městské radě.

Správa města

Městský úřad Velká Bystřice

Podklady: Marcela Chumchalová, tajemnice MěÚ

Městský úřad Velká Bystřice tvoří starosta, místostarosta, tajemník a zaměstnanci města zařazení do městského úřadu. Každý pracovník zařazený do městského úřadu na úřednickou funkci musí mít vykonanou zkoušku odborné způsobilosti pro danou oblast, kterou na základě pracovní smlouvy vykonává.

Městský úřad má již po dlouhou dobu své činnosti stálý okruh zaměstnanců, kteří jsou nejen odborníky ve své činnosti, ale také rádci občanům v jejich životních situacích. V roce 2024 nedošlo v organizační struktuře úřadu ke změnám.

Odbory městského úřadu	Počet zaměstnanců
Odbor tajemníka	5
Finanční odbor	3
Odbor výstavby a technických služeb	3 +7 TS
Stavební úřad	2
Odbor kultury a informací	2
Celkem stálých zaměstnanců	22

Složení Městského úřadu Velká Bystřice

Vedoucí úřadu:

Mgr. Marcela Chumchalová

Odbor tajemníka: Žaneta Čadová DiS – agenda matriky, evidence obyvatel, prostřednictvím CZECH Pointu vydává ověřené výpisy, vidimace a legalizace, Lucie Vaculíková – mzdová účetní, zástup na úseku matriky, Martin Jandík – IT specialista a Alena Hořínková – prodej zmrzliny.

Finanční odbor: vedoucí odboru Kateřina Bičová, Dana Bieleszová hlavní účetní a Martina Zedníková – správa daní, vedení pokladny.

Stavební úřad: Mgr. Marika Dvořáková – vedoucí odboru, Jana Sklenářová – referent.

Odbor výstavby, územního plánování a technických služeb: vedoucí odboru Ing. Filip Štembírek, referentky Zuzana Janočová a Ivana Lolková.

Technické služby: vedoucí oddělení Vladimír Běhal + 6 zaměstnanců dělnických profesí.

Technické služby města spadají pod odbor výstavby, územního plánování a technických služeb. Sídlo technických služeb je na ulici Tovární 1002 na Odpadovém centru se sběrným dvorem. Zde mohou občané každé úterý a sobotu odložit tříděný a nebezpečný odpad, vysloužilé elektrické spotřebiče, velkoobjemový, bio a další odpady. Hlavní náplní činnosti technických služeb i nadále zůstává péče o veřejné prostranství, městskou zeleň, údržba místních komunikací, údržba majetku města, místního hřbitova a čistírny odpadních vod.

Ve spolupráci s Úřadem práce ČR byla vytvořena dvě pracovní místa v rámci veřejně prospěšných prací na dobu 6 měsíců a 1 rok, financovaných z Operačního programu Zaměstnanost.

Odbor kultury a informací: vedoucí odboru Mgr. Martina Skálová, Petr Nakládal – referent odboru. Od roku 2021 je pozice knihovnice vykonávána na dohodu o provedení práce. V 2024 byla knihovnicí paní Renáta Skoupilová.

I nadále spolupracujeme s Probační a mediační službou a umožňujeme na oddělení technických služeb výkon alternativních testů. V roce 2024 tuto možnost využila jedna osoba.

Stavební úřad

Podklady Mgr. Marika Dvořáková, vedoucí úřadu

Rozsah působnosti stavebního úřadu Velká Bystřice jako orgánu státní správy zůstává zachován jako v minulých letech, vykonává tedy svoji činnost i nadále pro obce:

1. Bukovany
2. Mrsklesy
3. Přáslavice
4. Svěsedlice
5. Velká Bystřice

Referentkou stavebního úřadu je Jana Sklenářová, místo vedoucí zastává Mgr. Marika Dvořáková.

Povolovaná nová výstavba v roce 2024:

Stavby pro bydlení

Ostatní nové budovy	14
Celková orientační hodnota staveb v mil. Kč	65

Počet nových dokončených budov v roce 2024:

Bytové	20 (celkem 21 bytů)
Nebytové	4

Dále byla povolena řada jednoduchých staveb, změn dokončených staveb (stavebních úprav, nástaveb a přístaveb) a staveb technické infrastruktury.

V polovině roku 2024 nastala účinnost nového stavebního zákona č. 283/2021 Sb., čímž došlo v povolovacích procesech k velkým změnám. Mnoho staveb nově nevyžaduje žádné povolení stavebního úřadu (např. veškeré přípojky do 25m délky) a poměrně velká část staveb nově spadá do kompetence stavebního úřadu obce s rozšířenou působností – Magistrátu města Olomouce (např. bytové domy, stavy technické infrastruktury, která je součástí distribuční soustavy v elektroenergetice nebo plynárenství, vodního díla včetně souboru staveb, jehož jsou tyto záměry součástí).

Archiv města

Podklady: Mgr. Zdeněk Lakomý, archivář města

Ve správě archivu města Velká Bystřice pokračoval i v tomto roce Mgr. Zdeněk Lakomý.

Archiv obsahuje různé historické materiály města Velká Bystřice – zápisy, fotografie, obecní noviny a různé dokumenty. Dále pak různé materiály spolků a organizací, které kdy u nás působily a z nichž mnohé jsou již naší historií. Součástí archivu jsou i rozříděné životopisy významných rodáků a spoluobčanů, kteří se ve Velké Bystřici narodili nebo zde nějakou dobu působili. Nejrozsáhlejší je fotodokumentace veřejných budov a prostranství, a také fotografie zachycující jednotlivé události za posledních sto let.

Archiv je od roku 2021 umístěn v nových prostorách v budově bývalé spořitelny, kde sídlí i knihovna.

Důležitou součástí archivu jsou obecní kroniky. Díky tomu je každoročně popsán velmi důkladně a kvalitně život obyvatel našeho městečka, což jistě ocení další generace.

Archiv je na požádání přístupný veřejnosti a lidé do něj mohou pro své studijní potřeby nebo jen pro získání informací kdykoliv nahlédnout.

Díky zde uloženým materiálům se například podařilo ukázat jednotlivé části města, jak vypadaly před dvaceti, či třiceti roky a porovnat je, jak vypadají v současné době.

IV. Hospodářský život

Zemědělská činnost

Firma Agrospol v uvedeném roce existovala a vyvíjela činnost, bohužel nedodali podklady k zápisu do kroniky.

Hotel Zámek

Ředitel hotelu: Tereza Dostálová Šromová

Od června 2020 se stala společnost Hotel Zámek Velká Bystřice vlastníkem a provozovatelem hotelu.

Prezentace Zámku na jeho webových stránkách:

Hotel Zámek Velká Bystřice nabízí ubytování v zrekonstruovaných a vkusně zařízených pokojích a apartmánech, které jsou umístěny ve 2. patře zámecké budovy. Hotel nabízí ubytování v 18 standardních pokojích a 2 apartmánech, s maximální kapacitou 42 pevných lůžek a až 50 lůžek při využití přistýlek. Postele jsou vybaveny pohodlnými matracemi s šířkou 80 resp. 100 resp. 180 cm a délkou 200 cm. Na požádání jsou k dispozici antialergické lůžkoviny. Hostům je k dispozici výtah, jeden pokoj je plně bezbariérový. Dětská postýlka je k dispozici na vyžádání. Ubytovaní domácích mazlíčků je po dohodě rovněž možné. V ceně ubytování je snídaně. Wi-Fi je v celém objektu zdarma. Za příplatek je možné využít prádelnu či kancelářské služby. K dispozici je veřejné parkoviště s 58 místy.

Ceny za ubytování byly na konci roku 2024:

typ pokoje	cena neděle–čtvrtek	cena pátek–sobota
jednolůžkový pokoj	1 400 CZK	1 900 Kč
dvoulůžkový pokoj	1 900 CZK	2 000 Kč
třílůžkový pokoj	2 700 CZK	2 700 Kč

Pobyty 3 a více nocí – 10% sleva ze základní ceny pokoje

Ceny apartmánů za noc se snídaní:

pro 1 osobu	3 700 Kč
pro 2 osoby	3 700 Kč

pro 3 osoby – přistýlka rozkládací pohovka 4 000 Kč

pro 4 osoby – přistýlka rozkládací pohovka 4 000 Kč

Část přízemí a celé první patro zámeckých prostor nabízí sály, salonky a prostornou terasu pro pořádání soukromých akcí od koktejlů, konferencí, divadelních představení, koncertů, školení, přes společenské akce s bohatým programem či plesy. Využit lze rovněž přílehlý venkovní amfiteátr, zámecký park a zámecké nádvoří. Celková kapacita při využití všech zámeckých sálů je až 350 osob. K dispozici je audiovizuální vybavení (dataprojektor, plátno, ozvučení), podle požadavků je možné zajistit i nadstandardní audiovizuální vybavení prostor. Wi-Fi je v celém objektu zdarma. Nabízíme kompletní organizaci akce od cateringového zajištění (coffee breaky, rauty, koktejly apod.) až po zajištění programu (moderátor, hudební produkce, DJ, doprava, tiskoviny apod.).

Hotel Zámek Velká Bystřice nabízí prostornou restauraci s venkovní zahrádkou a privátní vinárnu v retro stylu. Zámeckou restauraci můžete navštívit jak během denního provozu, a ochutnat naši a la carte nabídku či denní menu, tak pro Vás rádi zajistíme rodinné obědy, večeře, oslavy či obchodní obědy apod. Zámecká restaurace nabízí rovněž sezónní zážitková menu a degustace. Při běžném uspořádání je k dispozici 60 míst. Děti jsou u nás vítány, k dispozici jsou dětské židličky. Zámecká restaurace je aktuálně otevřena každý den od 10:00 do 20:00.

Návštěvníci restaurace využívají zejména nabídku meníček v poledních hodinách.

Otvírací doba restaurace pro veřejnost je od 10:00 do 20:00.

Polední menu podáváme od pondělí do pátku od 11:00 do 14:00 hodin.

Zimní otvírací doba 10-18h.

Ferona

Podklady: Webové stránky podniku Ferona https://www.ferona.cz/obrazky-soubory/ferona_vz2021_cz_web-6a829.pdf

Základním předmětem podnikání společnosti je skladový velkoobchod, zaměřený na nákup, skladování, úpravu a prodej hutních výrobků, hutních druhových výrobků, neželezných kovů a navazujícího železářského sortimentu. Obchodní činnost Ferony je orientována především na tuzemský trh. Okruh zákazníků tvoří tisíce především středních a menších průmyslových, stavebních, zemědělských a obchodních firem a živností, pro které není efektivní nakupovat přímo od výrobců.

ČEROZFRUCHT, s.r.o.

Podklady: <http://www.ceroz.cz/>

Skupina ČEROZ sdružuje největší obchodní a významné pěstitelské společnosti střední Evropy. Je to dnes jeden z nejdůležitějších subjektů v oblasti prodeje, distribuce a pěstování ovoce a zeleniny střední a východní Evropy a významný logistický partner mnoha nadnárodních řetězců.

ČEROZ má v České republice sedm skladů, dováží i na Slovensko, a kromě obchodu má i svoji vlastní zemědělskou produkci.

MAKRO Cash & Carry

Podklady: internet: <https://www.makro.cz/co-je-makro/makro-cash-carry>

Makro Cash & Carry ČR bylo založeno jako dceřiná společnost firmy SHV Makro.

V České republice patří do sítě Makro Cash & Carry ČR třináct velkoobchodních center. Tato centra jsou zaměřena na velkoobchodní prodej širokého sortimentu potravinářského i nepotravinářského spotřebního zboží registrovaným podnikatelům, obchodníkům a dalším subjektům jako jsou nemocnice, školy, orgány státní správy apod. Jsou atraktivním místem nákupů jak pro maloobchodníky, tak pro velkoobchodníky i velkoobchodníky, jakými jsou orgány státní správy, školy, nemocnice a další instituce. Tomu odpovídá i balení potravin – více spotřebitelských balení ve fólii pro maloobchodníky a větší objemy pro gastronomii.

SEKO Aerospace, a.s.

Podklady: <http://www.sekogroup.com/>

Adresa firmy: Velká Bystřice, Olomoucká 980

Společnosti skupiny SEKO vyrábějí klíčové součástky pro proudové motory letadel, parní turbíny a kompletní vrtné soupravy pro zákazníky po celém světě. Dále vyrábí lisované komponenty, střížné a řezné nástroje a mnoho dalších produktů v oboru své činnosti.

Výrobní závod SEKO Aerospace, a. s. ve Velké Bystřici u Olomouce se zaměřením na segment leteckého průmyslu (zejména výroba komponentů do leteckých proudových motorů).

EGT Express CZ, s.r.o.

Podklady: <https://www.egtexpress.com/> (upraveno)

Adresa firmy: Velká Bystřice, Olomoucká 1001

Společnost EGT Express nabízí mezinárodní kamionovou přepravu od 5 kg až po celovozové přepravy.

Klíčovým zaměřením je pozemní přeprava kusových a celovozových zásilek do Ruska, zemí bývalého Sovětského Svazu, Mongolska a dále zemí Blízkého a Středního východu. Portfolio destinací postupně rozšiřuje. Realizuje také železniční, námořní, leteckou dopravu, kombinovanou přepravu (silniční – letecká, silniční – námořní, námořní – železniční či silniční – železniční).

V. Politický a veřejný život

Činnost politických stran

KDU-ČSL –místní organizace Velká Bystřice (Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová)

Podklady: Mgr. Zdeněk Lakomý, předseda MO strany

Místní organizace ve Velké Bystřici sdružuje své členy především z velké Bystřice a jejího okolí. Předsedou MO je Mgr. Zdeněk Lakomý, místopředsedou Mgr. Ivo Slavotínek a jednatelem pan Václav Lakomý Košťálek a za Hlubočky Petr Tavlaridis. Členem okresního výboru je Ivo Slavotínek a Zdeněk Lakomý a Petr Tavlaridis, který působí jako manažer krajské organizace v Olomouci. Ivo Slavotínek je předsedou Krajského výboru v Olomouckém kraje.

Za hlavní oblast naší práce považujeme zapojení našich členů a příznivců především do komunální politiky ve Velké Bystřici. Svoji účastí tak chceme přispět k rozvoji veřejného života nejen města Velké Bystřice, ale i Olomouckého regionu.

Ivo Slavotínek je členem Celostátní konference za Olomoucký okres, což je nejvyšší orgán strany mezi sjezdy.

Mgr. Ivo Slavotínek působil v uplynulém období jako krajský zastupitel a zároveň jako první náměstek hejtmána Olomouckého kraje, kde měl na starosti zejména sociální oblast. V krajských volbách kandidoval na prvním místě kandidátky, Spojenci 24 s vámi“, kterou tvořila KDU-ČSL, TOP 09, Zelení a nestraníci. Tato kandidátka v krajských volbách obdržena celkově 9,62 % hlasů v Olomouckém kraji a ve Velké Bystřici 269 hlasů, což činilo 28,77 % voličů. I přes tento solidní výsledek nebudou naši zastupitelé v příštím období ve vedení Olomouckého kraje.

V zastupitelstvu města působí naši členové spolu s nestraníky na kandidátce, V Bystřici jsme všichni doma“, kde jsme měli celkově tři členy zastupitelstva. Mgr. Ivo Slavotínek je členem rady města a nestraníci Mgr. Lucie Pazderová a Petr Nakládal jsou členové zastupitelstva. Naši členové pracují kromě městského zastupitelstva v jeho výborech a komisích. Ing. Miloš Kratschmer je členem finančního výboru, Petr Nakládal je členem kulturní komise a Thlic. Michal Umlauf pracuje v sociální komisi. Svou prací se snažíme přispět k plnění programového prohlášení zastupitelstva města, především v sociální oblasti, kultuře ale i v dalších oblastech. Zdeněk Lakomý pracuje jako archivář města, kdy se snaží shromáždit historické materiály o významných, památkách a osobnostech spjatých z Velkou Bystřicí.

Místní organizace SOCDEM

Podklady: Aleš A. Mádr, předseda MO SOCDEM Velká Bystřice

Místní organizace SOCDEM Velká Bystřice (dále i MO) měla v roce 2024 1 člena. Schůze se konaly dle stanov 4 do roku, jednou za čtvrtletí. Členská známka v hodnotě 600 korun pro pracující, byla řádně uhrazena. Předseda MO je členem okresního předsednictva Olomouc. Pro krajské volby 2024 získal předseda nominaci MO, nakonec se však kandidátem nestal. Na své schůzi dne 3.11.2024 MO podpořila předsedu Mgr. et Mgr. Aleše Alexandra Mádra kandidátem na lídra krajské kandidátky v Olomouckém kraji pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2025 za SOCDEM. Pokud získá důvěru, do politického boje chce jít s tímto programem;

Volební program SOCDEM Velká Bystřice 2025

1. Legalizace domácích palíren
2. Starobní důchod v 65 letech
3. Dostupná sociální a lékařská péče po celém území republiky
4. Akcie na majitele je převoditelná předáním a práva s ní spojená má její držitel
5. Obvodní oddělení Policie ČR bude mít vždy plný stav 24 policistů
6. Veškerý odpad se likviduje, recykluje a spaluje v místě, kde vznikl

Další body volebního programu budou doplněny na základě diskuse s voliči

Kandidát MO podporuji spolupráci široké levicové koalice. Volební kampaň se bude jmenovat klaun a traktůrek – půjde o zábavné sečení trávy.

Tajemník okresní organizace Olomouc vyžaduje plnění stanov a činí kroky ke zrušení místní organizace, pro nízký počet členů, kdy minimum dle stanov je 5 členů. Námitky předsedy, že místní organizace měla několik let 3 členy a přesto dodnes funguje odmítá s odkazem na písemný text stanov SOCDEM, které si podle názoru MO špatně vykládá.

Činnost společenských a zájmových organizací

Podklady a informace: Ing. Kamil Šperka, velitel sboru SDH Velká Bystřice

Starosta SDH:	Jiří Čepelák
Velitel zásahové jednotky:	Ing. Kamil Šperka
Pokladník	Ing. Aneta Schafferová

technika: Scania CAS30 + DA Mercedes sprinter 4x4

Podklady a informace: Bystřické noviny č. 12-1/2023-24, Petra Pášová

Skvělým příkladem dobrovolného úsilí, oddanosti a připravenosti pomáhat komunitě v obtížných chvílích je Sbor dobrovolných hasičů ve Velké Bystřici. „Obětavost všech hasičů, odhodlání a připravenost jsou pilíři bezpečí ve městě a jeho okolí. Jmenný rozpis s konkrétními zásluhami ode mě nečekejte. Všichni hasiči jsou důležití a každý má v jednotce na starosti něco jiného,“ míní velitel jednotky sboru dobrovolných hasičů ve Velké Bystřici Kamil Šperka. Poznamenal, že jen jako tým mohou hasiči ve vypjatých situacích podat maximální výkon. „Proto považuji za správné pochválit všechny členy a jako obvykle, při každé příležitosti poděkovat také vedení města, za neutuchající podporu,“ říká.

Sbor dobrovolných hasičů ve Velké Bystřici pomáhá obyvatelům už 135 let. Dělí na dvě hlavní části, z nichž každá hraje v místní komunitě svou důležitou roli. První část sboru dobrovolných hasičů je srdcem místních akcí a událostí. Organizuje dvakrát ročně sběr železného šrotu a elektroodpadu, pořádá srpnovou soutěž v požárním sportu a v kalendáři akcí nechybí ani zábava v amfiteátru ve Velké Bystřici. Tradiční společenský ples pak patří mezi události, které sbor pořádá pravidelně.

Druhou část sboru tvoří jednotka sboru dobrovolných hasičů, která je vybavena kromě odhodlání i kompletní výstrojí nutnou pro zásahy v nejrůznějších situacích. „Se sedmnácti členy jsme připraveni čelit výzvám, které přináší jednotlivé zásahy. Každý člen disponuje kompletním zásahovým oblekem, má speciální boty, přilbu, rukavice a další nezbytnosti. Celá výstroj hasiče je schopna odolat až několika stům stupňů celsia po dobu několika minut,“ pokračuje Kamil Šperka.

Velkobystřická jednotka je zařazena v kategorii JPO III, s výjezdem pravidelně do 10 minut od vyhlášení poplachu. „Máme k dispozici dva automobily – dopravní automobil Mercedes a cisternový automobil Scania CAS30, který je plně vybaven veškerou výzbrojí potřebnou pro různé typy zásahů. Tento automobil je naším skutečným pokladem,“ vysvětluje velitel Kamil Šperka. Vozidlo disponuje akumulátorovým hydraulickým vyprošťovacím

zařazením, přetlakovým ventilátorem, motorovou pilou, elektrickým generátorem a řadou dalšího vybavení, kterým umožňuje rychlé a efektivní zásahy. S dostatečným množstvím požárních hadic různých průměrů a variant dokážou hasiči zasáhnout v případě potřeby hluboko v lesích. Na přední části vozu je automatická, z kabiny ovládaná proudnice a naviják.

Kromě pravidelného cvičení s technickým vybavením se členové jednotky pravidelně podrobují školením ve spolupráci s Hasičským záchranným sborem v Olomouci. Cvičení zahrnují vyprošťování osob v případě dopravních nehod, lezecké dovednosti, práci s lanem, první pomoc a další potřebné dovednosti v oblasti záchrany životů. Cyklická školení absolvují řidiči vozidel, velitelé družstev, absolventi lezeckých kurzů a 4x ročně dokonce všichni nositelé dýchací techniky. „Tým je dokonce vybaven automatizovaným elektronickým defibrilátorem (tzv. AED), umístěným přímo v cisternovém voze, což ukazuje připravenost zasáhnout v případě mimořádné situace, kdy každá sekunda může znamenat rozdíl mezi životem a smrtí,“ uzavírá Kamil Šperka.

Bystřičtí hasiči pomáhali při povodních

Podklady: Bystřické noviny č.12/2024, Kamil Šperka, SDH

V roce 2024 se dobrovolní hasiči z Velké Bystřice ukázali jako neocenitelná síla v krizové situaci, kdy Jeseníky zasáhly ničivé povodně. Jednotka zasahovala celkem čtyřikrát, přičemž jejich první výjezd byl do obce Vidnavy, která byla postižena nejvíce. K události došlo v den, kdy se do Vidnavy valila velká voda. Dobrovolní hasiči se soustředili na záchranu osob. Nicméně poté, co úspěšně splnili svůj úkol, narazili na nečekané potíže. Příchozí cesty byly výrazně zatopené a mosty stržené, což znemožnilo návrat tradičními trasami. Situace si vyžádala alternativní řešení – hasiči se museli vrátit zpět přes Polsko a objet celou Moravu z české strany.

Hasiči se při záchranných pracích potýkali se silnými proudy vody, které protékaly náměstími a strhávaly domy, mosty a silnice. V náročných podmínkách se snažili zachránit lidi, včetně dětí, přímo z oken vyšších pater domů. V mnoha případech museli improvizovat a poskytnout záchranu na střechy hasičských cisteren. Silnice nebyly vidět, kalná voda při průjezdech ulicemi dosahovala více než 50 cm a rychle stoupala. Nikdo nevěděl, jak silnice pod těžkými cisternami vypadá, kudy přesně vede a zda vydrží. Jednalo se o neustálou improvizaci a rizika. Několik cisteren zůstalo uvězněných v tocích vody se nepodařilo vzhledem ke stoupající hladině vyprostit a hasiči z těchto cisteren museli být zachraňováni vrtulníkem.

Další tři dny se jednotka hasičů v různých sestavách podílela na plánované a organizované pomoci. Jejich nasazení a profesionalita pomohly místnímu obyvatelstvu vyrovnat se s následky povodní. Během těchto dramatických zásahů

čelili hasiči nejen fyzickým výzvám, ale také značnému psychickému tlaku. Tento stres vyplýval nejen z náročnosti situace, ale i z odpovědnosti za záchranu životů.

Naštěstí, díky příznivému vývoji počasí, se Olomouc a Velká Bystřice vyhnula přímému ohrožení vodou. Nicméně i přesto ve Velké Bystřici zasedala povodňová komise, která pečlivě sledovala všechny toky. Místní obyvatelé mohli být klidní, že úřady a dobrovolní hasiči jsou připraveni jednat v případě potřeby.

Příběh všech dobrovolných a profesionálních hasičů je důkazem jejich odhodlanosti a solidarity, která se projevila v těžkých časech. Jejich přínos a nasazení jsou pro místní komunitu nezapomenutelné a ukazují, jak důležité je mít v krizových situacích spolehlivé hrdiny.

Český rybářský svaz

Tato organizace v uvedeném roce existovala a vyvíjela činnost, bohužel nedodali podklady k zápisu do kroniky.

Český zahrádkářský svaz

Podklady: Josef Matonoha (předseda)

Členové výboru:

Předseda Josef Matonoha

Tajemník Ludmila Směšná

Pokladní Anna Mičková

Zapisovatelka Libuše Langerová

Kontrolní komise:

Předseda Zdeněk Bogoč

Členové Jana Šejdová, Pavel Vlach

Činnost organizace probíhá podle programu schváleného na výroční schůzi.

Ke dni 31.12.2024 bylo v naší organizaci 33 členů.

Výbor organizace se schází 1x měsíčně. Výroční členská schůze se uskutečňuje 1x za rok.

Naši členové se v měsících leden a únor účastní odborných přednášek zaměřených na zahrádkářskou činnost.

Na podzim jsme uskutečnili tradiční výstavu ovoce, zeleniny a květin v prostorách Kulturního domu. Celkem bylo vystaveno 130 vzorků. Výstavu navštívilo 170 návštěvníků a také děti z mateřských školek.

Naši členové a jejich rodinní příslušníci se také účastnili jarní a podzimní výstavy Flora Olomouc.

Naše organizace poskytla 5 000,- Kč sponzorský dar na uspořádání školního plesu.

Český kynologický svaz, ZKO Velká Bystřice

Podklady: Anna Klasová, pokladník ZKO

Rok 2024 jsme zahájili změnami. V únoru byl na členské výroční schůzi zvolen nový výbor spolku – předseda: Ing. Josef Šperka, jednatel: Marie Šperková, výcvikář: Barbora Krumpholcová, hospodář: Ing. Zdeněk Kubáč, pokladník: Anna Klasová. Také byla zvolena nová revizní komise ZKO ve složení – předseda: Mgr. Martina Šilberská a členové komise Mgr. Libuše Sandrová a Radka Zemanová. V roce 2024 je v ZKO Velká Bystřice zapsáno celkem 38 členů.

V rámci údržby klubovny a areálu ZKO byla provedena rekonstrukce překážek na cvičišti, konkrétně rekonstrukce žebříku. Také jsme dokoupili novou překážku „A“ a drobné překážky na agility. Ty jsou hojně využívány jak členy, tak i účastníky kurzů během výcviku. Vzhledem k horšícímu se stavu střešní krytiny klubovny, byl realizován nový nátěr poloviny střešní krytiny klubovny směrem ke skále. V průběhu roku jsme zaznamenali pokusy o vloupání do klubovny, proto bylo opraveno a zvýšeno zabezpečení vstupních dveří.

Jako každým rokem, i v roce 2024 se členové ZKO účastnili výstav psů na všech úrovních, od okresních až po mezinárodní. Uspořádali jsme jarní a podzimní kurz Základní ovladatelnosti psů pro začátečníky. O kurzy byl velký zájem a museli jsme bohužel některé zájemce z kapacitních důvodů i odmítat. Pod vedením naší výcvikářky Barbory Krumpholcové se jak dospělí, tak i děti učili základům výcviku psů různých plemen. Někteří účastníci se k nám vrátili i opakovaně, aby si rozšířili znalosti nabyté v předchozím kurzu.

V září se zástupci výboru setkali s vedením města na první organizační schůzce k připravovaným oslavám 750 let Velké Bystřice, které proběhnou v září 2025. Pustili jsme se do příprav programu Dne otevřených dveří ZKO v roce 2025, který uspořádáme v rámci oslav 750 let města a zároveň oslavíme 75 let od založení kynologického spolku v roce 1950.

V říjnu 2024 proběhlo společné focení členů spolku do připravované knihy o Velké Bystřici. Fotograf Petr Palarčík pořídil fotografie členů spolku a jejich psů, zachytil tak atmosféru jednoho slunečného nedělního dopoledne na cvičišti.

Klubovnu jsme po celý rok 2024 opakovaně pronajímali veřejnosti, umožnili jsme tak občanům Velké Bystřice i blízkého okolí využití prostor naší klubovny i k soukromým akcím a setkáním.

Klub invalidů

Podklady: Olga Mečířová, předsedkyně Klubu invalidů.

Složení výboru:

Olga Mečířová – předsedkyně

Aloisie Mikulenková – místopředsedkyně

Dagmar Sovišová – pokladní

Irena Juřicová – kulturní referentka

6 osob pro styk se členy, a to i v Bukovanech, Mrsklesích a Hlubočkách

Naše činnost je stálá, a tak to bylo i v roce 2024. Uskutečnili jsme 5 zájezdů, které jsou členy velmi oblíbené: 2x Polsko – Chalupky, Boskovice a Rájec nad Svitavou, Kroměříž – výstava Floria, Brno – vánoční trhy. Také jsme uskutečnili tradiční prodejní výstavku, která je velmi oblíbená mezi dětmi (3–15 let), jejich návštěvu umožňuje ředitelka školy. Nemáme nouzi ani o dospělé návštěvníky.

Rok jsme zakončili setkáním, na členské schůzi, členy jsme seznámili s plánem na rok 2025. Nejvíce se pobavili při tombole, nechybí pohoštění a přání všem.

Spolek rodičů a přátel školy

Podklady: Diana Charvátová – předsedkyně výboru SRPŠ

Spolek rodičů a přátel školy SRPŠ při Masarykově základní škole a mateřské škole Velká Bystřice je nezisková organizace, která má právní subjektivitu a úzce spolupracuje s touto školou.

Tento rok se nám již podařilo uskutečnit ples SRPŠ. Výtěžek z plesu činil 101 923,- Kč. Dále byly vybírány příspěvky od žáků, kterým se i nadále proplácely různé akce pořádané školou. Celkový zůstatek na konci roku 2024 činil 219 889,- Kč. Předsedkyní SRPŠ i nadále zůstává Diana Charvátová. Počet členů se ustálil na počtu 5.

Junák – český skaut, středisko Ladislava Ruska, z.s. – 12. oddíl Velká Bystřice a Hlubočky

Podklady Ing. Jiří Pospíšil Ph.D., vedoucí oddílu

12. oddíl Velká Bystřice a Hlubočky

Junák – český skaut, středisko Ladislava Ruska, z. s.

Náves 22, Čechovice, 783 72 Velký Týnec

Vedoucí oddílu: Ing. Jiří Pospíšil Ph.D.

Zástupce vedoucího pro Hlubočky: Filip Horváth

Zástupce vedoucího pro Velkou Bystřici: Ing. Vít Langer

Rok 2024 byl první rok kdy jsme se oddíl Velká Bystřice a Hlubočky rozdělil na tři menší. Jeden oddíl vznikl ve Velké Bystřici druhý v Hlubočkách a třetí v Mariánském Údolí. Hlavním důvodem rozdělení byla skutečnost že nás bylo téměř 100 a komplikovalo to organizaci oddílových akcí. Tábořiště na Slezské Hartě už nám začínalo být malé a na oddílovou víkendovku jsme mohli jen na Domašov. Také každý nově vzniklý oddíl měl trošku jiné představy kam dále směřovat, a proto jsme se rozhodli k této změně. Negativem tohoto rozhodnutí bylo to, že se rozdělily i síly pro organizaci. A u nás v Bystřici už skaut přestal bavit několik RaR, tak se nám organizační kádr dost zúžil a někteří se do práce musí tlačit. Bohužel taková je teď doba, ale to nás neodradí. Prostě akcí bude méně a nebudeme nabírat nové členy.

Co se nám povedlo je to, že jsme od září 2023 nastartovali družinu benjamínků. Členové družina Medvíďat se nám stabilizovali a na konci roku jich bylo celkem 9. Když se sejdou všichni je to jako pytel blech a poděkování patří hlavně Sáře Náhlé, že se jich ujala a věnuje svůj čas přípravě programu i dalšímu skautskému vzdělávání. Dalšími dvěma družinami jsou mladší skutí a skutky v družině Svišťů, kterou vede Tom Vrtaňa a starší Tučňáky vede rádkyně Poppy a podrádce Tobiáš Martiník.

Rok 2024 jsme odstartovali pravidelnými schůzkami a společnou víkendovkou všech třech nových oddílů na Domašově. Poté následovala každoroční Vlastovkiáda. Možná je to špatnou propagací možná toho už bylo moc, ale účast na této akci nebyla po několikáté nikterak výrazná. Proto jsme se rozhodli v příštím roce už Vlastovkiádu nepořádat. Do prázdnin jsme připravili v Bystřici akci Uklidme Česko, účastnili jsme se setkání skautů na Ivančeně. Krásná byla velikonoční víkendovka na skotské základně v Kateřinicích u Vsetína kde jsme byli společně s oddílem z Mariánského. Vsetínské Beskydy jsou nádherné a základna byla super stejně jako slunečné počasí. V červenci jsme ještě uspořádali víkendovku v Dolanech na Líhni.

Po celoroční činnosti našeho skautského oddílu přichází akce, na kterou se každý těší – letní tábor. Je to vrcholný moment, na který jsme se letos opět těšili s napětím. Tábor je o výzvě a práci, kterou vynaloží jak vedoucí, tak starší skauti, a dokonce i někteří rodiče.

Letos jsme se opět vydali do naší oblíbené destinace střediskového tábořiště na březích Slezské Harty. Tento tábor jsme navštívili již počtvrté a účastnili se ho skauti ze tří oddílů Velká Bystřice, Hlubočky a Mariánské Údolí. Na stavbě se podíleli všichni táborníci od 12 let a tábor postavili na zelené louce vlastníma rukama. Byly to náročné dny, zejména kvůli teplému počasí na začátku prázdnin, ale i to ke skautingu patří.

Po příjezdu zbytku mladších táborníků začala celotáborová hra na téma Japonsko a asijská kultura. Účastníci si v polních podmínkách vyzkoušeli výrobu sushi, vaření polévky a absolvování různých workshopů. Nicméně jsme nezapomněli ani na skautský duch – večery u táboráků, koupání v krásném prostředí, noční hry a posilování kamarádství a týmové práce.

Tábor se vyvedl, ostatně tak jako každý rok, a s novým školním rokem začínají pravidelné schůzky, výpravy a spousta dobrodružství. To vše opět ukončí tábor plný letních radovánek a výzev, a hlavně čas strávený v přírodě.

V září nás kamarádi z Hluboček pozvali na tradiční víkendovku na Domašově a v říjnu jsme si udělali oddílovou výpravu s vařením polévek na Smilov. Počasí nám vyšlo, i když byla ráno zima, vylezlo sluníčko a celou dobu nám svítilo na cestu, kterou jsme zakončili na bobové dráze v Hrubé vodě a pak vlakem zpátky domů. Na podzim nás ještě čekal úklid klubovny a údržba zeleně kolem obchodu Hruška kterou provádíme jako protislužbu za zapůjčenou garáž, kde skladujeme především táborové vybavení a materiál.

Pře koncem roku se vždycky s našimi plány roztrhne pytel – někteří absolvovali prosincový Domašov, díky všem, kteří dělali čerty na Mikuláše v Bystřici. Vánoční besídku jsme letos pojali jako společnou vycházku do lesa se zdobením stromečku a Betlémské světlo jsme rozvezli do DPS u Svaté Anny, bystřických kostelů a rozdávali jsme jej na vánočním zpívání na náměstí. Velké poděkování patří Víťovi za organizaci vánočního koncertu na Staré Vodě. Rok 2024 jsme ukončili bruslením a silvestrovským výšlapem na Lošovskou hvězdárnu.

Velké poděkování patří všem, kteří celý rok pracují s dětmi a věnují svůj volný čas druhým. Také bych rád poděkovat městu Velká Bystřice, Radkovi Náhlému, Vrtňovým a všem, kteří nás podporují a pomáhají nám.

Jamboree 2023

Zapsala Tereza Maňasová

Poznámka kronikářky: Tento příspěvek sice patří do Kroniky města 2023, ale přišel až po jejím tisku. Nicméně akce se mi zdá natolik zajímavá, že je třeba ji uložit do historie, i když s ročním zpožděním.

Je 29. 7.2023 a já společně se skoro 50 dalšími skauty a skautky vyrazím na svoji největší skautskou akci, celosvětové Jamboree. To se konalo v létě na pobřeží Jižní Koreji.

Nejdřív nás čeká asi 30hodinová cesta na Site (tábořiště) a pak 14 dní tam. Já pak budu dalších 5 dní jezdit s menší skupinou po samotné Koreji, abych viděl i něco jiného než tábořiště a letiště.

Z Vídně odlítáme dopoledne a po necelých 12 hodinách úmorného letu přistáváme v hlavním městě Tchaj-wanu, Tchaj-peji. Přestože jsme letěli jen 12 hodin, tady je už kolem 7. hodiny ráno 30. července kvůli časovému posunu. Teď jedu na půldenní výlet po městě, který nám zařídilo tamní ministerstvo kultury.

Výlet byl dost vyčerpávající, i když jsem většinu času strávil v autobuse přesouváním z jedné památky ke druhé. Teď už čekáme na letišti, kde už někteří z nás usínají a za chvíli konečně odletíme do Koreji, kam poletíme jen necelé 3 hodiny.

Přistáli jsme na letišti, ale zdá se, že cesta jen tak neskončí, protože je to dost zmatek a my se musíme ještě autobusem dostat na Site. To je asi 3hodinová cesta a teď je asi 10 hodin večer 30. července. No tak uvidíme, jak to dopadne. Konečně po více než asi 4 hodinách v autobuse jsme konečně na Site. Po cestě jsme se asi 4krát ztratili a pak se ještě nevědělo, kde vlastně máme spát, ale už je to vyřešené. Nakonec spíme provizorně v nějaké budově a zítra se budeme stěhovat na naše tábořiště.

Po asi 5 hodinách spánku nás vzbudil nějaký Korejec, že tam, kde spíme, být nemůžeme a musíme hned odejít. To bylo asi v 9 hodin ráno, jen dodám, že ještě ve 12 se tam nic nedělo. Zbytek dne jsme v podstatě strávili čekáním, až nám někdo přidělí tábořiště. No alespoň jsem něco trošku ještě dospal a odpoledne jsme konečně došli na místo, kde máme mít tábořiště, a začalo stavění stanů.

Potom byl problém s jídlem, protože se na nás asi nějak zapomnělo, takže nám vedení kontingentu muselo shánět stravu, ale nakonec jsme měli nějaké instantní polévky a nudle. Hned jak zapadlo slunce, se objevilo tolik mušek, že jsme museli být ve stanech.

Druhý den nás čekalo ještě jedno stěhování, z čehož nikdo nebyl moc nadšený, ale co se dalo dělat

Dneska nás čeká Opening ceremony, na které se všichni těší, neboť tím by měl začít oficiální program. Na ceremony jsme šli asi tak 3 hodiny, a nijak

zvláště to taky zábavné nebylo, protože představení každé země, která se účastní, bylo dost zdlouhavé a proslovy také nebyly nic úžasného (vystoupil i prezident Jižní Koreji jakožto bývalý skaut). Potom byla ještě show, která byla za mě super. Tak a hurá na program nachystaný organizátory. My jsme jeli na dost výletů mimo Site, což bylo zábavné. Jeden den na repliku nějakého chrámu a druhý do lanového centra. Na Site jsme si potom prošli nějaké stanoviště spojené s kulturou ohledně Koreji.

Potom jsem se šel podívat na naše expo a taky na expa ostatních států, což bylo dost zábavné, a taky jsem vyměňoval nějaké šátky a nášivky. Pohyb po Site byl trochu problematický, protože autobusy, které zde měly být, to moc nestíhaly a z našeho tábořiště na expo to bylo asi 4 km. To není tolik, ale pořád to něco zabere a taky bylo dost horko a fakt hodně vlhko.

Což mi připomíná, že se teď všude píše, o tom, jak je to tady strašné (myslím zahraniční media), jak tu všichni umíráme kvůli vedrům. Upřímně, tak strašné to není. Stačí dostatečně pít a mít čepici. Také nevím, co kdo čekal, že bude v Jižní Koreji za počasí.

Dneska nás čeká super program, je 8. srpna, takže jsme na Site asi 8 dní, a budeme všichni evakuováni kvůli blížícímu se tajfunu. Takže dnešek jsme strávili čekáním na autobus, který nás odveze do Soulu. Jak už je standardem, tak ani toto se neobešlo bez menšího chaosu, ale nakonec celý český kontingent skočil na vojenské akademii v Nowonu, což je městská část v Soulu.

To bylo velké zlepšení ubytování. Spalo se v klimatizovaných pokojích pro čtyři a byly tady i normální sprchy. Ještě abych se na vrátil k sociálním zařízením na Site, tak ty tam byly, ale nebyl jich úplně dostatek, a co se týká sprch, tak tam hold úplně neodtékala voda, takže bylo normální že jsem se myl, a přitom stál ve 4 cm vody.

Ale zpátky k Nowonu, na další 2 dny pro nás připravili Korejci náhradní program, který jsem si dost užil. První den jsme navštívili místní park s vyhlídkou a potom jsme byli v regeneračním centru, to bylo docela zajímavé. Oběd jsme měli v jídelně, která normálně sloužila zaměstnancům radnici Nowonu a večeri v nějaké luxusní restauraci, což bylo super, protože já osobně jsem si tamní jídla fakt užíval. Mezitím se taky dost ochladilo, a dokonce začalo poprchat, což bylo způsobené tím, že na pobřeží dorazil tajfun, který se tam následně rozpadl.

Druhý den jsme byli bruslit na hokejovém stadionu, což mě docela i bavilo, a to jsem bruslil poprvé v životě. Odpoledne jsme se zúčastnili tanečně-hudebního vystoupení, které bylo také symbolické rozloučení s Nowonem, protože zítra už máme program zařízený od vojenské akademie, na které přespáváme, a den potom je už Closing ceremony.

Celou ceremony propršelo, ale 2hodinový k-pop koncert byl i tak, ačkoliv někteří by na něm asi radši nebyli. Teď bude ještě poděkování akademii za to, že jsme tam mohli být, a jak se tam o nás pěkně postarali, a já vyřáším na svůj post-event.

Eko-turistický pionýrský oddíl Poletušky Velká Bystřice

Podklady: Petr Xandy Dvořák, oddílový vedoucí

Náš oddíl je součástí pionýrské skupiny PLEJÁDY Šternberk, která je nestátní nezisková organizace spadající pod organizaci Pionýr. Poletušky Velká Bystřice má okolo 50 členů nejen z Velké Bystřice, ale také z Dolan, Mrskles, Droždína, Hluboček, Olomouce, Šternberka a Velkého Týnce. Někteří starší odešli, mnoho mladších nových přišlo. Oddíl je prostě živý organismus.

Věnuje se volnočasovým aktivitám s dětmi ve věku od 6 do 15 let již více jak 30 let. V současné době máme registrovaných přes 100 členů, z toho více než 50 dětí do 15 let. Jsme největší pionýrskou skupinou v olomoucko-zlínském kraji. Máme stejně zaměřené oddíly, a proto máme hodně akcí společných.

Naše společné činnosti:

- jízda na kole, hry ve městě, v lese, na louce a ve vodě
- vlastníme několik nafukovacích kánoí Pálava a slaňujeme na lanech
- zúčastňujeme se výtvarných a pěveckých celorepublikových soutěží
- učíme se poznávat faunu i floru, mapu, buzolu, znaky české státnosti a historie
- věnujeme se první pomoci a přežití
- pořádáme jednodenní či víkendové pobyty
- navštěvujeme především naše vlastní táborové základny Pod Pandurkou v Bohuslavicích u Konice a v Hoštejně Na Německých lukách, kam jezdíme i na tábory
- jeden z ideálů současného Pionýra je pomoc
- věnujeme se geocachingu a také provozu CB a PMR vysílaček
- zapojujeme se do projektů nejen Pionýra, ale i jiných organizací pracujících s dětmi a mládeží

Mezi naše nejúspěšnější větší akce roku 2024 patřily tyto:

- 2.-3.2. - víkendovka v Šumperku u našich přátel z TOM Šumperk
- 13.2. - první schůzka na ledové ploše vytvořené Městem Velká Bystřice
- 23.-24.3. - veřejná akce – Sazení Lípy, komunitní setkání s pomocí Antonína Švába a nadace VIA
- 5.-7.4. - Návraty 2024 – setkání starších členů oddílu Plejád na základně Pod Pandurkou v Bohuslavic u Konice
- 2.6.- Dětský den ve Velké Bystřici
- 21.-23.6. - Rozlučková stanovačka s oddílem na TZ Pod Pandurkou, Bohuslavice u Konice
- 6.10. - vandr na zříceninu Hluboký
- 1.-3.11. - Strašidelná víkendovka s pionýry ze Šumperka
- 15.-17.11. - Kubovy a Xandyho bezkontaktní hry – CVVZ Pohořelice

Zúčastnili jsme se pravidelné akce CVVZ, kde si každoročně vedoucí vyměňují svoje nápady napříč organizacemi.

Snažíme se díky podpoře města a naší organizace udržet naši klubovnu pro uskladnění materiálu a pravidelnou činnost. Náš oddíl má pravidelné oddílové schůzky jednou za týden, víkendové akce i prázdninové pobyty. Pořádáme více veřejných akcí v našem městě.

Více informací lze najít na internetu: <http://poletusky.estranky.cz>,
FB@Poletusky, Inst.: Poletušky

Senior klub

Podklady: Zdeňka Krylová, předsedkyně klubu

Předsedkyně: Zdeňka Krylová

Místopředsedkyně: Libuše Škodová

Pokladník: Anna Velká

Kronikářka: Olga Gajdošová

Členové: Svatava Kráčmarová, Jaromíra Řezníčková, Eliška Horká, Alena Vraštilová

Akce Senior klubu v roce 2024

21.2–v DPS jsme se sešli k zábavnému posezení u různých her pro pobavení (karty, člověče nezlob se, domino, pexeso, skládání puzzle a další).

13.3 – posezení v Restauraci u Zedníků, které bylo spojeno s oslavou MDŽ. Příjemné posezení u kávičky, zákusků a dobré nálady ke které patřil i malý dárek pro každou ženu v podobě ručně vyrobeného náramku.

25.4 – krásné moravské lázně Luhačovice. Cestovali jsme vlakem a od vlaku pěšky přímo na kolonádu. Procházka po kolonádě je vždy zajímavá. Zastavovali a napili jsme se u pramenů jako je Ottovka, Vincentka, Aloiska a další. V cukrárně jsme si dali kávičku a dobrý zákusek a nazpět na nádraží opět pěšky.

22.5 – jeli jsme vlakem do Šternberka na prohlídku hradu. Z nádraží do centra tam i zpět jsme nehledali žádnou dopravu a automaticky jsme vyrazili pěšky, abychom udělali něco pro své zdraví. Během prohlídky vás překvapí členitost hradu, jeho velká rozloha a bohatá výzdoba od gotiky až po secesi. Opět velmi příjemně strávený den, přestože počasí nám moc nepřálo.

19.6 – Velké Losiny – cestování vlakem se nám velice zalíbilo, a tak další cesta vlakem byla do termálních lázní Velké Losiny, kde jsme si užili super

koupání jak ve vnitřním, tak i venkovním bazénu. Ve venkovním bazénu si zacvičíme při hudbě. V odpoledních hodinách po posezení v cukrárně opět vlakem domů.

11.9 – výlet autobusem do Moravského Krumlova na Muchovu Slovanskou epopej. Tento soubor dvaceti pláten maloval Mucha 18 let. Pro tyto obrazy využil plátna, která byla původně vyráběná jako lodní plachty. Pro svůj cyklus vybral dvacet klíčových událostí, které podle něj ovlivnily vývoj Slovanů. Je to nezapomenutelný zážitek a měl by tato krásná plátna vidět každý z nás.

1.11 – v DPS promítání na téma země Skandinávského poloostrova a pobaltské země. Viděli jsme krásné katedrály, zámky, botanické zahrady, pevnosti, národní parky, fjordy a mnoho zajímavostí z těchto krásných zemí.

11.12 - Kulturní dům Nadační – tradiční vánoční posezení s bohatým občerstvením a možností si popovídat. Čas vánoční si zaslouží dáreček a tento byl v podobě ručně ozdobené vánoční svíčky, kterou obdrželi všichni přítomní.

Rodinné centrum o-kruh z.s.

Podklady: Mgr. Eva Jungová, předsedkyně spolku

Rok 2024 byl prvním celým rokem fungování rodinného centra o-kruh, které otevřelo své dveře 19. září 2023. A byl to pro nás krásný rok plný zajímavých programů, milých setkání a vzájemných inspirací. V RC o-kruh vytváříme prostředí pro společné trávení času v okruhu rodiny a přátel. Podporujeme rodiny a mateřství, živé mezilidské vztahy, mezigenerační setkávání. Věnujeme se práci s dětmi a mládeží, osvětě a podpoře v oblasti vědomého života. Pod názvem o-kruh je skryta myšlenka, které se chceme v RC držet a rozvíjet ji. Podporujeme společné trávení času v okruhu rodiny, přátel. V kruhu/cyklech se střídají také roční období a mění se příroda okolo nás. Připravujeme tedy program, který změny během roku reflektuje

Pro rodiče s dětmi připravujeme pravidelné kurzy. V roce 2024 to byly kurzy: Cvičení pro nejmenší (pro děti od roku do 2 let) a Hravé cvičení a tvoření (pro děti od 2 do 5 let), které rozvíjí rovnováhu, koordinaci pohybů, hrubou i jemnou motoriku i socializaci dětí v kolektivu. Adaptační miniškolku, ve které mají děti od 2 let možnost připravit se v malém kolektivu na nástup do opravdové školky.

Z pravidelných aktivit nabízíme také kroužky pro děti ze ZŠ, které podporují vztah dětí k přírodě: Kroužek astronomie, Malý biolog a Kreativní dílna. Pro ženy kurz Cvičení na aktivaci pánevního dna s fyzioterapeutkou a pro děti z MŠ angličtinu.

Každou středu míváme také otevřenu volnou hernu pro rodiče/prarodiče s dětmi. Jednou měsíčně připravujeme pro rodiče/prarodiče s dětmi od 2 do 7 let Sensory play aktivity a hravě vzdělávací ekoprogramy a keramické workshopy pro kreativce všech generací.

V létě proběhl příměstský tábor pro děti s názvem Malí objevitelé (z) Velké Bystřice. Dvakrát ročně pořádáme společně s TJ Sokol Velká Bystřice SWAP. Na jaře se naše rodinné centrum stalo také místem, kde je možné bezplatně sdílet semena okrasných i užitkových rostlin – najdete u nás totiž malou, ale využívanou Semínkovnu.

Pro zájemce stran široké veřejnosti připravujeme semináře, přednášky, setkání na různá témata z oblastí seberozvoje, vědomého a permakulturního života. Dále workshopy, jejichž cílem je nabídnout možnost něco tvořit a současně si u toho povídat, sdílet každodenní radosti i starosti podobně, jako se dříve lidé scházeli například u společného draní peří, kdy ruce pracují, hlava odpočívá a sousedské, kamarádké, rodinné vtahy se prohlubují. Jen my už dnes nedereme husí peří, ale tvoříme z keramiky, adventní věnce či mandaly.

V roce 2024 jsme uskutečnili tyto workshopy, besedy, přednášky:

Mandaly – tvoření pro ženy

Workshop na výrobu plstěných panenek

První pomoc u dětí – přednáška a praktické ukázky pro rodiče

Citlivé čištění zoubků – přednáška pro rodiče

Tečkování – tvoření pro děti i dospělé

Jedlá zahrada I a II – přednášky o permakulturním zahradničení

Workshop na výrobu pickles – mléčně kvašené zeleniny

Jarní a podzimní povídání o bylinkách s Vlád'ou Vytáskem

Macrame tvoření

Bachovy esence – beseda

Povídání o porodu s porodní d'ulou

Koncert Tango bez hranic, zpěv Bruja de Olomouc, piano Josel Tortul

Workshop na výrobu aromadifuzérů a solí koupele

Ženské kruhy

Společné výlety do zoo, na farmu, do centra ekologických aktivit Sluňákov, do Vlastivědného muzea v Olomouci

Vánoční focení pro rodiny

Výroba adventních věnců

Benefiční pečení vánočního cukroví v Domově pokojného stáří u svaté Anny ve Velké Bystřici a pro rodiny z Jeseníků postižených zářijovými povodněmi

Společné zdobení perníčků

V roce 2024 bylo naše rodinné centrum osloveno, aby přebralo organizaci akce Jsme ze stejné planety – jednodenního kulturního festivalu, který nabízí příležitost k setkávání lidí a kultur, čehož jsme se s láskou a pokorou ujali. Festival vznikl na základě stejnojmenné putovní výstavy fotografií Jindřicha

Štreita z let 2011 a 2012 pořádané Charitou ČR, která byla součástí projektu Pozitivní obraz cizince v ČR. Fotografie a příběhy lidí z celého světa inspirovaly Hanu Bělařovou a Josefa Janečka, k vytvoření konceptu festivalu Jsme ze stejné planety jako příležitosti k setkávání lidí a kultur, setkávání u dobrého jídla a pití. V září roku 2015 vysadilo v parku ve Velké Bystřici 29 cizinců svůj strom, se kterým mohou v České republice symbolicky zapustit svoje kořeny. V následujících letech se pak lidé zapojení do původního projektu vraceli do mezinárodního parku ve Velké Bystřici, aby si společně s místními i přespolními užili příjemný den a blíže se seznámili s některou ze zemí, kde se “naši” cizinci narodili.

V letošním roce jsme na tuto tradici navázali a ve Velkobystřickém Zámeckém parku, letos poprvé pod hlavičkou spolku o-kruh z.s. a s podporou města Velká Bystřice, připravili pro návštěvníky akce Portugalský den. Park provoněly mezinárodní i domácí speciality. Na pódiu vystoupili umělci, kteří nabídli návštěvníkům akce zážitky z oblastí divadla, flamenga, zpěvu, ale třeba i ochutnávku portugalských vín, cestovatelských zážitků, animačního programu a pohádek pro děti a kvízů, kde jsme společně hledali podobnosti mezi českou a portugalskou kulturou, historií a krajinou.

VI. Sociální a zdravotní zařízení

Dům pokojného stáří sv. Anny Velká Bystřice

Podklady: Mgr. Zdeněk Lakomý, ředitel, doplnění Mgr. Ivo Slavotínek

Rozsah a náplň činnosti naší organizace se v roce 2024 nezměnil. Věkový průměr klientů domova činil v tomto roce 84 roků. Nejstarší obyvatelkou domova byla paní Vlasta Brzokoupilová z Velké Bystřice, která oslavila 102. narozeniny. Personál tvořilo celkem 23 zaměstnanců na hlavní pracovní poměr a několik pracovníků na dohodu o pracovní činnosti.

Ke dni 20. listopadu 2024 došlo ke změně na pozici ředitele organizace – po 18 letech se vrátil z výkonu veřejných funkcí původní ředitel domova Mgr. Ivo Slavotínek (nejprve 16 let místostarosta města Velká Bystřice a poté s dvouletým překryvem 4 roky 1. náměstek hejtmána Olomouckého kraje), kterého do tohoto data zastupoval Mgr. Zdeněk Lakomý.

Domov poskytuje celodenní služby 40 klientům, především z Velké Bystřice a okolí, kteří bydlí v jednolůžkových bytech a jednom dvojlůžkovém bytě. Poskytované služby odpovídají potřebám jednotlivých obyvatel domova.

Rozpočet domova byl v roce 2024 vyrovnaný, výnosy i náklady činily 20 287 982,-Kč. Kromě plateb obyvatel domova jsou podstatnou položkou příjmů i dotace Olomouckého kraje, které činily 5 300 000 Kč a příspěvek zřizovatele, který v tomto roce dosáhl výše 2 700 000 Kč.

V rámci naší činnosti spolupracujeme i s dalšími zařízeními sociálních služeb, jako je Charita Olomouc, Domov Pohoda Chválkovice, DD Hrubá Voda, DD Pavlovice u Přerova a s Hospicem na sv. Kopečku. Rovněž umožňujeme stáže studentům jednotlivých škol se sociálním a zdravotním zaměřením. Především u nás vykonávají praxi studenti Caritas – vyšší odborné školy sociální Olomouc. Spolupracujeme rovněž s ostatními sociálními zařízeními v rámci Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR v Olomouckém kraji.

V rámci naplňování svých duchovních potřeb měli naši uživatelé možnost navštěvovat bohoslužby jednotlivých církví. Příležitostně se v kapli domova v pondělí v 10:00 hod. konala bohoslužba Církve československé husitské a každé pondělí v 15:00 hod. bohoslužba Církve římskokatolické.

Pro zlepšení duševní i fyzické kondice jednotlivých uživatelů jsou pořádána pravidelná pohybová cvičení, cvičení paměti, soutěže, přednášky a podobné aktivity, které vede aktivizační pracovnice. Pro milovníky zvířat je určena pravidelná canisterapie a o dobrou náladu našich obyvatel se jednou za měsíc starají zdravotní klauni.

Charitní pečovatelská služba

Podklady Bc. Denisa Hénarová, sociální pracovníce

Středisko pečovatelské služby ve Velké Bystřici, které je od roku 2021 sloučené se střediskem Tršice, v roce 2024 poskytovalo pomoc uživatelům žijících v těchto obcích: Velká Bystřice, Svěsedlice, Přáslavice (Kocourovce), Bystrovany, Bukovany, Mrsklesy, Hlubočky (Mariánské Údolí, Hrubá Voda), Dolany (Véska a Pohořany), Bělkovice – Laštany, Tověř, Samotišky, Tršice (Lipňany, Vacanovice, Zákřov, Hostkovice), Velký Týnec (Čechovice, Vsisko), Doloplazy, Daskabát, Kozlov, Velký Újezd, Staměřice, Výkleky, Lazníčky (Hambálek), Svrčov. V roce 2024 byla na tomto středisku poskytnuta péče celkem 49 uživatelům a pečovatelky doprovodily do konce života 7 uživatelů.

Na začátku října 2024 proběhl tradiční výlet s uživateli na podzimní výstavu Flory Olomouc. Dne 3.10.2024 odpoledne vyrazili pracovníci Střediska pečovatelské služby s uživateli na výstaviště Flora. Nejdříve jsme zavítali do pavilonu A, kde nás čekala krásná expozice ovoce, zeleniny, květin. Také jsme mohli ochutnat výrobky od regionálních výrobců – med, čaje, mléčné výrobky, burčák a víno. Pak následovala procházka parkem a navštívení dalších pavilónů. Zejména se nám líbilo v Oranžerii, kde byla výstava léčivých bylin a výrobků z nich. Všichni uživatelé si výlet velmi chválili a užili. Věříme, že i v dalších letech se budeme těšit na další pěkný výlet.

V listopadu 2024 proběhla také mše za zemřelé uživatele, kteří zemřeli v naší službě od listopadu 2023 do konce října 2024. Mše se mohli zúčastnit rodinní příslušníci zemřelých uživatelů.

V prosinci 2024 proběhlo také vánoční posezení pro uživatele pečovatelské služby. Pro uživatele bylo připraveno bohaté občerstvení. Uživatelé si také mohli vyzkoušet svoje znalosti českých pohádek. Účastníkům posezení byly pouštěny zvukové ukázky českých pohádek a jejich úkolem bylo poznat, ze které pohádky ukázka je.

Charita Olomouc začala v roce 2024 spolupracovat s firmou Chiranex, pod kterou přešla půjčovna kompenzačních pomůcek. Firma Chiranex nyní zajišťuje půjčování kompenzačních pomůcek. K zapůjčení jsou například tyto pomůcky: polohovací elektrická lůžka s antidekubitní matrací, invalidní mechanické vozíky, různé druhy chodítek, jídelní stolky, schodolezy, sedačky do vany, toaletní židle či nástavce na WC.

V našem sídle v Olomouci – Chválkovicích si zájemci mohou pouze vyzvednout nebo vrátit menší pomůcky. Edukační místnost, která vznikla na jaře 2020, byla využívána i v roce 2024 k edukaci pečujících. Edukační místnost, kde si uživatelé i pečující mohou kompenzační pomůcky vyzkoušet, se dál snaží naplňovat naši vizi, kdy chceme zlepšit kvalitu života pečovaného i pečujícího, protože zvládnutí každodenních činností, které jsou pro běžného člověka samozřejmostí, může být pro mnohé seniory či tělesně nebo zdravotně postižené

velmi náročné. Pečující, kteří se doma starají o své blízké, mnohdy nevědí, že existují možnosti, jak lze díky správně zvolené kompenzační pomůcce péči usnadnit. Edukační místnost je umístěna v našem sídle Olomouci – Chálkovicích.

Ordinace praktického lékaře

Praktický lékař: MUDr. Petr Kafka
Sestřička: Hana Michalíková

Ordinační doba:

PO 7:00-13:00 možnost objednání od 11 – 13 h

ÚT 7:00-13:00

ST návštěvní služba 12:00-18:00

ČT 7:00-13:00 možnost objednání od 11 – 13 h

PÁ 7:00-13:00

Odběry do laboratoře od 7 – 9 h

Dětské oddělení

Podklady: MUDr. Vojtěch Bodnár, atestovaný pediatr a neonatolog

Ordinace Doktor lenochod s.r.o.

Lékaři:

MUDr. Vojtěch Bodnár

MUDr. Vendula Zeráková

Sestřičky:

Marketa Jurčíková

Lucie Ochmannová

Ordinační doba:

Po: 7:00-8:00 (Pro zvané) 8:00-11:30 (Pro všechny) 12:00-15:00 (Pro zvané)

Út: 7:00-8:00 (Pro zvané) 8:00-11:30 (Pro všechny) 12:00-15:00 (Pro zvané)

St: 10:00-12:00 (Pro všechny) 12:30-18:00 (Pro zvané)

Čt: 7:00-8:00 (Pro zvané) 8:00-11:30 (Pro všechny) 12:00-16:00 (Pro zvané)

Pá: 7:00-8:00 (Pro zvané) 8:00-11:30 (Pro všechny)

Od 1.4.2024 jsme převzali ordinaci od MUDr. Andresové. Symbolem naší ordinace je lenochod, jelikož máme lenochody rádi a inspirují nás svou roztomilostí. V naší ordinaci se snažíme o maximálně něžný přístup k dětem a respektující přístup k dětem i rodičům.

Ordinace je vybavena nejmodernějším vybavením dostupným v ambulantní péči o děti. Využíváme rychlé vyšetření CRP – marker, který nám pomáhá odlišit bakteriální od virové infekce, dále rychlovyšetření na přítomnost streptokoka v krku. Disponujeme také inkubátorem ke kultivaci moče, k zachycení bakterií a rychlým přístrojovým vyšetření moče. Dále máme k dispozici přístroj Plusoptix, díky kterému jsme schopni odhalit včas vadu zraku již od kojeneckého věku do 4 let věku.

Jsme zapojeni do studií ke včasnému screeningovému odhalení cukrovky 1. typu a familiární hypercholesterolemie. V naší ordinaci také nastřelujeme náušnice.

V čekárně je pro děti hrací koutek, abychom dětem zpříjemnili pobyt u nás. V příštích letech plánujeme rekonstrukci prostor, aby ordinace i čekárna pro děti byly ještě příjemnějším místem. V ordinaci pracuje MUDr. Vojtěch Bodnár – atestovaný pediatr a neonatolog a MUDr. Vendula Zeráková – atestovaný pediatr.

Zubní praxe

Podklady: MUDr. Petr Jašek, zubní lékař

MUDr. Petr Jašek – praktický zubní lékař
Růžena Šudřichová – zubní instrumentářka
Miroslava Kubáčková – zubní laborantka

Ordinační doba:

Pondělí	7 : 00 - 12 : 00	12 : 30 - 17 : 00
Úterý	7 : 00 - 12 : 00	12 : 30 - 15 : 00
Středa	7 : 00 - 12 : 00	12 : 30 - 17 : 00
Čtvrtek	7 : 00 - 12 : 00	12 : 30 - 15 : 00
Pátek	7 : 00 - 12 : 00	

V zubní ordinaci poskytujeme stomatologickou péči v širokém rozsahu od péče o dětské pacienty po seniory. Ordinace je vybavena moderní zdravotnickou technikou a erudovaným personálem.

Ambulance klinické logopedie

Podklady: Mgr. Dana Chmelíková, klinický logoped

Ambulance klinické logopedie se nachází ve zdravotním středisku ve Velké Bystřici. Je zde poskytována individuální logopedická péče dětem i dospělým s vadami řeči, komunikačními problémy a narušeným komunikačním vývojem. Cílem logopedické péče je správná diagnostika, zvolení správných postupů a metod terapeutické interakce a odborné vedení při odstraňování zjištěných řečových vad a poruch. V případě ILP u dětí, jsou rodiče přítomni a jsou nedílnou součástí logopedické intervence. U dospělých pacientů s řečovými problémy se snažíme o efektivní spolupráci s rodinou klienta.

Provoz ambulance je celotýdenní a ordinační doba je přizpůsobována potřebám pacientů. Nadále pokračuje dlouhodobá externí spolupráce ambulance s MŠ ve Velké Bystřici, která je organizována pravidelnou intervencí v předškolním zařízení. Vzhledem k množství přibývajících vad u dětí se snažíme působit na poli prevence a osvěty. Nezbytnou součástí práce je spolupráce s pediatry, psychology, foniatry, dětskými psychiatry a dalšími odborníky lékařských a nelékařských oborů.

Pokud pacientům jejich zdravotní stav nedovoluje dojíždět do ordinace, provádíme logopedickou intervenci a akutní diagnostiku i v domácím prostředí. Dojíždění do domácího prostředí je upřednostňováno u imobilních pacientů. K lepší informovanosti pacientů jsou k dispozici vlastní webové stránky, kde jsou potřebné informace, aktuality a fotografie.

Školní jídelna

Školní jídelnu provozovala společnost SCOLAREST, Compass Group Czech Republic s.r.o., se sídlem Jankovcova 1603/47 a, Praha.

Žáci mají možnost výběru ze tří uvařených jídel, které si objednávají pomocí elektronického čipového zařízení přímo v jídelně nebo na webu Scholarestu.

Jídelna zajišťovala také rozvoz do okolních mateřských a základních škol a do jedné soukromé školičky. Poskytovala stravu i cizím strávníkům.

VII. Obvodní oddělení policie ČR

Podklady: npor. Martin Zapletal, DiS, vedoucí obvodního oddělení

V roce 2024 bylo na obvodním oddělení Policie ČR Velká Bystřice šetřeno celkem 164 trestních spisů, z nichž bylo objasněno 74 věcí (45,12 procent). Na zdejší součásti Policie ČR bylo rovněž evidováno celkem 1245 přestupků, z nichž bylo vyřízeno v blokovém řízení na místě celkem 868 skutků. Rovněž byla rozšířena územní působnost OO PČR Velká Bystřice o katastrální území obcí Velký Týnec, Majetín, Grygov, Krčmaň a Bystrovany.

VIII. Kultura a školství

Masarykova základní a mateřská škola Školní rok 2023/2024

a) Základní škola

Podklady: Mgr. Jana Raková, MBA, ředitelka

Základní údaje o škole

Ředitel školy: Mgr. Jana Raková, MBA

Zástupce ředitele pro 1. stupeň: Mgr. Libuše Sandrová

Zástupce ředitele pro 2. stupeň: Mgr. Eva Poděbradová

Adresa základní školy a školní družiny

8. května 67, Velká Bystřice, 783 53

Zařízení školního stravování

Školní jídelna je stavebně spojena s budovou školy, právně je ale samostatná, provozovala ji společnost Primirest – zařízení školního stravování spol. s r.o., se sídlem Jankovcova 1603/47a, Praha 7 170 00, IČ: 25607341.

Školská rada

ZÁSTUPCI

ZŘIZOVATELE

Ing. Marek Pazdera

Mgr. Lucie Pazderová

Mgr. Ivo Slavotínek

Mgr. Jaroslav Zavadil

ZÁSTUPCI PEDAGOGŮ

Mgr. Kateřina Pospíšilová

Mgr. Libuše Sandrová

Mgr. Ondřej Dostál

Mgr. Vendula Švarcová

ZÁSTUPCI RODIČŮ

p. Ivana Lolková

p. Gabriela Drešlová

Ing. Martina Venusová

Mgr. Eva Frnková

Materiální vybavení školy

Odborné učebny:

24 učeben s interaktivními tabulemi

počítačová učebna – 25 ks stolních

PC

přírodovědná učebna

odborná učebna fyziky a chemie

cvičná kuchyň

školní dílna

tělocvična

víceúčelová sportovní hala

mobilní učebna s 24 ks tabletů

mobilní učebna s 20 notebooky

Lenovo

Všechny třídy mají výškově stavitelný žákovský nábytek, ve všech třídách jsou nové tabule s pojezdem. Průběžně probíhá oprava a výměna žaluzií ve třídách, případně jsou doplňovány rolety.

Pro sport slouží sportovní hala s hřišti na házenou, volejbal, tenis, badminton a košíkovou, u haly je krátká běžecká dráha na 50 m a doskočiště pro skok daleký. Pro tělesnou výchovu a relaxační hodiny naukových předmětů byl využíván také městský park a areál víceúčelového sportoviště Na Letné.

ICT infrastruktura

PC učebna 26 ks stolních počítačů

stolní PC v učebnách 33

stolní PC v kabinetech 14

stolní PC v kanceláři školy 5

data projektory 1

interaktivní tabule 27

notebooky 103

tablety iPad 44

tiskárny 14

vizualizér 1

digitální mikroskopy .. .26

multifunkční kopírky 5

3D tiskárna.....3

3D skener.....1

Všechny místnosti školy mají pevné připojení na internet v rychlosti 8Mb/s download a 512 kb/s upload. Zároveň je celá škola pokrytá wi-fi internetovým připojením.

Učitelé mají možnost dálkového připojení na intranet, do svých emailových schránek a do systému Bakaláři. Škola disponuje čtyřmi vysokozátěžovými kopírkami.

V roce 2016 byl spuštěný systém tzv. „vzdálené plochy“, kdy mají všichni pedagogové přístup ke svým souborům i z domu a z kteréhokoliv počítače ve škole. Na vzdálenou plochu byl pořízený nejnovější software Windows a Microsoft Office.

Všichni učitelé a žáci mají zřízen účet v systému Microsoft Office 365, kde je pro týmovou spolupráci využívána služba Teams (především při distanční výuce nebo v době karantény).

Školní družina

Školní družina má 5 oddělení s kapacitou 145 žáků. Kapacita byla naplněna zcela, přednost měli nejmladší žáci z 1. – 3. ročníku. Provoz je od 6:05 do 16:15 hodin.

V průběhu roku byly doplňovány a obnovovány soubory her, hraček a učebních pomůcek.

Přehled pracovníků školy

Ve školním roce 2023/2024 tvořilo pedagogický sbor 40 učitelů, 17 asistentů pedagoga a 4 vychovatelky školní družiny. Všichni pedagogové měli potřebnou kvalifikaci. 15 členů pedagogického sboru je z Velké Bystrice. Ostatní pedagogové dojíždějí z okolních obcí a z Olomouce.

Aprobace učitelů:

Před- mět	M	In f	F	C h	P ř	Z	D	Č j	A j	N j	R j	O v	V v	H v	P č	T v	Vk Z	1.s t
Poče t apro- bací	5	1	1	2	3	3	3	7	5	1	2	3	2	2	1	4	2	18

Věková skladba pedagogického sboru

(včetně asistentů pedagoga a vychovatelek školní družiny)

Věková skupina	23-30 let	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56-60	60 a více
Počet	7	4	9	7	13	13	5	4

Nepedagogičtí zaměstnanci

Mezi nepedagogické zaměstnance patří hospodářka a účetní školy, školník, 4,5 pracovnice pro úklid, 1 správce sportovní haly.

Zápis k povinné školní docházce

Nástup do 1. ročníku 1. 9. 2023	64
Datum konání zápisu k povinné školní docházce	10.4.2024
Dětí u zápisu	76
Dětí s žádostí o odklad	10
Dětí, které nastoupí na jinou školu	2
Počet žáků v 1. třídách ve školním roce 2024/25	64

Třída	Chlapci	Dívky	Celkem
1.A	10	9	19
1.B	9	10	19
1.C	12	9	21
2.A	9	17	26
2.B	8	16	24
3.A	16	7	23
3.B	16	7	23
3.C	13	9	22
4.A	9	12	21
4.B	12	8	20
4.C	11	11	22
5.A	13	11	24
5.B	13	12	25
Celkem 1. St.	151	138	289
6.A	13	11	24
6.B	13	11	24
6.C	12	12	24
7.A	15	9	24
7.B	17	9	26
7.C	9	13	22
8.A	7	15	22
8.B	14	7	21
8.C	12	8	20
9.A	17	5	22
9.B	10	13	23
9.C	11	8	19
Celkem 2. St.	150	121	271
Celkem	301	259	56

Přibližně třetina žáků dojíždí z okolních obcí (Mrsklesy, Kovákov, Přáslavice, Svěsedlice, Kocourovce, Bukovany, Bystrovany, Mariánské Údolí, Hlubočky, Hrubá Voda, Olomouc, Velký Újezd).

Hodnocení testů Scio 2023/2024 pro 9. ročník

Český jazyk – výsledky našich žáků v českém jazyce řadí naši školu mezi 10 % nejúspěšnějších škol v testování.

Matematika – výsledky našich žáků jsou lepší než u 60 % zúčastněných škol.

Kroužky organizované školou

Příprava na PZ pro 9. ročníky

Vybíjená

Bav se fotbalem

Matematika pro šestáky

Mimoškolní kroužky realizované ve škole

Floorbal

Kroužek pohybu

Sportovní hry

Taneční kroužky

Výuka hry na klavír a kytaru

Výuka hry na zobcovou flétnu

Kroužek angličtiny pro prvňáky Happy English

Dále v naší škole působí sportovní příprava SK Velká Bystřice (Přípravka), pobočka olomoucké ZUŠ Žerotín – hudební obor a ZUŠ Stiborova – výtvarný obor.

Kulturní a osvětové akce:

Den otevřených dveří

Dny dentální prevence

Projektové dny Děti na větví

Mikuláš – zvyky a tradice

Vánoce – zvyky a tradice

Tři králové – zvyky a tradice

Školní masopust

Halloween

Návštěva knihovny v Olomouci

Návštěva v domově seniorů

Divadelní představení v MDO 6.-8.ročník

Vánoční besídka

Vánoční jarmark

Projekt Příběhy našich sousedů

Sportovní akce:

Cyklistický kurz

Lyžařský kurz pro 7.a 8.r.

Orientační běh

Branný závod

Záchranářské dny

Měření tělesné zdatnosti žáků

Sportovní hry mikroregionu

Sportovní soutěže (pohár rozhlasu, atletický trojboj, McDonald Cup – 1.stupeň

Futsalová liga

Soutěž ve štafetovém běhu

Prevence rizikového chování:

Adaptační kurzy pro 6. třídy

Tydýt pro 1. stupeň

Programy Agentury Duha a Dcentra
Individuální přednášky školního psychologa pro třídy

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta:

Škola v přírodě Sluňákov
Recyklohraní – dlouhodobý projekt
Zahradníci na školním dvorku
Zimní dokrmování zvířet
Děti na větvi – pro 1.- 3.třídy
Uklid'me Česko
Akce 72 hodin

Soutěže a olympiády

Den mateřského jazyka
Souboj čtenářů
Olympiáda v ČJ
Olympiáda v AJ
Olympiáda v D
Dopravní den
Šachový přebor
Pangea – matematická soutěž
Klokán – matematická soutěž

Hospodaření školy v kalendářním roce 2023

1. P Ř Í J M Y

MěÚ Velká Bystřice	6 660 000
KÚ	57 313 482
Partnerství Erasmus+	484 258
Šablony	1 098 929
Dotace ITI MĚSTO + DÍLNY	263 717

OSTATNÍ PŘÍJMY

Školné MŠ	362 140
Školné DRUŽINA	174 125
Sponzoři ZŠ	0,-
Sponzoři MŠ	24 111
Zahradní slavnost	32 765
Kroužky	55 200
Fond odměn	47 392

JÍDELNA - energie	381 456
Dotace na obědy žáků	29 384
Pronájem	112 480
Ostatní výnosy – výběry	883 487
Pronájem haly	490 450
CELKOVÉ PŘÍJMY	68 499 112,28

2. VÝDAJE

Investiční výdaje	0
Neinvestiční výdaje	67 423 630
CELKOVÉ VÝDAJE	67 423 630

Údaje o zapojení školy do rozvojových a mezinárodních programů

Projekty Erasmus+

V druhém roce akreditace vycestovala skupina 15 žáků do partnerské školy v Banské Bystrici.

V květnu přijela do naší školy skupina 12 žáků s 3 učitelkami z Banské Bystrice. Naši učitelé vycestovali do zahraničních škol v Maďarsku a na Kypru.

Další projekty:

Skutečně zdravá škola

Obědy pro děti

Příběhy našich sousedů

Ohlédnutí za školním rokem 2023/2024 na Masarykově ZŠ a MŠ Velká Bystřice

Školní rok jsme zahájili oslavami 150. výročí zahájení vyučování na naší škole. V pátek 15. září 2023 jsme přivítali návštěvníky během dne otevřených dveří, kde měli možnost prohlédnout si školu, seznámit se s moderními metodami výuky, a prohlédnout si výstavku dobových učebnic, školních kronik a fotografií.

Naši žáci zaznamenali významné úspěchy v testování SCIO z matematiky a českého jazyka. Čtyři žáci 9. ročníku dosáhli vynikajících výsledků, stejně jako pět žáků 7. ročníku, kteří se umístili mezi nejlepšími v Olomouckém kraji.

Významných úspěchů dosáhli i naši sportovci, kteří excelovali na republikové úrovni v házené, vybíjené a štafetovém běhu.

Za zmínku stojí také úspěch Mikuláše Hlisnikovského, který v celostátním kole olympiády v dějepise obsadil krásné 4. místo.

b) Mateřská škola

Podklady: Mgr. Lucie Pazderová, zástupkyně ředitelky pro MŠ

Mateřská škola Zámecké náměstí 83

Stravování: Primirest – zařízení školního stravování

Školné: Výše úplaty za předškolní vzdělávání ve školním roce 2023/2024 bylo stanoveno na 380,- Kč měsíčně

Provozní doba: 6.00 – 16.30 hodin

Kapacita: 164 dětí

Učitelky:

Bc. Hana Kaduchová, Bc. Ivana Roupcová – třída Žabiček

Martina Kobidová, Dis., Karolína Lošťáková – třída Žirafek

Mgr. Svatava Vraštilová, Mgr. Lucie Pazderová – třída Broučků

Mgr. Jana Budinová, Miriam Luběňíková - třída Rybek

Hana Teličková, Dominika Šimíková – třída Koťátek

Bc. Michaela Davidová, Hana Tomášková – třída Želviček

Asistentky pedagoga:

Sylva Krátká, Alena Kafková, Hikmat Kaduchová, Pavla Kroupová

Provozní pracovnice:

Marie Nevrlá, Hana Daliborová, Jana Chodilová – výdej stravy, úklid

Organizace předškolního vzdělávání

Také ve školním roce 2023/2024 bylo vzhledem k vysokému počtu zájemců o předškolní vzdělávání potřeba přistoupit k možnosti navýšení počtu dětí ve třídě. Výjimku udělil zřizovatel.

Přehled tříd MŠ

Třída	Kapacita / Naplněnost	Učitelky	Asistent pedagoga	Integrované dítě ve třídě
Žirafky	26/26	2	1	1
Rybky	27/27	2	0	0
Broučci	26/26	2	1	1
Želvičky	26/26	2	0	0
Koťátka	26/26	2	1	1
Žabičky	26/26	2	1	1

Děti přijaté do ZŠ, děti s odkladem školní docházky:

děti odcházející do Masarykovy ZŠ a MŠ (přijaty ke školnímu vzdělávání k 1. 9. 2023)	46
děti odcházející na jinou ZŠ	2
děti s odkladem školní docházky (OŠD)	11

Zájmové kroužky a aktivity v mateřských školách

Ve školním roce 2023/2024 byly v MŠ ve spolupráci s ostatními smluvními partnery nabízeny tyto odpolední zájmové kroužky:

<i>název kroužku</i>	<i>počet přihlášených dětí</i>	<i>poskytovatel /dodavatel služby</i>
Tvořivé ručičky	19	Hana Teličková
Angličtina	16	Ludmila Chmelarová
Sportovní a pohybové hry	16	Házená Velká Bystrice
Taneční kroužek	14	Petra Pěnkavová

Organizace prázdninového provozu

Prvních 14 dní v červenci byla MŠ otevřena bez omezení všem dětem, zbytek měsíce byly v provozu 2 třídy. Tato služba je i nadále přednostně nabízena pracujícím rodičům, s možností zajistit provoz pro maximálně 56 dětí, tj. do kapacity max. dvou oddělení. V srpnu byla MŠ uzavřena. Přijímání dětí upravuje Vnitřní směrnice o přijímání dětí po dobu hlavních a vedlejších prázdnin.

Spolupráce s rodiči a ostatními partnery, aktivity a prezentace mateřských škol na veřejnosti

- Třídní schůzky (dle potřeby oddělení, minimálně ale 2x ve školním roce)
- Besídky (vánoční, den matek, pro seniory v DPS)
- Společné akce pro rodiče a děti (podzimní tvoření – Dýňování, Vánoční jarmark, Velikonoční jarmark, letní Zahradní slavnost spojená s pasováním předškoláků...)
- Závěrečné ukázkové hodiny zájmových kroužků
- Ukázkové hodiny plavání
- Nabídka fotografování dětí

Spolupráce s ostatními partnery:

- Masarykova ZŠ, den dětí a mikulášská nadílka v režii žáků devátých tříd
- DPS Sv. Anny, besídky a divadelní představení pro seniory
- Knihovna, tematicky zaměřené návštěvy

- Technické služby Velká Bystřice, pomoc při organizaci zahradní slavnosti, sběru apod.
- Logopedická ambulance, Mgr. Dana Chmelíková
- Pedagogicko-psychologická poradna
- Speciálně pedagogické centrum
- Policie ČR
- Sbor dobrovolných hasičů Velká Bystřice
- Město Velká Bystřice, pravidelná vystoupení dětí z MŠ při vítání nových občánků.

Základní umělecká škola Žerotín Olomouc - pobočka V.Bystřice

Podklady: Mgr. Lenka Černínová, vedoucí pobočky ZUŠ

V roce 2024 se zde vyučovala hra na tyto nástroje – housle, viola, violoncello, kontrabas, kytara, klavír, elektronické klávesové nástroje, cimbál, zobcová flétna, příčná flétna, fagot, zpěv a hudební nauka. Vyučovali zde – Lenka Černínová – vedoucí pobočky (housle, viola), Liliana Balcaříková (housle), Eva Týfová (violoncello, kytara), Pavel Granzer (kytara), Zuzana Antlová (klavír), Jan Gottwald (klavír), Jakub Štrunc (cimbál, kontrabas. EKN), Petra Malá (zobcová flétna, fagot), Jan Štědroň (zobcová, příčná flétna), Anna Marie Líňová (zpěv), Veronika Bártlová (hudební nauka). Výuka probíhala v samostatných prostorech ZUŠ, v budově Masarykovy základní školy, a k tomu ve třídě ZŠ. Výměnou prostor zase ZŠ využívala v dopoledních hodinách třídu ZUŠ k výuce jazyků.

Studovalo zde celkem 68 žáků. Žáci vystoupili na pravidelných besídkách svých tříd, na 5 společných koncertech pobočky – Adventní, Vánoční koledování, Novoroční, Májový a Absolventský. Koncerty probíhají většinou za podpory města Velká Bystřice v galeriizet a v sále Kulturního domu Nadační. Na pobočce působily tři cimbálové muziky pod vedením Lenky Černínové – nejmladší Kopaninka, starší žáci Andílci, dorost – Topol. Tyto muziky hrály na mnoha vystoupeních a akcích, reprezentovaly ZUŠ například na otevřeném koncertě ZUŠ Open Olomouckého kraje.

V tomto roce získala naše vedoucí učitelka Lenka Černínová významné ocenění – Učitel Olomouckého kraje. Slavnostní ceremoniál předávání cen na Univerzitě Palackého doprovodila cimbálová muzika Andílci.

Základní umělecká škola Miloslava Stibora Olomouc, pobočka Velká Bystřice

Podklady: Mgr. Petr Stodůlka, učitel

Pobočka ZUŠ M. Stibora, výtvarný obor, sídlí v budově ZŠ ve Velké Bystřici v učebně blízko tělocvičny. Má dvě skupiny po patnácti žácích, o výuku je stále velký zájem.

Stále jedeme v podobném režimu. Atmosféra ve třídě je vynikající, přátelská a tvůrčí. Zájem stále výrazně převyšuje kapacitu dvou tříd.

Opět jsme se zúčastnili několika výtvarných soutěží, mimo jiné 15. soutěžní přehlídky výtvarného oboru základních uměleckých škol ČR Oči dokořán, která se konala v prostorách bývalého augustiniánského kláštera ve Šternberku.

Také stále navštěvujeme GALERII ZET ve Velké Bystřici.

Odbor kultury a informací (OKI)

Podklady: Mgr. Martina Skálová, vedoucí OKI, Petr Nakládal, referent OKI

Personální obsazení Odboru kultury a informací (dále OKI):

Mgr. Martina Skálová – vedoucí OKI

Petr Nakládal – referent OKI

Renáta Skoupilová – knihovnice (práce na DPP)

Kulturní a informační srdce města – činnost OKI v roce 2024

Oddělení kultury a informací (OKI) bylo i v roce 2024 neúnavným hybatelem kulturního a společenského života ve Velké Bystřici. Jeho činnost byla pestrá, mnohohrstevnatá a především – nesmírně důležitá pro komunitní život města.

Koordinace a podpora kultury

OKI zajišťovalo a koordinovalo multižánrové kulturní aktivity, podporovalo místní spolky při pořádání akcí a aktivně spolupracovalo s řadou subjektů – divadelním souborem Osvětové besedy, souborem Haná, farností, Masarykovou ZŠ a MŠ, Pionýrským oddílem Poletušky, sborem Rovina, SK Velká Bystřice, TJ Sokol, jednotou Orel, Sborem dobrovolných hasičů, MS Bandem, Velkobystřickou kulturní společností a dalšími. Významnou roli sehrálo při organizaci tradičních cyklů Hanácký rok v Bystřici a Bystřice napříč žánry.

Provoz kulturních institucí

OKI spravovalo Kulturní a informační centrum (KIC), galeriizet a Veřejnou knihovnu Jaromíra Balcárka. KIC je držitelem certifikátu A.T.I.C. ČR pro turistická informační centra třídy „B“ (platnost do 6. 6. 2025). V roce 2024 navštívilo informační centrum úctyhodných 18 478 návštěvníků.

Komunikace s veřejností

Oddělení redigovalo a vydávalo Bystřické noviny, spravovalo webové stránky města, kulturní kalendář i facebookové profily KIC a Hanáckyho Woodstocku. Pravidelně aktualizovalo portály jako olkraj.cz, ok-tourism.cz a další, včetně datového skladu akcí a profilů Mikroregionu Bystřička.

Služby veřejnosti

KIC zajišťovalo předprodej vstupenek na kulturní a sportovní akce, podporovalo cestovní ruch, vydávalo tematické letáky a propagační materiály. Součástí agendy byla i správa nebytových prostor v západním křídle zámku.

Zimní radovánky na kluzišti

Kluziště na Zámeckém náměstí ukončilo zimní sezónu 10. března 2024. Nová sezóna byla zahájena 1. prosince téhož roku, ale kvůli teplému počasí skončila již 7. března 2025. Veřejné bruslení, zejména o svátcích a prázdninách, se těšilo velkému zájmu. Půjčovna bruslí ve spolupráci s firmou Tempish nabídla dostatek vybavení pro všechny věkové kategorie. Občerstvení zajišťoval Hotel Zámek Velká Bystřice. Provoz pokladny, rezervací ledové plochy a půjčovny bruslí zajišťovali pracovníci OKI (v pracovní dny) a brigádníci (o víkendech a svátcích).

Úspěchy v dotační politice

Z dotačních titulů Olomouckého kraje se podařilo získat:

- 490 000 Kč na cyklus Hanácký rok v Bystřici,
- 25 000 Kč na stavbu prodejních stánků pro Bystřické selské trhy,
- 13 000 Kč z Nadace Český hudební fond na činnost Kruhu přátel hudby.

Folklorní festival Lidový rok získal víceletou krajskou dotaci ve výši 1 650 000 Kč (2023–2025). Vzhledem k tomu, že o dotaci nemohly žádat obce, stal se hlavním pořadatelem Lidového roku soubor Haná, který dotaci administruje.

Přípravy na velké výročí

V roce 2024 byla ustanovena pracovní skupina pro přípravu oslav 750. výročí první písemné zmínky o Velké Bystřici, které se uskuteční v roce následujícím. Očekává se bohatý program a důstojné připomenutí historie města.

Kulturní vrcholy roku

Z mnoha kulturních událostí roku 2024 vybíráme tři nejvýraznější:

- 13. července se konal dvojkonzert kapel Monkey Business a J.A.R., který uspořádala Velkobystřická kulturní společnost, z. s. – večer plný energie, hudby a skvělé atmosféry.
- 16. srpna jsme přivítali přátele z italského partnerského města Alfianello. Výsledkem byla spontánní slavnost Aperitivo italiano s vystoupením orchestru PEM ITALY, MS Bandu, cimbálovky Parádnic a italského DJ. Nechyběla ani gastronomie a slavnostní předání „Červené lavičky respektu“.
- Koncert Bratří Ebenů v rámci MFF Lidový rok přinesl stovkám diváků nejen hudební zážitek, ale i laskavý humor a poetiku Marka Ebena.

Rok 2024 byl pro OKI rokem plným aktivit, spolupráce a úspěchů. Díky jeho činnosti zůstává Velká Bystřice městem, kde kultura žije a kde se lidé rádi setkávají.

Přehled kulturních a společenských akcí ve Velké Bystřici v roce 2024

(A = amfiteátr, O = orlovna, S = sokolovna, KD = kulturní dům Nadační, SM = spolková místnost, GZ = galeriezet, IC = Kulturní a informační centrum, ZK = západní křídlo zámku/štáb, HZ = hotel Zámek, HL = hala Na Letné, SL = sportovní areál Na Letné, ŠH = školní hala, ŘK = kostel Stětí sv. Jana Křtitele, HS = Husův sbor, ZŠ = základní škola, MŠ = mateřská škola, DPS = Domov pokojného stáří, ZN = Zámecké náměstí, ZP = Zámecký park, KP = Kapitulní park, * = Akce subjektů bez spolupořadatelství města Velká Bystřice)

2. 1. Jiří Hauschka. Aby voda tekla – výstava obrazů, trvala do 25. 1. (GZ)
6. 1. Hanácký rok v Bystřici (dále HRB) Tříkrálová koleda – tradiční občůzka spojená se sbírkou České charity. Koledníkům se podařilo vybrat částku 118.829
6. 1. Tříkrálový koncert mimořádný koncert bystřických hudebních uskupení Bylo nás pět a Ben&Band. Jedná se o reprízu programu, který byl premiérován při slavnostním předávání ocenění dobrovolníkům "Křesadlo" v Arcibiskupském paláci v prosinci 2023. (GZ)
7. 1. Ukradený betlém. Dva nepřilíš šikovní zlodějíčci se vloupají do kostela, kde jsou přistiženi malou holčičkou a panem farárem. Než by se nechali zavřít do vězení, to si raději poslechnou vyprávění, jak to vlastně bylo, když se narodil Ježíšek. Hrál Divadelní spolek Slavkov u Brna, scénář Petr Tomšů, hudba Luboš Javůrek z hudební skupiny Bokomara, který v představení i sám zpívá. (KD)
20. 1. Jiří Hauschka. Aby voda tekla – dennisáž za účasti autora (GZ)
28. 1. Jan Svoboda: Z cesty bez putování. Vernisáž. Výstava obrazů trvala do 21. 3. (GZ)
27. 1. Ples města Velká Bystřice a ples mikroregionu Bystřička. K tanci i poslechu hráli skupina FANTAJM, cimbálová muzika Parádnic a DJ Ottis. V průběhu večera vystoupila taneční skupina RYTMUS, Fire & Lightshow POSTRPOI a o půlnoci starostové obcí mikroregionu. (HZ)
3. 2. Kruh přátel hudby (dále KPH) Koncert rodiny Klánských. Děkan pražské Hudební fakulty AMU, uznávaný klavírní virtuos, profesor Ivan Klánský spolu se svými třemi syny – klavíristou Lukášem, violoncellistou Adamem, basbarytonistou Danielem a dcerou Klárou – houslistkou.
10. 2. HRB Bystřický masopust se zabijačkou. Komentovaná ukázka hanácké zabijačky, předání ostatkového práva, vystoupily i dětské FS Čekanka a Krušpánek. Jako host

vystoupil FS Výkvet z Brna. Program zpestřila klauniáda CirkusLeVitare Jany Hlavsy. Proběhlo předání práva za účasti hejtmána Josefa Suchánka a starosty italského Alfianela Matea Zanni. Ukázkou zabijačky jako již tradičně předváděl Mirek Kasal z Bystrovan. Následovala obchůzka maškar městem s vedením medvěda ulicemi 8. května, Jana Pospíšila, Na Svobodě, Příční, Ohrada. Na akci se podílelo cca 60 účinkujících a 20 pořadatelů. Návštěvu odhadujeme na 1200 návštěvníků.

10. 2. *Školní ples. (KD)
17. 2. *Ples sboru dobrovolných hasičů (KD)
24. 2. *Dětský šibřinkový karneval. Masky, hry, tanečky, zábava, tombola, rybolov a bohaté občerstvení. Pořádá TJ Sokol (S)
28. 2. *Večery ve farní knihovně. Setkání se se spisovatelem a překladatelem Josefem Mlejnkem
  3. 3. *Postní rozjímání. 14 zastaveními křížové cesty provedly posluchače verše Bohuslava Reyneka v podání Terezy Šustkové a Velkobystřický chrámový sbor pod vedením Ivy Juráňové. Zazněly vokální skladby J. S. Bacha, Ant. Lottiho, Th. L. de Victorii, Fr. Picky, Ant. Tučapského a J. Juráně (ŘK)
10. 3. *Proč vodníci nepečou chleba. Bystřická premiéra divadelní pohádky s písničkami. Hraje Divadelní spolek Mahen Rýmařov (KD)
11. 3. *Vlaštovkiáda, pořádá Junák (O)
16. 3. *XXII. Josefovské sportovní šibřinky. Hráli HUDBA Olomouc, Duo Ban & DJ (KD)
19. 3. HRB Vynášení smrtky. Dětské soubory Čekanka a Krušpánek. Průvod od KD Nadační k lávce přes řeku Bystřici. (25 dětí ze souborů, cca 30 diváků)
22. 3. Malina Brothers. Bratři Malinovi byli nadšeni z publika na loňském Bystřickém banju a tak se rozhodli, že pro ně „olomoucký“ koncert k vydání nového alba uspořádá MS band ve Velké Bystřici. Cca 200 diváků. (KD)
23. 3. Lípa pro budoucnost Velké Bystřice. Antonín Šváb, Poletušky Velká Bystřice, Město Velká Bystřice a Nadace VIA s občany Velké Bystřice u rybníka společně vysadili Lípy srdčitou – strom pro budoucnost Velké Bystřice. Akce se konala za finanční podpory Nadace Via v programu „Dobro-druzi“.
23. 3. Vera Siffner: Tkanina života. Vernisáž a výstava obrazů rodačky ze Šumperka žijící v Kanadě. Výstava trvala do 23. 5. (GZ)
24. 3. HRB Pletení tatarů. Za odborného dohledu mistra v pletení tatarů Mirka Mlčáka si příchozí mohli vlastnoručně uplést vlastní tatar pro velikonoční obchůzku. (15 účinkujících; cca 20 návštěvníků) (ZK)
27. 3. HRB Vítání jara, Oblíbený jarní jarmark a velikonoční dílničky pořádaný Zámeckou mateřskou školou se konal za nádherného, slunečného počasí (cca 200 návštěvníků) (MŠ)
29. 3. *Pašije podle Jana. Zpívané Pašije českého autora Radka Rejška zazněly při velkopáteční liturgii v podání Velkobystřického chrámového sboru, scholy OP a sólistů. (ŘK)
  1. 4. HRB Mrskut. Velikonoční obchůzka. Krojování chlapi z bystřických folklorních souborů tradičně obešli s tatarý své partnerky v celé Bystřici i okolí. (20 účinkujících)
  5. 4. *Jarní bazárek (O)
  6. 4. *Uklid'me Česko, uklid'me Velkou Bystřici. Skauti a Poletušky uklidili okolí rybníků, Bukovské skalky, přehrady, Kopanin, Sherwoodu.

7. 4. Aprílové divadlení: Agatha Christie – Past na myši. Divadlo Stodola, nezávislé brněnské divadlo ze Sivic a okolí. První představení 3. ročníku bystřického divadelního festivalu. Pořádá Osvětová beseda (KD)
12. 4. KPH Terezie Fialová (klavír), Jiří Bárta (violoncello). Komorní koncert věnovaný Roku české hudby. (GZ)
13. 4. *Jarní SWAP – výměnný bazar, pořádá TJ Sokol a RC o-kruh (S)
14. 4. Aprílové divadlení: Jakub Zindulka – Od Silvestra do Silvestra. 2. představení 3. ročníku bystřického divadelního festivalu. Divadelní soubor Amadis Brno (KD)
15. 4. Jarní žakovská besídka ZUŠ „Žerotín“ Olomouc, pobočka Velká Bystřice. Představili se žáci p. uč. Lenky Černínové a Jana Gottwalda. (GZ)
18. 4. Burza dobrovolníků. Akce pro všechny, kteří by chtěli věnovat svůj čas a dovednosti na dobrou věc. Mohli zde nabídnout své dovednosti a čas v oblastech jako doučování dětí, vzájemné hlídání dětí nebo vzájemná pomoc. Pořádá Bystřička, o.p.s. (KD)
20. 4. Aprílové divadlení: O.Y.E.P. Bonusové představení Aprílového divadlení v podání Divadelného štúdia RosArt z Ružomberka (SK) (KD)
20. 4. Festival duchovní hudby Chvalte Hospodina – hudební poselství P. J. Olejníka Velká Bystřice je spojena se jménem Otce Josefa Olejníka, kněze, významného skladatele duchovní hudby, jenž zde více jak 30 let vedl chrámový sbor. Festival byl pořádán k připomínce 110. výročí jeho narození. (ŘK)
21. 4. Aprílové divadlení: Jean Franco, Guillaume Melánie – Bordel na ministerstvu. Nepochiticky korektní komedie. Hrála Hanácká scéna MěKS Kojetín. (KD)
24. 4. David Knebel: S dětmi ve stanu po Chile a Turecku. Cestovatelská beseda Davida Knebela, bývalého reprezentanta v kanoistice, sportovního redaktora České televize (KD)
28. 4. Aprílové divadlení: Egon Erwin Kisch – Pravdivý příběh Antonie Pařízkové, lehké holky s dobrým srdcem. Závěrečné představení 3. ročníku divadelní přehlídky. Hrál divadelní soubor Na Štaci z Němčic nad Hanou. (KD)
30. 4. HRB Pálení čarodějnic a Stavění mája. Zábavný podvečerní program s vyhodnocením soutěže a ocenění „nejstrašnější“ čarodějnice. Soutěže pro děti i dospělé, závěrečné posezení při muzice. Bystřickou májku postavili místní hasiči v ulici Hliník. Následoval program pro děti i dospělé, soutěže a posezení při muzice.
1. 5. Bílý kámen. 30. ročník putování veřejnosti zapovězeným územím. Byly připraveny dvě nové trasy v nejkrásnějších partiích kolem řeky Odry.
4. 5. *Rybářské závody
9. 5. *Cestuji za Kačku: Kapverdy. Přednáška známé cestovatelky Kateřiny Ostré. Pořádal soukromý subjekt. (KD)
14. 5. HRB Bystřické selské trhy. 42 prodejců, nakupovalo cca 1300 osob (ZN)
14. 5. HRB Slavnost kroje. Taneční workshop pro začátečníky i pokročilé příznivce tance a folkloru. Lektoři: Rudolf Danajovič – choreograf, dramaturg VUS Ondráš, Alena Palarčíková – pedagožka, režisérka a scénografka, Robert Šolc – choreograf a tanečník. V průběhu dopoledne vystoupili na Malé scéně před KD Nadační dětský folklorní soubor Čekanka, Ludová hudba Heskovci z Červeníka (SK), Hanácký mužský sbor Rovina a juniorská tanečnice Isabella Hebelková. (KD)
15. 5. *Lukáš Pavlásek. One man show známého komika. Pořádal soukromý subjekt. (KD)
18. 5. Čištění řeky Bystřice. Každoroční dobrovolnickou pomoc naší řece Bystřici pořádá Vašek Břeha.
18. 5. HRB Sečení lóke. Kosila se louka u zastávky ČD. 35 účastníků.
19. 5. KPH Pražské komorní duo a František Novotný. František Novotný (slovo), Eva Šašinková (kontrabas), Miloš Černý (housle). (HS)

19. 5. *Závody koloběžek a odrážedel. TJ Sokol (ZP)
25. 5. Veronika Opavská: Krajiny okamžiku – vernisáž výstavy obrazů. Výstava trvala do 25. 7. (GZ)
25. 5. HRB Kácení mája. Májová veselice při diskotéce. (cca 150 účastníků)
26. 5. KPH Ensemble Serpens cantat. Koncert souboru barokní hudby. (ŘK)
2. 6. HRB Bystřická kuličkíada byla součástí dětského dne a připravili ji členové jednoty Orel. Soutěže se zúčastnilo kolem stovky dětí. (ZP)
2. 6. Dětský den. Pro děti bylo připraveno 12 stanovišť se soutěžemi. Na organizaci soutěží se podílel oddíl Poletušky, Skauti, Sokol a Orel. (ZP)
4. 6. *Šest tanečních hodin v šesti týdnech. Divadlo Bolka Polívky uvedlo Chantal Poullainovou a Martina Krause ve hře Richarda Alfieriho. Pořádal soukromý subjekt. (A)
8. 6. *Jsme ze stejné planety, 9. ročník mezinárodního pikniku. Akce se od letošního roku ujal nový pořadatel, rodinné centrum o-kruh. Letošní ročník byl zaměřen na Portugalsko (A, ZP)
14. 6. Pohárek SČDO. MonAmour, Mnich: Dokud se randí. Představení divadla jednoho herce. (KD)
15. 6. Pohárek SČDO – Memoriál dr. Zdeňka Kokty. 52. ročník národního finále soutěže monologů a dialogů amatérských divadelníků. Soutěžní vystoupení, vyhlášení výsledků, defilé vítězů. V neděli rozborové semináře (KD)
14. 6. Indián. (promítání v amfiteátru)
26. 5. KPH Radek Martinec (baryton) a Kateřina Potocká (klavír). Koncert z Listiny mladých umělců Nadace Český hudební fond. (GZ)
21. 6. *Dalibor Janda. Galakonzert pod hvězdami Host: Jiřina Anna Jandová Doprovází kapela Prototyp. Pořádal soukromý subjekt. (A)
22. 6. *Závěr sportovní sezóny. Hry, soutěže a dětské atrakce s odměnami pro všechny soutěžící, hasičské osvěžení, hudební doprovod. Házená VB. (SL)
22. 6. KPH Guarneri Trio Prague. Komorní koncert světového hudebního uskupení. Čeněk Pavlík – housle, Marek Jerie – violoncello, Ivan Klánský – klavír (GZ)
23. 6. *Červená Karkulka, O Jezinkách. Dvě pohádky pro nejmenší zahrálo Velmi amatérské divadlo jednoty Orel Velká Bystřice. (O)
28. 6. Filmové vítání prázdnin: Ptáci stěhováci (A)
13. 7. *Monkey Business + J.A.R. Dvojkonzert známých kapel uspořádala Velkobystřická kulturní společnost, z. s. (A)
19. 7. Přání k narozeninám (promítání v amfiteátru)
27. 7. BALS: Běžec proti času. Vernisáž výstavy obrazů olomouckého malíře. Výstava trvala do 26. 9. (GZ)
3. 8. *Hanácké Woodstock a Bystřické pivní salón. 14. ročník letního bystřického rockového festivalu. Kapely: Laura a její Tygři, Bijouterrier, Vítkovo Kvarteto, Futurum, Death on Arrival, Kohout Plaší smrt, Dobr_Man, Pumpa. Pořádala Velkobystřická kulturní společnost, z. s. (ZN, A)
8. 8. Přišla v noci (promítání v amfiteátru)
12. 8. Astropárty & noc padajících hvězd. Padající „hvězdy“ Perseidy, Měsíc, Saturn a další deep-sky objekty mohli zájemci pozorovat za pomoci teleskopů a s odborným výkladem. (ZP)
16. 8. Aperitivo italiano. Improvizovaný italský festival ve spolupráci s partnerským městem Alfianello. Vystoupil 70členný mládežnický orchestr PEM ITALY, MS Band, dívčí cimbállovka Parádnic a italský DJ. Italská a česká gastronomie. Předání „Červené lavičky respektu“. (A)

17. 8. *Hasičské slavnosti. Soutěž v požárním útoku, večerní zábava s kapelou Starý WeMeNa. (A, ZP)
17. 8. Veřejná cyklistická poznávací jízda mikroregionem Bystřička a Den mikroregionu se závěrem na Dnu mikroregionu ve Velkém Újezdě.
21. 8. Natěrač. Komédie. Hrál Moravské divadlo Olomouc: Roman Vencl, Jana Posníková a Lenka Kočišová (A)
30. 8. *Zahradní slavnost princezen a rytířů – slavnostní ukončení školního roku spojená s pasováním předškoláků na školáky (A)
30. 8. Filmové rozloučení s prázdninami – Kung Fu Panda 4 (A)
1. 9. *Patrocinium kostela a farní odpoledne (ŘK)
6. 9. Lidový rok® Mezinárodní folklorní festival CIOFF – koncert Bratří Ebenů (A)
7. 9. Lidový rok® Mezinárodní folklorní festival CIOFF – viz dále (A, ZN)
8. 9. Lidový rok® Mezinárodní folklorní festival CIOFF. viz dále (A, ZN)
11. 9. *Zdeněk Izer. Talk show "Vyndávací zas tam dací". Pořádal soukromý subjekt (A)
20. 9. *Distant Bells Pink Floyd Tribute Band. Nezapomenutelné skladby kapely Pink Floyd v podání vynikající revivalové skupiny znovu ve Velké Bystřici. Pořádala Velkobystřická kulturní společnost. (A)
21. 9. *Podzimní bazárek, pořádala Hana Tomášková (O)
21. 9. BALS: Běžec proti času – dernisáž za účasti autora (GZ)
22. 9. HRB Bystřické selské trhy. 45 prodejců, trhy navštívilo cca 1800 osob. (ZN)
22. 9. Podzimní výstava ovoce, zeleniny a květin bystrických zahrádkářů. (KD)
28. 9. Martina Netíková: Duše sochy. Vernisáž a výstava soch a reliéfů. Výstava trvala do 17. 11. (GZ)
29. 9. Rak & Rak a Rok české hudby. Koncert našeho nejvýznamnějšího kytarového virtuosa Štěpána Raka a jeho syna Matěje (GZ)
5. 10. *Youth Games 2024. Mistrovství republiky v biketriálu. Pořádal Biketrial Olomouc (ZN, Skalka)
12. 10. *Podzimní SWAP. Výměnný bazar pořádala TJ Sokol a RC o-kruh. (S)
13. 10. HRB Svatohubertská mše a Myslivecká slavnost. Byla odsloužena slavnostní Svatohubertská mše, při které účinkovali trubači VLS a ZUŠ Potštát. Za vytrvalého deště následovalo zvěřinové pohoštění, degustace vín z arcibiskupských zámeckých sklepů, k poslechu hrála kapela MS Band. (ŘK)
16. 10. Tango bez hranic. Koncert projektu, který představil argentinské tango z per Carlose Gardela, Aníbala Troila, Cátula Castilla a dalších velikánů tohoto žánru v aranžmá argentinského pianisty Joela Tortula a se zpěvem Petry Dokládalové – Bruja de Olomouc. Pořádalo RC o-kruh (GZ)
20. 10. HRB Drakiáda. Po roce opět na poli u hřbitova. Za krásného i větrného počasí se zúčastnilo asi 60 „dračích pilotů“.
25. 10. *Prodejní výstavka Klubu invalidů (KD)
9. 11. Bystřické banjo – XXV. Ročník. Již po 25. se sešli v bystrickém kulturáku příznivci trampské, folkové a country. Vystoupili Pavlína Jíšová a její skupina Bababand, Vodopád (SK), Falešná karta a domácí MS Band. (KD)
10. 11. *Červená Karkulka, O Jezinkách. Repríza dvou pohádek pro nejmenší. Velmi amatérské divadlo jednoty Orel Velká Bystřice. (O)
16. 11. HRB Svatomartinské slavnosti. Prodeje svatomartinských vín a specialit, komentovaná degustace, výstava podzimních prací žáků Masarykovy ZŠ, benefiční prodej skleniček, lampionový průvod s doprovodem ohnivých žonglérů v čele se svatým Martinem na koni, svatomartinské představení, ohňová show a ohňostroj. (ZN, A)

17. 11. *Bokomara trio. Koncert legendární brněnské folkové kapely uspořádala Osvětová beseda (KD)
17. 11. *Sbohem, zůstávám. Premiéra komedie nastudovaná Divadelním souborem Osvětové besedy Velká Bystřice. (KD)
17. 11. *20. ročník výstavy regionálních tvůrců. Jubilejní XX. ročník výstavy amatérských výtvarníků a fotografů z Velké Bystřice a okolí. Při vernisáži v neděli 17. listopadu vystoupil velkobystřický chrámový sbor. Trvala do 24. 11. (O)
27. 11. Martina Staňková: Tiger wanted. Vernisáž a výstava obrazů. Výstava trvala do 23. 1. 2025 (GZ)
28. 11. HRB. Vánoční koledování s jarmarkem. Školní jarmark dětských vánočních výrobků, kavárna s domácími dobrotami, vánoční program v tělocvičně. (ZŠ)
29. 11. HRB Vánoční jarmark v Zámecké mateřské školce.
1. 12. Ptactvo a činnost České ornitologické společnosti. Výstavu fotografií pod širým nebem v Kapitulním parku připravil Václav Břeha. Trvala do 31. 12. 2023.
1. 12. Zahájení provozu kluziště (ZN)
5. 12. HRB Svatý Mikuláš a rozsvícení vánočního stromu, Svatý Mikuláš přijel se svou družinou kočárem na zaplněné Zámecké náměstí. Nadílka pro téměř 400 dětí proběhla v amfiteátru a poté sv. Mikuláš rozsvítil bystřický vánoční strom. (ZN, A)
7. 12. KPH Vánoční země je mým cílem. Předvánoční pořad slova a hudby. Účinkovali František Kreuzmann – přednes, Halina Františáková – housle, Eliška Novotná – klavír (GZ)
13. 12. Předvánoční besídka ZUŠ Žerotín Olomouc, pobočka Velká Bystřice, p. uč. Štědroň (GZ)
13. 12. *Byl to skřivan. Poslední uvedení úspěšné incenace komedie Ephraima Kishona. Hrál Divadelní soubor Osvětové besedy Velká Bystřice. (KD)
14. 12. *Vánoční zpívání na Staré Vodě. Vánoční koncert bystřického MS Bandu a MS Chóru v kostele sv. Anny a sv. Jakuba Většího ve Staré Vodě za svitu svíček.
15. 12. HRB Adventní koncert. Hráli a zpívali Hanácký mužský sbor Rovina cimbálová muzika Záletníci. (ŘK)
16. 12. Vánoční besídka ZUŠ Žerotín Olomouc, pobočka Velká Bystřice, pí uč. Lenka Černínová (GZ)
16. 12. Vánoční besídka ZUŠ Žerotín Olomouc, pobočka Velká Bystřice, pí uč. Týfová (GZ)
22. 12. HRB Zpívání u vánočního stromu. Pro vytrvalý déšť se opět konalo ve foyer KD Nadační. Účinkovala bystřická kapela MS Band a MS Chór, ke které se na zpěv koled připojily děti ze souborů Čekanka a Krušpánek. Vánoční punč a občerstvení připravily pracovnice MěÚ. Skauti rozdávali Betlémské světlo. Skořápkové lodičky si pro letošek musely vystačit s plavbou v lavorech. (20 účinkujících, cca 150 účastníků) (KD)
22. 12. HRB Pouštění skořápkových lodiček. Déšť se zmírnil a odvážlivci mohli plavbu absolvovat. (ZN, ZP)
24. 12. HRB Půlnoční mše. Ve farním kostele Stětí sv. Jana Křtitele při liturgii z vigilie Narození Páně zazněla vánoční mše Zdeňka Lukáše "Radujeme se všichni v Pánu" v podání Velkobystřického chrámového sboru a příležitostního orchestru pod vedením Radima Černína. V Husově sboru bohoslužba se slavností světla a poté společné zpívání koled.
25. 12. HRB Živý betlém. Betlémský příběh opět ožil u ŘK kostela v podání dětí a amatérských herců z velkobystřické farnosti.
26. 12. Štěpánské plavání (vodní nádrž)

26. 12. HRB Štěpánské koledování. Bystřické soubory Čekanka, Haná, Str.Haná a muziky Andílci, Parádnic a Záletníci vzpomněli na svého choreografa Jiřího Čadu, který v zemřel 4. 11. 2024 ve věku nedožitých 96 let. (KD)
31. 12. *Divadelní silvestr aneb My slavíme první. Bystřičtí divadelníci pozvali k oslavě posledního dne roku 2024. Sahráli představení „Sbohem, zůstávám“, následoval polední silvestrovský přípitek a oslava s rautem a sálovým ohňostrojem. (KD)

Obecní knihovna Jaromíra Balcárka

Podklady: Renáta Skoupilová, knihovnice

Knihovna ve Velké Bystřici v roce 2024 – místo, kde knihy ožívají

Rok 2024 byl pro naši městskou knihovnu opět rokem plným čtenářských zážitků, nových přírůstků a milých setkání. Knihovna byla otevřena veřejnosti každé úterý od 12:15 do 17:00 hod. a ve čtvrtek od 8:00 do 10:00 hod. a odpoledne opět od 12:15 do 17:00 hod. V těchto časech se stala tichým útočištěm pro milovníky literatury všeho druhu – od dětských pohádek přes napínavou beletrii až po naučné publikace a časopisy.

Bohatství knižního fondu

V roce 2024 se knihovní fond rozrostl o úctyhodných 352 svazků, z nichž 36 titulů bylo získáno díky projektu Česká knihovna. Tento projekt podporuje české nekomerční autory, jejichž díla si u našich čtenářů získávají stále větší oblibu. Kromě knih knihovna odebírá i dva periodické tituly – Bystřické noviny a časopis Senior.

Statistiky, které potěší

Knihovnu v průběhu roku navštívilo 1 225 čtenářů, z toho 26 dětí do 15 let. Celkem si čtenáři vypůjčili 6 115 knih – což svědčí o tom, že láska ke čtení v naší obci rozhodně neupadá.

Knihovna a děti – přátelství na celý život

Dne 22. května 2024 jsme přivítali děti z mateřské školy v Bystrovanech, které pod vedením paní učitelky Nečasánkové objevovaly tajemství knihovny. Naučily se, jak se ke knihám chovat, k čemu knihovna slouží a co je potřeba k tomu, stát se čtenářem.

O měsíc později, 26. června, se knihovna zúčastnila slavnostního předávání odměn žákům 1. stupně ZŠ ve Velké Bystřici v Kulturním domě Nadační. Novým prvňáčkům jsme při této příležitosti věnovali knihu „Kouzelné brýle“ od Zuzany Pospíšilové jako symbol vstupu do světa čtenářů.

A hned následující den, 27. června, navštívila knihovnu první třída pod vedením paní učitelky Hany Londové. Děti si vyslechly úryvek z knihy „Pohádky z Větrné Lhoty“ od Daniely Fischerové a slíbily, že se po prázdninách opět vrátí.

Moderní služby pro moderní čtenáře

Naše knihovna drží krok s dobou – od roku 2006 funguje automatizovaný výpůjční systém, podpořený Ministerstvem kultury ČR. Od roku 2009 máme vlastní webové stránky s on-line katalogem, kde si čtenáři mohou zkontrolovat dostupnost knih, stav svého čtenářského konta a dostávat upozornění e-mailem. Od roku 2020 jsme také aktivní na Facebooku, kde pravidelně zveřejňujeme novinky z knihovního fondu i aktuální informace.

Péče o knihy

Stále využíváme balicí systém Colibri, který umožňuje šetrné a estetické balení knih i časopisů – ať už nových, nebo těch, které už mají něco za sebou.

Závěrem

Naše knihovna není jen místem, kde se půjčují knihy. Je to prostor setkávání, poznávání a inspirace. Děkujeme všem čtenářům, malým i velkým, že s námi sdílejí lásku ke knihám.

galeriezet

Podklady: <http://www.galeriezet.cz>

Galeriezet slouží k podpoře výstavní činnosti zaměřené zejména na prezentaci nezávislých předních tvůrců současného umění (malířství, kresba, grafika, sochařství, fotografie, videoart...), a to jak z ČR, tak ze zahraničí a k podpoře mladých talentovaných tvůrců. Kurátorem galeriezet je dr. Jaroslav Pastuszak.

Přehled výstav v galeriizet je uveden v přehledu kulturních akcí a na webu.

Folklorní soubor Haná

Podklady: Mgr. Hana Londová, Mgr. Lenka Langerová, Ing. Martina Kracíková,

Vedoucí celého souboru: Ing. Robert Šolc

Vedoucí složky Haná: Ing. Robert Šolc

Vedoucí složky Str.Haná: Ing. Josef Langer

Vedoucí dětského souboru Krušpánek: Mgr. Lenka Langerová

Pavla Belay, Jiřina Pavlinská

Vedoucí dětské přípravky Čekanka: Ing. Lenka Navrátilová

Mgr. Hana Londová

Primáš muziky Záletníci: Ondřej Nakládal

Členové rady souboru: Ing. Robert Šolc, Ing. Josef Langer, Ing. Lenka Navrátilová, Mgr. Hana Londová, Ing. Milan Heřman, Jaroslav Londa, Kateřina Lakomá, Ing. Kristián Heřman, Ing. Martina Mylerová

Str.Haná (Zpracovala Mgr. Hana Londová)

Vedoucí souboru: Ing. Josef Langer

Počet aktivních členů souboru: 15

Skupina služebně nejstarších tanečníků a tanečnic se scházela na svých zkouškách v pátek od 20 do 22 h

Sklad krojů a rekvizit byl v přízemí KD Nadační.

27.1. – Masopust v Olomouci

27.1. – Hanácké bál v RCO Olomouc – půlnoční Whisky, to je moje gusto

10.2. – Masopust se zabíjačkou – Str.Haná zajišťovala přípravu a prodej ve stáncích

24.3. – Pletení tatarů

1.4. – Velikonoční občůzka

1.5. – Cykloturistická akce Bílý kámen ve vojenském újezdu Libavá

18.5. – Sečení lóke u zastávky ČD

8.6. – Pavlovice – pásma Řemesla, Baba zlá, Staropražské

24.8. – Festival Frenštát pod Radhoštěm – pásma Řemesla, baba zlá, Zelí

6. 9. - Festival Lidový rok – koncert bratří Ebenů

8.9. – Lidový rok – Str.Haná tancovala Babu zlou a členové se podíleli na organizaci festivalu

26.9. – Někteří členové Hané a Str.Hané jeli vystupovat do Vídně

28.9. – Setkání Hanáků v Příkazích

9.11. – Pohřeb pana choreografa Jiřího Čady v hodolanském kostele v krojích, zemřel 4.11. ve věku nedožitých 96 let

23.12. – Sešli jsme se u stromečku v parku, zazpívali si a popřáli pěkné Vánoce

26.12. – Štěpánské koledování – Pocta Čadovi společně s Hanou. Andělícci – Zhluboka dýchat

Haná

Vedoucí: Ing. Robert Šolc

Počet členů: 20

Primáš muziky: Ing. Kristián Heřman

Přehled činnosti folklorního souboru Haná v roce 2024:

27. 1. – Masopust v Olomouci – Folklorní soubor Haná se zapojil do tradičního masopustního veselí v centru města. Členové představili pásma *Zabijačka* a *Šefci* (z reprodukované hudby), maškary doprovázela muzika při *Předání práva s vyplácením potentátů*. Program doplnila občůzka po hospodách, tentokrát bez muziky, s doprovodem flašinetu.

27.1. – Hanácký bál, Olomouc (RCO)- Večer soubor předvedl tři staré hanácké tance ve 22.30 a o půlnoci pásmo *Whisky*.

10. 2. – Masopust ve Velké Bystrici – Soubor se zúčastnil masopustního průvodu, symbolicky předal masopustní právo a navštívil místní Dům pro seniory. Členové se také podíleli na přípravě stánků a zajištění občerstvení.

24. 3. – Pletení tatarů – Tradiční jarní setkání dobrovolníků spojené s přípravou pomlázek.

1. 4. – Mrskut – Velikonoční koledování a udržování lidových velikonočních tradic.

4. 4. – Stavění brány pro Martů, Přáslavice – Členové souboru pomáhali se stavěním svatební brány podle místních zvyků.

6. 4. – Svatba Martů a Kuba, Velká Bystrice – Soubor se účastnil svatebního obřadu u amfiteátru a následné svatební zábavy na Zámku.

1. 5. – Bílý kámen – Pořádání tradičního prvomájového výšlapu pro turisty a cyklisty do Vojenského újezdu Libavá.

12. 5. – Slavnost kroje – První ročník akce věnovaný přímo tanci. Dopoledne probíhala *Škola lidového tance* s výukou vedenou Rudolfem Danajovičem, Alenou Palarčíkovou a Robertem Šolcem. Součástí byla i ukázka hanáckých tanců v podání Isabelly Hebelkové.

18. 5. – Sečení lóke – Ranní akce pro dobrovolníky. Sečení trávy při východu slunce doprovázela společná snídaně.

31. 5. – Závod míru, Rýmařov – Soubor vystoupil před dojezdem cyklistického pelotonu s tancem *Šmigrust*. Doprovod zajištěn z nahrávky.

14.–15. 6. – Skanzen Zubrnice – Dvoudenní zájezd souboru Haná. Zazněla pásma *Žala trávu* a *Cestou k muzice*, účastnila se také složená muzika a skupina Parádnice.

6.–8. 9. – Lidový rok, Velká Bystrice – Soubor Haná byl hlavním pořadatelem letošního ročníku festivalu. V pátek členové zajišťovali občerstvení a hlídání na koncertě bratří Ebenů, v sobotu vystoupila skupina Vsetečníci. Haná uvedla pásmo *Betlém*.

28. 9. – Setkání Hanáků, Příkazy – Soubor se zúčastnil slavnosti *Hanácká svajba* jako hostující účinkující.

26. 12. – Štěpánská zábava – Večer zahájila vzpomínka *Pocta panu Čadovi*, po níž následovalo tradiční štěpánské koledování. Poprvé se představila nově vzniklá skupina Mladá Haná s pásmem *Sněhové vločky*.

Mladá Haná (Zpracovala Ing. Martina Mylerová)

Vedoucí Diana Heřmanová a Martina Mylerová

První zakládající zkouška Mladé Hané byla 1.10.2024, přišlo 6 dětí, dvě z nich na další už nikdy nepřišly. Čtyři zůstali – Beky, Týna, Eliška, Jamie. Postupně se přidala další děvčata, z nichž tři prošla v dřívějších letech dětským souborem. První vystoupení s názvem "Vločky" měli na Štěpánské 26.12.2024 v KD Nadační.

Krušpánek (Zpracovala Mgr. Lenka Langerová)

Na začátku roku 2024 jsme měli 20 dětí a tři vedoucí: Lenku Langerovou, Pavlu Belay a Jiřinu Pavlinskou. Muzika hrála pod vedením Lenky Černínové.

10.2. Bystřického masopustu se zúčastnilo několik dětí v maskách a tancovali jsme s Čekankou taneček Žedovka.

19. – 21.4. Víkendové soustředění na chatě Kyselka v Hraničních Petrovicích – chata stojí vedle pramene Těšíkovské kyselky. Jeli jsme v pátek ráno autobusem z Olomouce do Horní Loděnice a odtud 5 km pěšky. Kufry a ostatní zavazadla nám převezl Pepa Langer dodávkou. Cestou jsme hráli hry a všichni si celou cestu využili k povídání. Cesta všem rychle uběhla a měli jsme ji přesně „načasovanou“, protože jakmile jsme došli k chatě, začalo pršet a špekáčky už jsme opékali v dešti. Na štěstí je nad ohništěm střecha, takže to nevadilo. Na soustředění nás čekala spousta práce, protože jsme potřebovali nacvičit pásmo „Na dvorečko“, pracovní nazývané „Slepičky“ a to se nám povedlo. Kromě toho, samozřejmě, nechyběly soutěže, hry, diskotéka, poklad a večerní zpívání s kytarou (Pavel Sečkář) a basou (večer přijel Pepa Langer). Dík patří také našim „kuchařům“ Martině a Pavlovi Sečkářovým, kteří nám skvěle vařili a připravovali samé dobroty, ale kromě toho se Pavel také staral o topení v krbu, kterým se chata zčásti vytápí.

18.5. Česko-Slovenský dětský folklorní festival Májiček ve Zlíně. Na festival jsme se všichni těšili, protože to byl po dlouhé době festival mimo Velkou Bystřici. Odjížděli jsme v 11 hodin společně autobusem a na místě nás hned čekala zkouška na jevišti, potom občerstvení a oblékání do krojů. Oblékali jsme

se vedle autobusu a bylo s námi několik maminek, jedna babička a kamarádka, tj. náš fanklub, který nám pomohl s oblékáním krojů, takže to bylo šup šup. Kluci (Ondra a Jeník) si vzali kroje a šli se oblékat daleko od autobusu za stromy, aby je nikdo neviděl.

Potom se všechny soubory seřadily a průvodem jsme prošli celé okolí. Muzika celou dobu hrála domluvené písničky a děti tak mohly všechny celou dobu zpívat a tancovat a šlo jim to moc pěkně. Bylo krásné a teplé počasí, a po průvodu byli všichni docela utahaní, proto využili nejprve posezení ve stínech stromů, které bylo pro děti připravené a potom hráli hry, které jim organizátoři nachystali.

Od 14:30 začala vystoupení všech souborů. My jsme tancovali „Na dvorečko“ a „Pečeme vdolke“. Pásma se nám povedla, děti si to užívaly a bylo to na vystoupení poznat.

Součástí přehlídky byla i soutěž zpěváků, ale my jsme k její organizaci měli pár výhrad. Protože organizátoři soutěže neměli připravené pořadí zpěváků a zavolali na zpívání Elišku Pavlinskou zcela nečekaně ve chvíli, kdy jsme dotancovali a všichni udýchaní šli do šatny. Eliška se v běhu obracela a vracela zpívat, tak to bylo úplně špatně načasované sólové zpívání. Jako druhá zpívala Verunka Šídlová, ale ta už na to měla našťastí klid. Obě naše zpěvačky mají velkou pochvalu za odvahu a podařený zpěv, za který sklidily potlesk. O vítězích se losovalo, takže jednoznačnou výhodu měli ti, co tam měli nejvíc svých příznivců, no a náš fanklub byl méně početný. Nevadí, každá taková zkušenost se do života hodí.

8.6. Pavlovice u Přerova. Jeli jsme autobusem společně se Str. Hanou do Pavlovic u Přerova, kde se konal Hudební festival. Byli jsme překvapení počtem diváků, kteří seděli na všech lavičkách kolem a sledovali vystoupení. Na pódiu se střídaly dechovky dětské i dospělé a všechny byly výborné. Před pódiem byl betonový plac, na kterém začali diváci tancovat, prostě krásné odpoledne. Děvčata z Krušpánku spontánně udělala hada a tancovala mezi tančícími páry a kolem nich, a to bylo moc pěkné a diváci jim tleskali. Zatancovali jsme pásmo „Na dvorečko“ (slepičky), které se dětem povedlo moc pěkně a pak už jsme se jen bavili. Někteří dokonce hráli s domácími na hřišti fotbal, někteří se dívali nebo si povídali. Dostali jsme občerstvení a užili jsme si pěkné odpoledne.

9.6. Dětský festival v Liptále. V Liptále nás čekali až v 11:00, takže jsme ráno nemuseli spěchat, protože jsme měli dva festivaly za sebou v jednom víkend. Hned jak dorazila muzika, udělali jsme si zkoušku na jevišti, protože v Liptále je opravdu veliké jeviště. Tancovali jsme „Pečeme vdolke“ a „Na dvorečko“ a převlek jsme museli zvládnout za jevištěm, protože šatny, které jsou pod jevištěm, vyplavila velká voda. Bylo tady víc souborů a děvčata se okamžitě skamarádila se souborem z Veselí nad Moravou, hlavně teda s klukama. Opět jsme s sebou měli svůj fanklub rodičů a babiček, který tleskal a všemožně nás podporoval.

I tady byla soutěž zpěváčků, na které nás tentokrát zastupovala Nikolka Tlachová a Veronika Bláhová a oběma se to povedlo. Byl to náročný den, ale všichni vydrželi statečně až do konce, i počasí bylo super, takže krásná akce.

8.9. Lidový rok. Děti byly z nedělního dopoledne naštěstí přesunuty na nedělní odpoledne mezi dospělými, ale nemají tím pádem samostatný pořad. Není to dobrá změna v koncepci festivalu, původní program Lidového roku byl pro děti určitě lepší. Tancovali jsme „Na dvorečko“ a protože už to je zažité pásmo, vše proběhlo v klidu a v pohodě.

8.-10.11. Soustředění na chatě Kyselka. I tentokrát jsme jeli linkovým autobusem do Horní Loděnice a odtud pěšky k chatě Kyselka. Měli jsme krásné počasí a cestou děti hrály hru Bingo na cesty. Na soustředění jsme měli hlavní úkol, naučit se vánoční pásmo „Ovečky“. Vítovi Langerovi se podařilo koupit pěknou naladěnou zvonkohru, a tak se děvčata učila hrát písničku Hvězdičky dobrou noc, kterou budou v pásmu „uspávat“ pasáčky. Obsadili jsme role Marie, Josefa a Anděla a celé pásmo se nám podařilo dát dohromady a docela secvičit.

Kromě tancování a zpívání jsme měli noční stezku odvahy, kterou nám připravil Jiřčin syn Petr s přítelkyní, diskotéku i s barevnou hudbou nám připravil Jiřčin kamarád Kamil. Vařili nám naši věrní „kuchaři“ Martina a Pavel Sečkářovi. Topili nám Kamil a Pavel. Kufry a zásoby dovezl Pepa Langer. A těm všem patří dík za pomoc se soustředěním, které se opět vydařilo a všichni byli spokojeni.

12.12. Souborový stromeček. Šli jsme k souborovému stromečku v parku, kde jsme si zazpívali koledy, rozdali dárečky a popřáli jsme si do nového roku. Bylo to sice brzy, ale kvůli generálce a také vánočním besídkám jsme museli náš stromeček přesunout na dřívější termín než obvykle.

26.12. Štěpánské koledování. Na sále Nadační ve Velké Bystřici se konalo tradiční celosouborové vystoupení. Stihli jsme v rekordním čase, díky soustředění na Kyselce, nacvičit vánoční pásmo „Ovečky“. Dětem se dobře tancuje, je krátké a písničku „Šla Hanačka do hájička“ tancují a zpívají všichni opravdu s velikou chutí a radostí. Jediná chybička byla, že nemohla hrát „živá“ muzika a museli jsme si pořídit nahrávku. Pauza na zahrání písničky „Hvězdičky dobrou noc“ na zvonkohru byla odměřená podle zkoušek, ale na vystoupení se děti soustředily tak, že ji zahrály rychleji, a tak musely tichou pauzu vyplnit hopsáním a počkat, až začne zase muzika hrát. Ale celkově to bylo pěkné a dostali jsme pochvalu.

Čekanka (Zpracovala Mgr. Hana Londová)

Vedoucí: Ing. Lenka Navrátilová, Mgr. Hana Londová

Počet členů přibližně 15 (mění se během roku v září odchodem dětí do Krušpánku a nábořem nových členů).

- 10.2. – Masopust se zabijačkou – pásmo Já jsem muzikant, Žedovka.
 19.3. – Vynášení smrtky – od kulturního domu Nadační kolem školy k lávce přes Bystřičku u železniční zastávky.
 8.9. – Lidový rok – pásmo Kázale mě koze pást
 28.11. – Vánoční jarmark ve škole – Nésó větší radovánke a Narodil se Ježíšek
 21.12. – Zpívání u vánočního stromu v Bystřici – s MS Bandem jsme měli zpívat koledy, pro deštivé počasí se přesunulo do foyer KD Nadační. Přišly 4 děti z Čekanky a 1 z Krušpánku.
 26.12. – Štěpánské koledování – Nésó větší radovánke

Osvětová beseda Velká Bystřice

Podklady: Bystřické noviny č.12,1/2023-24, č.2/2024, č.4/2024

7. ledna v 18,00 hodin – divadelní představení Divadelního spolku Slavkov u Brna, představení Ukradený betlém na sále Kulturního domu Nadační ve Velké Bystřici.

10. 3. 2024 ve 14 hodin – premiéra divadelní pohádky s písničkami, autorů Františka Jakuba Denka (Osvětová beseda Velká Bystřice), Martina Holouše (Mahen Rýmařov) a Ivana Kakuly (OBVB), KD Nadační ve Velké Bystřici. Hraje divadelní spolek Mahen Rýmařov

Aprílové divadlení

Program přehlídky:

7. dubna – 18 hod. Divadlo Stodola: Past na myši
 14. dubna – 18 hod. DS Amadis: Od Silvestra Do Silvestra
 20. dubna – 18 hod. bonusové představení Divadelné štúdio RosArt Ružomberok: O.Y.E.P.
 21. dubna – 18 hod. Hanácká scéna MĚKS Kojetín: Bordel na ministerstvu
 28. dubna – 18 hod. DS Na štaci Němčice nad Hanou: Pravdivý příběh Antonie Pařízkové, lehké holky s dobrým srdcem

Ceník vstupného:

- Permanentní vstupenka: 300 Kč
- Divadelné štúdio RosArt Rožomberok: O.Y.E.P. (jednorázová vstupenka): 200 Kč
- Jednorázová vstupenka na ostatní představení: 100 Kč

Pohárek SČDO

Už 52. ročník Pohárku SČDO, prestižní soutěže amatérských divadelníků, se konala ve Velké Bystřici. Od 14. do 16. června se v Kulturním domě Nadační utkali ti nejlepší amatérští herci z celé České republiky v monologiích a dialozích.

V pátek 14. června v 19:30 hodin byla přehlídka zahájena komedií Dokud se randí.

Sobota 15. června patřila samotné soutěži. Dopoledne a odpoledne proběhly soutěžní bloky, večer pak defilé vítězů. Mnoho z účastníků již patří ke stálým Pohárku.

Program Pohárku SČDO 2024:

Pátek 14. 6. 2024 v 19:30 MonAmour Mnich (Monika Nováková, Bety Minářů): Dokud se randí Komédie ze života, o životě svobodné čtyřicítky s Monikou Novákovou v hlavní roli.

Sobota 15. 6. 2024 12:30 zahájení, jednotlivé soutěžní bloky 20:00 vyhlášení výsledků, defilé vítězů

17. listopadu se konal v 16 hod. koncert folkového uskupení Bokomara trio, v dolním foyeru Kulturního domu Nadační. Po něm v 18 hod se konala premiéra komedie Sbohem, zůstávám! od Isabelle Margault a Daive Cohen, která proběhla na sále kulturního domu.

IX. Církevní život

Církev římskokatolická

Podklady: Mgr. Zdeněk Lakomý

Správou velkobystřické farnosti je pověřen Otec Mgr. Tomasz Żurek jako administrátor farnosti a zároveň je pověřen správou farnosti Hlubočky a také zástává funkci spirituála Katolické školy sv. Voršily v Olomouci.

Život farnosti je rozdělen na duchovní a pastorační činnost.

V prostorách fary probíhá pravidelný život farnosti jako je výuka náboženství pro děti od první do deváté třídy. Zvláštní skupinu tvoří tzv. maloši, tzn. děti ve věku 4-6 let. Celkem jich na faru přichází 18. Vyučovalo se v pěti skupinách. Zvláštní pozornost je věnována těm, kteří se připravují na první svaté přijímání nebo přijetí svátosti biřmování. V září začalo vyučování náboženství pro dospělé. Účastní se ho 14 farníků z V. Bystřice a 2 z Hluboček.

Bohoslužby se pravidelně konají kromě farního kostela v kostelíku v Bukovanech, v kapli v Bystrovanech a v kapli v Přáslavicích. V ostatních kaplích jsou bohoslužby dle potřeby.

Ve farnosti působí, společenství, „Živého růžence“ a klub Archa, který se věnuje našim seniorům. Pro mládež slouží společenství středoškolské a vysokoškolské mládeže a společenství školní mládeže druhého stupně základní školy, které se scházejí jednou za měsíc, a nově společenství manželů i společenství mužů. O duchovní hudbu se stará chrámový sbor.

Během roku jsou pořádány biblické hodiny, popřípadě další přednášky, jako například Večery v knihovně, kde se farníci setkávají se zajímavými osobnostmi.

Na počátku měsíce ledna se uskutečnila již tradiční Tříkrálová sbírka. Čtrnáct skupinek koledníků obdrželo ve farním kostele požehnání a následně koledníci prošli Velkou Bystřicí a dalšími obcemi farnosti. Ve Velké Bystřici věnovali dárci 118 829 Kč a ve farnosti celkem 252 864 Kč. Tyto finanční prostředky budou sloužit na pomoc sociálně potřebným lidem.

V letošním roce jsme si připomněli 15 let od úmrtí Doc. Mag Josefa Olejníka, významného autora duchovní hudby, který zde působil od roku 1975 do roku 2009. Na jeho vzpomínku se uskutečnil 20. dubna Festival duchovní hudby „Chvalme Hospodina“, kterého se zúčastnilo několik chrámových sborů. Členové chrámového sboru a farníci se rovněž zúčastnili setkání a zahájení výstavy o jeho životě s díle v jeho rodné obci Strání.

O Velikonocích na Velký Pátek se uskutečnila již tradiční křížová cesta vedoucí z farního kostela k jednotlivým kaplím farnosti ze zastávkou v Domě

pokojného stáří sv. Anny Velká Bystřice. Putování se zúčastnilo několik desítek poutníků.

V měsíci červnu přistoupilo osm dětí z farnosti k prvnímu svatému přijímání.

O prázdninách se opět uskutečnil příměstský farní tábor na farní zahradě. Kolem čtyřiceti dětí zde prožily pěkné chvíle, nechyběl ani duchovní program, sport a hry.

Na týdenní duchovní pouť z našich obou farností se vydala 7členná skupina mládeže na tzv. Mladifest do Medjugorie. Celkem se tohoto setkání zúčastnilo 30 tisíc mladých z celého světa.

Koncem prázdnin slavíme patrocinium našeho farního kostela, který je zasvěcen Stětí sv. Jana Křtitele. V neděli 25. srpna se uskutečnil celodenní program, který začal mší svatou a v odpoledních hodinách následovalo svátostné požehnání, na něž navázal kulturní program určený dětem i dospělým na farní zahradě. Jeho součástí byly hry pro děti i dospělé, hudební vystoupení a farníci se postarali o bohaté občerstvení.

22. září navštívil naši farnost nový olomoucký arcibiskup Mons. Josef Nuzík u příležitosti udělení svátosti biřmování sedmi členům naší farnosti. Po bohoslužbě následoval společný oběd biřmovanců, jejich rodin a setkání s otcem arcibiskupem na farní zahradě.

5. října se uskutečnila ve Svěsedlicích obecní slavnost, zahájená bohoslužbou v místní kapli, která je zasvěcena sv. Františkovi a sv. Tomášovi apoštolovi. Po ní následovalo přátelské setkání obyvatel obce.

V měsíci říjnu se opět uskutečnila ve farním kostele Myslivecká slavnost ke cti patrona myslivců sv. Huberta. Slavnost, kterou pořádá Kapitula sv. Václava a farnost Velká Bystřice. Byla zahájena průvodem myslivců a trubačů z kapitulního domu do farního kostela. Po bohoslužbě následoval program na farním dvoře ukončen výstavou obrazu o životě sv. Huberta očima děti.

2. listopadu na Památku zesnulých se uskutečnil společný průvod na místní hřbitov, kde proběhla krátká bohoslužba a následně jsme navštívili hroby svých příbuzných a známých.

O první adventní neděli nastala důležitá změna v životě naší farnosti. Nedělní mše sv. byla přesunuta z 8.00 na 10.15. Farníkům je každou neděli k dispozici farní knihovna. Potěšující je, že farní kavárna je vždy plná návštěvníků, kteří přichází na dobrou kávu a kus řeči. Jednou za měsíc promluva během mše sv. je zaměřena pro děti.

Jako každoročně před Štědrým dnem, donesli skauti z Velké Bystřice do kostela betlémské světlo, které putovalo z Betléma do Rakouska a odtud do dalších zemí Evropy. Toto světlo si mohli lidé donést do svých domovů a bylo několik dní k dispozici v prostorách kostela.

Vánoční svátky začaly „Půlnoční mší svatou“, kterou doprovázely zpěvy chrámového sboru a místních hudebníků. Na Boží hod vánoční místní orlové

předvedli pásmo o narození Ježíše Krista, „Živý Betlém“, doprovázené hudebníky a přítomní si mohli společně zazpívat vánoční koledy.

V oblasti hospodářské se pokračovalo v dalších úpravách farní zahrady a jednotlivých místností fary. Díky brigádnické výpomoci farníků se podařilo postupně renovovat místnost u hlavního vchodu, která nyní slouží jako farní kancelář.

Během roku bylo ve farnosti pořádáno několik sbírek na různé účely a potřeby. Mezi ně například patří sběr potravin pro lidi bez domova, podpora charitních aktivit jako je postní almužna, finanční podpora Misií v různých částech světa, a na mnoho dalších potřebných věcí. Farníci přispívají rovněž na činnost církevních škol, na křesťanské sdělovací prostředky jako je rádio Proglas nebo televize Noe a další důležité aktivity v arcidiecézi.

Církev československá husitská, náboženská obec ve V. Bystřici

Podklady: Bc. Hana Šebíková, duchovní CČSH

- Výroční shromáždění NO 20.3
- Velikonoce – Květná neděle 24.3 v 9h, Zelený čtvrtek 28.3 v 16 h
- 14.4 slavnostní bohoslužba s biřmováním – sloužil bratr biskup Mgr Tomáš Chytil
- 26.5 - slavnost nejsvětější Trojice
- 7.7. v 9 h – slavnosti Mistra Jana Husa
- 10.10 - Sběr šatstva a potřeb pro diakonii Broumov
- 3.11 v 16h - vzpomínka všech zesnulých, jejichž popel je uložen v kolumbariu našeho Husova sboru
- 12.12 v 18 h – adventní koncert skupiny Přátelé
- 24.12- 22 hod Půlnoční bohoslužba – zpěv, varhany s kontrabasem, trubka a klarinet
- 25.12–9 hod - Hod Boží vánoční

Uskutečnilo se:

- 8 pohřebních rozloučení
- 4 svátosti křestní
- 9 obřadů s uložením urny

X. Tělovýchova a sport

Ve Velké Bystrici fungují tyto sportovní spolky: Sportovní klub (Marek Pazdera), který zahrnuje oddíl volejbalu (Eva Nemravová), oddíl tenisu (Martin Šípek), Házená (Pavel Vodička) a FK (Jiří Petr).

Házená Velká Bystrice

Podklady: Pavel Vodička, předseda spolku

Předseda oddílu: Pavel Vodička

Výkonný výbor: Mgr. Michaela Kaczmarczyková, Tomáš Tomanec, Michal Vydra

Kontrolní komise: Vítězslav Matulík, Miloš Petr, Petr Klobouček

Jednatel: Jiří Urban

Mini mladší: Jiří Barvíř, Mgr. Petr Wolf, Bára Vaculíková

Mini starší: Ing. Vladimír Schneider, David Peter

Mladší žáci: Vít Schaffner, Tomáš Flašar

Starší žáci: Lubomír Urban, Jiří Jakl, Mário Cartelli

Mladší dorost: Roman Kufřík, Vítězslav Matulík

Muži: Michaela Kaczmarczyková, Petr Pörsök, Jiří Strádal

Ženy: Jiří Kubeček, Pavlína Jiroušová

Podklady: Bystrické noviny, Jiří Barvíř

Úspěchy mladých házenkářů Prague Handball Cup 2024

Miniházenkáři mají premiéru za sebou a velmi úspěšnou. Jednoho z největších mezinárodních házenkářských turnajů pro mládež Prague Handball Cup 2024 se letos zúčastnilo celkem 685 týmů z 23 zemí světa. Na velikonoční svátky od čtvrtka do pondělí jsme v nejmladší kategorii minižáků ME (ročníky 2013 a mladší) sestavili tým pro 6+1 házenou na velkém hřišti ze šikovných miniházenkářů z našeho klubu Házená Velká Bystrice a TJ Sokol Kostelec na Hané-HK. Celkem 14 hráčů našeho společného týmu se ve své skupině ME, která obsahovala 35 družstev, rozdělilo do 5 skupin a od začátku se krok po kroku prodírala turnajovým pavoukem a zápas od zápasu nabývala sebedůvěry a zlepšovala se ve všech činnostech. V celém turnaji jsme postupně odehráli celkem 11 zápasů 2 × 15 min s celkovou bilancí 7 výher, 1 remízy a 3 proher. V bojích o bronz jsme zakončili svůj první PHC na krásném 4. místě jako druhý nejúspěšnější tým z české republiky.

1. Místo ► Helsinky Handbold (Dánsko)

2. Místo ► BF Krems Langenlois (Rakousko)

3. Místo ► Lovci Lovosice (ČR)

4. Místo ► Házená V. Bystrice / Kostelec n H.

Náš tým reprezentovali: Antonín Draguň (Br.), Luky Coufal (KnH), Tobik Peňáz, David Barvíř, Maty Kaczmarczyk, Maty Varhalík (KnH), David Hubál (KnH), Filda Flašar, Honza Urbášek, Tonda Picek (C.H.), Jony Tlačbaba, Max Hyžnaj, Ad'a Tomanec, Šimon Matěj.

Trenéři: Jirka Barvíř, Milan Varhalík (KnH)

Kustodi: Tomáš Flašar a Martin Kaczmarczyk

Děkujeme také všem „fans“ a nebylo jich v Praze málo. Neskutečná podpora i na on-line sítích nás hnala stále dál a dál a byli jste nám velkou oporou. **DÍKY ZA TO!!!!**

V kategorii starších žáků na Prague Handball Cup 2024 v konkurenci týmů z celé Evropy nastoupili naši hráči ve spojeném výběrovém mužstvu olomouckého krajského svazu házené. Po napínavých bojích v celém turnaji včetně toho finálového v zaplněné UNYP aréně se jim podařilo proti houževnatému Chorvatskému soupeři dosáhnout na metu nejvyšší a turnaj vyhrát!

Náš klub Házená Velká Bystrice v tomto družstvu vzorně reprezentovali a jsme na ně hrdí: Vojta Urban #10, Honza Kurtiš #4, Denis Miklík #2, Tom Tomanec #17, Radim Koreczki #8, Jan Kelar #15

Trenérka: Michaela Kaczmarczykova

Školský házenkářský pohár

V krajském kole Školského poháru Olomouckého kraje zvítězili v kategorii chlapců naši žáci Masarykovy ZŠ Velká Bystrice a postupují dál do celorepublikového kola.

Školu a současně náš klub Házená Velká Bystrice zde reprezentovali: Denis Hyžnaj, David Peter, Kryštof Flašar, Kuba Skopal, Bolek Chaloupka, Kuba Mader, Tonda Šmalec, Kuba Tlačbaba, Vojta Podivínský, Jenda Baláž, Jarda Kucian.

Trenérsky je vedl učitel TV a současně hráč našeho klubu Petr Wolf.

Další celorepublikové kolo se bude pořádat 15. – 17. května v Liberci. Tam budeme našim borcům držet palce, tak good luck!!!

Podklady: Bystřické noviny č.7-8, Pavel Vodička, předseda spolku (redakčně kráceno)

HÁZENÁ VELKÁ BYSTRICE HODNOCENÍ SEZÓNY 2023/2024

Další ročník házenkářské sezóny je za námi a my vám přinášíme jeho zhodnocení očima trenérů jednotlivých kategorií:

Miniházená

Letošní sezóna přivedla do našeho klubu mnoho nových dětí nejen z Velké Bystrice, ale z celého mikroregionu. Do miniházené bylo přihlášeno kolem 60

děti, a navíc jsme organizovali sportovní kroužky pro školky a školy. Přivezli jsme mnoho prvních a druhých míst. Děkujeme trenérům Jiřímu Barvířovi, Vladimíru Schneiderovi, Davidu Peterovi, Monice Maderové, Hance Tomancové a Petře Juřenové. Mladší žáci V Lize Olomouckého kraje jsme získali 2. místo, přičemž první nám uniklo jen těsně. V lize Zlínského kraje jsme skončili na 10. místě. Realizační tým tvořili Antonín Vodička, Pavlína Jiroušová a Michal Kršňák.

Starší žáci

Naším hlavním cílem bylo navrácení celorepublikové soutěže – Žákovské ligy. Skončili jsme na druhém místě v Olomoucké lize a třetím ve Zlínské lize. Kvalifikovali jsme se mezi 25 nejlepších týmů v ČR. Děkujeme všem klukům za skvělou sezónu. Za realizační tým starších žáků Jiří Urban, Jiří Jakl, Tomáš Flašar.

Starší dorostenci

Skončili jsme na 5. místě z 8 týmů, což není takový úspěch, jak jsme doufali. Trenéři Roman Kufrik, Jirka Lešanský a Vít'a Matulík budou v příští sezóně usilovat o lepší výsledky.

Muži

Po transferu první ligy do společného týmu HAOLK Velká Bystřice-Olomouc jsme skládali nový tým. Cílem bylo udržet 2. ligu a připravit družstvo na novou sezónu, což se podařilo. Tým vytvořil skvělou atmosféru a zvládli jsme těžká utkání. Trenéři Michaela Kaczmarczykova, Petr Pörsök a Roman Kufrik mají plány na další zlepšení.

Závěrem bych rád poděkoval všem, kteří pro náš klub dělají ve svém volném čase maximum a bez kterých by to prostě nešlo. Dále všem partnerům, fanouškům a v neposlední řadě také městu Velká Bystřice. Ještě jednou moc díky a věřím, že se uvidíme i v dalších sezónách. Pavel Vodička, předseda spolku (redakčně kráceno)

Podklady: Bystřické noviny č.12/2024

Každou středu děti ze školek a okolí pravidelně navštěvují kroužek míčových her v místní sokolovně, kde je trenérky zapojují do všeobecných pohybových aktivit a her s míčem i bez. Současně náborů do házené na novou sezonu 2024/25 probíhaly náborovými letáky a dále rovněž osobní účastí házenkářů ve dvou základních školách, a to v Mariánském Údolí a v Bystrovanech s představením házené, jako kolektivního sportu. Nábor v obou školách byl pozitivně přijat vedením škol a splnil účel.

Trenérky kroužku: Hanka Tomancová, Petra Juřenová, Náborů: Vladimír Schneider, Jirka Jakl Miniházená mini-mladší V této kategorii máme 30 dětí ve věku 5 až 8 let. S ohledem na velký počet dětí jsme jako jediní v celé soutěži

schopni stavět pravidelně 2 družstva. Soutěžní zápasy se hrají turnajovým způsobem většinou za účasti čtyř družstev. Zápasy se hrají bez počítání skóre. Pro ty vyspělejší hráče v této kategorii jsou pak v sezóně připraveny minimálně 3 ostré turnaje, kde se již góly počítají a všichni v tu chvíli chtějí vyhrát.

To nejdůležitější je však tréninkový proces, kde děti jak formou her, tak už i herních situací všestranně rozvíjí svůj pohybový potenciál. Trenéři: Lukáš Jakl, Pavla Jiroušová, Eliška Kotoučová

Mladší začky

U týmu mladších žaček byla pro sezonu 2024/2025 obnovena spolupráce s SK Žeravice. Nově vzniklý tým vstupoval do sezony bez větších ambicí, protože děvčata dosud plnila menší role v převážně chlapeckých týmech starších miniků a mladších žáků.

První polovina sezony nám jednoznačně ukázala, že je potřeba jít již v nižších dívčích kategoriích samostatnou cestou. Děvčata ve svém týmu chytla novou chuť do házené. Během zahajovacího soustředění v Žeravicích a na turnaji v Pražských Vršovicích vytvořily holky skvělou partu. Zároveň většina děvčat pod vedením trenéra Milana Kufrika udělala obrovský výkonnostní skok. Individuální růst hráček a skvělý kolektiv potvrzuje i umístění tohoto nového mladého týmu v tabulce Ligy Olomouckého a Zlínského kraje, kde držíme s 10 body pevný střed tabulky, hned za našimi regionálními rivalkami ze Zory. Doufáme, že se nám během zimní pauzy podaří udržet nastavený trend, a už i v přípravných turnajích ukážeme další vzestup tohoto nadějného týmu. Trenéři: Milan Kufrik, Jaromír Mader

Miniházená – mladší Miniházená mini-starší

V kategorii starší miniházené (děti ročníků 2014-2015) máme registrováno také přes 30 dětí z celého mikroregionu. V průběhu podzimu jsme tak do krajské soutěže OLKSH mohli postavit 2 týmy a v rámci šesti turnajových kol bez počítání skóre si zahráli prakticky všichni. Někteří začali s házenou zcela nově, někteří jsou již zkušenými členy klubu, ale na všech je vidět pokrok a to, že je házená baví. Trenéři: David Peter, Radek Peč, Radka Zemanová

Mladší žáci

Družstvo mladších žáků má 19 hráčů, kteří jsou převážně ročníky 2012 a 13 a současně doplnění o talentované starší mini. Sezónu jsme započali společným soustředěním mládeže v Červené Vodě a následně účastí na přípravných turnajích v Lovosicích a Zubří. Tým trénuje třikrát týdně, rozděleno do tréninků všeobecné průpravy, individuálních a herních činností. Po odehrané podzimní části sezóny nám patří třetí příčka v olomoucké krajské soutěži. Trenéři: Jiří Barvír, Tonda Vodička, vedoucí družstva: Tomáš Flašar

Miniházená – Starší začky

Společný tým starších žaček SK Žeravice/Házená Velká Bystřice, tvořený převážně hráčkami roku narození 2011 úspěšně zvládl přechod do starší kategorie. Po podzimní části sezony se celek umístil ve společné lize OLK-ZLK na pěkném čtvrtém místě, když prohrál pouze 3 utkání. Nad naše síly byly o něco vyspělejší

týmy ZORA Olomouc A a HC Zlín A, za které nastupují hráčky ročníku narození 2010. Mrzí snad jen prohra s celkem Veselí nad Moravou na turnaji v Kunovicích. Nicméně celou podzimní část sezony holky podávaly bojovné výkony, kádr se po odchodu dvou hráček soustředí na stabilizaci a tréninkový proces. Odměnou za nasazení a tvrdou práci byl postup do finálových turnajů Žákovské ligy, které budou probíhat od prosince do konce sezony. Trenér: Petr Macfelda

Starší žáci

Starší žáci začali přípravu v počtu 25 hráčů 4. srpna. Naše příprava byla 3x týdně na hřišti ve Velké Bystrici. Na konci prázdnin jsme vyrazili na týdenní soustředění do Červené vody, kde jsme pracovali na zvýšení fyzické zdatnosti a hráčských schopností. Po soustředění jsme vyrazili na turnaj do Wroclawi, kde jsme obsadili 4. místo. Před sezónou nás čekal náš domácí turnaj SMVB cup, kde jsme se umístili na prvním místě, když jsme ve finále porazili Talent Plzeň. V sezóně hrajeme dvě soutěže: Olomouckou a Zlínskou ligu, aby si kluci pořádně zahráli. Do sezóny jsme šli s jasným cílem dostat se do žákovské ligy. To se nám podařilo, a nyní se pokusíme mít co nejlepší výsledek v celostátní soutěži. Trenéři: Roman Kufrik, Jan Kostorek

Mladší dorost

Družstvo mladšího dorostu se konsoliduje, trénuje a pomalými krůčky roste. Několik herně vyspělých hráčů alternuje ve společném týmu Haolk a současně v týmu v rámci tréninků i zápasů nabírají zkušenosti hráči z mladší kategorie. V jarní části sezóny trenéři věří, že se poctivá práce kluků projeví i na výsledcích. Trenéři: Lubomír Urban, Jiří Jak

Muži házená Velká Bystrice

Po kvalitní letní přípravě nás čekal v září ostrý start do ligové soutěže a českého poháru. Očekávání byla velká, ale na druhou stranu jsme po loňské sezóně chtěli hlavně předvádět stabilní výkony a v domácích utkání neztrácet důležité body do tabulky. Hned na úvod nás čekal český pohár, ve kterém se nám podařilo nečekaně dostat až do osmifinále a 16 nejlepších týmů z celé ČR. Po velkém boji nás vyřadil extraligový tým SKKP Brno (výsledek 31:34), kterému aktuálně patří první místo v extralize, a letos byl účastníkem Evropských pohárů!!! V ligové soutěži aktuálně figurujeme na 6. místě s 11 body (5 výher, 1 remíza a 5 proher).

Spokojeni jsme s domácími utkáními, kde se nám, kromě zápasu s Karvinou, podařilo vždy zvítězit a většinou předvádíme kvalitní výkony. Dalším pozitivem je domácí návštěvnost a atmosféra, kterou máme jednu z nejlepších v celé soutěži! Spokojeni naopak nemůžeme být s venkovními zápasy. Bilance 1 výhra, 1 remíza a 4 prohry není úplně ideální a bude to hlavní věc, na které budeme chtít přes zimu zapracovat. Trenéři: Petr Pörsök, Vít Schaffner, vedoucí družstva Vítězslav Matulík

Ženy Velká Bystrice

„Labutě“ v letošním roce přivítaly spoustu posil zkušených házenkářek, které doplnily naše družstvo a díky tomu se naše sestava stala stabilnější. Čeká

nás ještě spousta práce a píce, ale do další sezóny jsme připraveny dokázat, že pořád máme co nabídnout, pracujeme na tom, abychom se plně sehrály a další rok ukázaly naši bojovnost.

Bohužel se nám nepodařilo v letošním roce vyvarovat technických chyb, které nás pak stály body, ale věříme že do další sezony zapracujeme a budeme fungovat jako skvělý TÝM. Bohužel se to ani u nás, jako v každém sportu, neobešlo bez zranění a spousta hráček byla kvůli nemoci nebo zranění indisponována. Věříme ale, že se všechny dáme do jarní sezony dohromady, a stejně tak, jako máme skvělou obranu, ukážeme, že máme i stejně dobrý útočný tah na branku.

Jarní sezóna pro nás bude motivující k tomu, abychom ukázaly, že „Labutě“ umí hezkou házenou, která bude lidi i nás bavit. Trenér: Jirka Kubeček, vedoucí družstva: Markéta Zavadilová

Oddíl FK Velká Bystřice

Předseda oddílu: Jiří Petr

Sekretář klubu Marek Režňák

Členové výboru: Bronislav Kubíček, Tomáš Stoppen, Pavel Čajka

Fotbalový oddíl FKVB

Podklady: Bystřické noviny č.7-8/2024

Rozdáváme radost – máme radost! Fotbalový oddíl FKVB zdraví občany a chce Vám sdělit, že MÁME RADOST! Máme radost z fotbalu a zážitků, které přináší. Máme radost z dětí, které se daří přivést ke sportu, máme radost, že Velká Bystřice sportuje. Máme radost z naší fotbalové mládeže, u které se nám daří rozvíjet nejen lásku k fotbalu, ale i ke sportu jako takovému, učíme děti zodpovědnosti vůči kolektivu, učíme děti zažívat emoce, učíme děti nejen vyhrávat, ale i prohrávat. Máme radost z množství dětí, které zaplnily všechny věkové kategorie reprezentující Velkou Bystřici. Máme radost z fotbalové školičky, dvou družstev benjamínků, družstva mladších žáků, starších žáků a dorostu. Všechny tyto děti reprezentují se znakem Velké Bystřice na dresu naše město.

Máme radost z krásných výsledků naší mládeže, která se může měřit s těmi nejlepšími z okresu a v případě starších žáků a dorostu i z Olomouckého kraje. Máme radost, že vedeme ke sportu více než 100 dětí.

Máme radost z celkového rozvoje klubu, z nově vybudovaného tréninkového hřiště a ze zlepšení kvality hlavního hřiště. Za podpory města se

nám podařilo vybudovat vrt, který ke zlepšení kvality obou hřišť velmi přispívá. Máme radost, že chystáme rozšíření kabin a zkvalitnění zázemí pro výchovu dalších mladých fotbalistů.

Máme radost z družstva dospělých, které ve druhém roce působení v 1.A třídě skončilo na prvním místě a postoupilo do Krajského přeboru, což je nejvyšší soutěž, jaká se kdy ve Velké Bystřici hrála. Máme radost ze všech rodičů, kteří úzce spolupracují s trenéry, máme velkou radost z fanoušků, kteří navštěvují všechna utkání FKVB. Máme radost z podpory města Velká Bystřice a z podpory všech sponzorů. Máme radost ze všech, kteří nám tuto velkou fotbalovou rodinu pomáhají držet v chodu a posouvat ji neustále dopředu.

Oddíl tenisu

Podklady: Martin Šípek, místopředseda a pokladník oddílu

V roce 2024 pracoval výbor oddílu v tomto složení:

Marek Pazdera – předseda

Martin Šípek - pokladník, správce a šéftrenér mládeže

Zdeněk Hořínek – správce

Členská základna: dospělí 28, mládež 6

Po členské schůzi 25.3., kde se odhlasoval tenisový a provozní řád a přijetí dvou nových členek oddílu Kateřiny Bičové a Romany Hrabalové a dvou brigádách 23.3. a 6.4. se pomalu rozjela nová tenisová sezona 2024.

Hrací hodiny byli z většiny naplněny hráči oddílu a tréninky mládeže a nově jsme umožnili firmě Ravelin tennis club Olomouc pod vedením Ondry Perutky u nás trénovat mládež, když 17.4. udělali na našich kurtech nábor nových mladých hráčů. Pár hodin zbylo i na veřejnost, a tak kurty fungovaly v plném proudu.

22.9. proběhl závěrečný oddílový turnaj starý – mladý ve čtyřhrách. Krásně jsme si zahráli a zakončili sezonu.

1.místo Dub K. – Tesařík J.

2.místo Zedník F. – Nemrava R.

3.místo Hořínek Z. – Šípek M.

5.10. proběhl z jara odložený tradiční turnaj smíšených rodinných párů.

1.místo Šípkovi

2.místo Hrabalovi

3.místo Bičovi

Tenisu zdar.

Oddíl volejbalu – ženy

Podklady: Eva Nemravová, vedoucí oddílu

Oddíl volejbalu – ženy

Vedoucí oddílu: Eva Nemravová

Zástupce oddílu: Jindřiška Hořínková

Oddíl volejbalu ženy při SK Velká Bystřice má 20 členek, z toho 12 aktivních hráček, Průměrný věk našeho oddílu je už herně seniorský. Bohužel se nedaří družstvo nijak omladit.

Zůstaly jsme ale dál fungující parta a opět jsme organizovaly již 22. ročník volejbalového smíšeného turnaje „O BYSTRICKÝ KRÝGL“. Turnaje se zúčastnilo cca 48 hráčů, rozlosováno do osmi družstev. Mimo hráče přijíždí na turnaj i spousta přátel dobrého volejbalu týmy povzbudit. Turnaj měl veliký úspěch jako každý rok, za což vděčíme hlavně svojí organizaci, pospolitosti a v neposlední řadě i novému zázemí a celkovému prostředí u volejbalových kurtů.

Jako družstvo se stále každý týden scházíme na pravidelný trénink. V letní sezóně na antukovém hřišti na Letné a od podzimu si pronajímáme 1x týdně jedno hřiště ve školní hale. Už řadu let pořádáme zimní soustředění na běžkách a jarní na kolech. Za sebou už máme více jak desítku ročníků.

Tělocvičná jednota SOKOL Velká Bystřice

Podklady: Mgr. Pavel Černý, místostarosta T.J. Sokol Velká Bystřice
Jaroslava Pechová, jednatel

Počet členů k 1. 1. 2025 - celkem 152, z toho mládež 56

1. Obecné informace o organizaci:

Název jednotky: T.J. Sokol Velká Bystřice

Sídlo: 8. května 382, 783 53 Velká Bystřice

Právní forma: pobočný spolek

výbor tělocvičné jednoty:

starosta – Tomáš Dostál

místostarosta – Mgr. Jiří Horký

jednatel – Ing. Pechová Jaroslava

hospodář – JUDr. Vojtková Eva
náčelnice – Krylová Zdeňka
matrikářka – Jaklová Jana
předseda odboru sportu – Buršík David
členové výboru – Ing. Šubert Jaroslav, Polzerová Vlasta, Soukeníková
Lenka, Jaklová Veronika

kontrolní komise tělocvičné jednoty:

předseda – Dosoudilová Hana
členové – Daňková Karolína, Hoferek Filip

2. Hlavní a vedlejší činnost organizace

T.J. Sokol Velká Bystřice má svoji hlavní činnost vymezenou svými stanovami. Ve sledovaném období realizovala veškerou hlavní činnost organizace, zejména:

- a) provozovala soutěžní i nesoutěžní sportovní a obdobnou činnost a vytvářela pro ni materiální a organizační podmínky v ustavených oddílech florbalu, volejbalu, badmintonu a všestrannosti,
- b) svojí činností pomáhala rozšiřovat povědomí o prospěšnosti sportu zejména v oblasti jeho vlivu na zdraví,
- c) provozovala, udržovala a opravovala vlastní sportovní zařízení – sál sokolovny včetně zázemí, zahradu za budovou,
- d) spolupracovala s orgány státní správy a samosprávy a s ostatními sportovními organizacemi i jednotlivci,
- e) jako vedlejší činnost pronajímala sportovní zařízení i pro širokou veřejnost.

3) Struktura organizace

Nejvyšším orgánem T.J. Sokol Velká Bystřice je valná hromada. Nejvyšším výkonným orgánem je výbor Tělocvičné jednoty. T.J. Sokol Velká Bystřice organizačně zahrnuje oddíly florbalu, volejbalu, badmintonu a všestrannosti. Oddíly provozují a organizují svoji sportovní činnost samostatně, avšak v součinnosti, vždy však v zájmu T.J. Sokol Velká Bystřice jako celku.

4) Členská základna

T.J. Sokol Velká Bystřice měla na konci sledovaného období 151 členů v následující struktuře:

	Děti (do 15 let)	Mládež (od 15 do 18 let)	Dospělí (od 18 do 65let)	Senioři nad 65 let
Oddíl florbalu	0	0	12	0
Oddíl volejbalu	0	0	25	9
Oddíl badmintonu	1	0	2	7
Oddíl trampolín	3	0	1	1
Oddíl všestrannosti	51	0	7	32
Celkem	55	0	47	49

5) Hospodaření organizace

T.J. Sokol Velká Bystřice v průběhu roku financovala svoji činnost zejména z členských příspěvků, dotací z rozpočtů místní samosprávy a MŠMT, z provozování vlastních sportovních zařízení a darů. Organizace vykazuje dostatek finančních prostředků pro realizaci své hlavní činnosti v následujícím období.

6) Soupis jednorázových akcí

Uskutečněné akce oddílu všestrannosti v roce 2024

24.2.2024 Šibřinkový maškarní karneval

Letošní šibřinkový maškarní karneval pro děti jsme se rozhodli po loňské velké návštěvnosti uspořádat ve větších prostorách, než je naše sokolovna, a to v Kulturním domě Nadační. A ukázalo se, že jsme udělali dobře. Sál byl vyzdobený, program pro děti také a my jsme s napětím očekávali, kolik masek tentokrát přijde.

Odpoledne si přišlo užít kolem 125 dětí a jejich rodičů, babiček a dědečků! Potěšilo nás, že za masku bylo převlečeno i několik rodičů. Na začátku všechny krásné masky udělaly promenádu v kolečku přes celý sál.

Následovalo několik společných tanečků a potom už děti začaly plnit úkoly na pěti stanovištích. Za každý splněný úkol dostaly razítko na kartičku. Čekaly je disciplíny jako trefování se florbalovým míčkem do branky, třídění vršků podle

barev, skákání po chodníčku, přenášení míčků na lžičce a trefování se míčkem do obrázku klauna. Za splnění úkolů dostaly děti sladkou odměnu.

Pak už děti vyhlížely netrpělivě výhry v tombole, která byla letos zase bohatá a zájem o ní velký. Mohly si také koupit lísky na rybolov a vylovit si udici nějaký drobný dárek. Již tradičně bylo pro všechny připraveno občerstvení, včetně čepované limonády a nechybělo domácí cukroví a chlebičky od členek Sokola. Děti ocenily párek v rohlíku a popcorn. Moc nás těší, že maškarní karneval navštívilo tolik dětí a všichni, včetně rodičů se zapojovali do programu a bavili se. Děkujeme všem za účast a těšíme se příští rok zase na viděnou.

19.5.2024 Závody koloběžek a odrážedel

V neděli to v Zámeckém parku žilo sportem a fanděním!

Celkem 71 dětí se tam prohánělo na odrážedlech a koloběžkách, rodiče a další fanouškové jim co nejvíce fandili. Závodilo se v 8 kategoriích od 2,5 do 14 let. Na konci se projeli i rodiče s dětmi v rodinné štafetě. Nejvíce bylo již tradičně těch nejmenších dětí, a tak muselo být více rozjezdů. Vítězové ze všech kategorií obdrželi diplom, medaili a dárky. Děkujeme všem za vytvoření příjemné atmosféry. Je moc hezké vidět, jak děti baví se hýbat.

Děkujeme za podporu Městu Velká Bystrice za poskytnutí zázemí, Centrum pohybu za půjčování koloběžek, Minipivovaru Ničitel za dar ve formě piva a České průmyslové ZP za ceny pro vítěze.

Letos to byl již 10. ročník závodů a nás moc těší, že je o závody mezi dětmi pořád velký zájem!

30.6 – 5.7.2024 XVII. Všesokolský slet

S nácvičkem skladby – *Jdi za štěstím* jsme začali v říjnu 2023. Z naší jednoty nacvičovalo 13 žen a 2 ženy nacvičovaly ještě skladbu Rocková symfonie. Měli jsme sice za sebou už úspěšná vystoupení na župních sletech v Olomouci, Prostějově a krajském sletu v Brně a Přerově, ovšem cvičení v Praze, to je největší svátek sokolstva z Čech, Moravy i zahraničí.

V neděli 30.6 se všichni sokolové sešli na Václavském náměstí, odkud tradičně vychází slavnostní průvod Prahou – kolem budovy Národního divadla, po nábřeží Vltavy, Pařížskou ulicí až na Staroměstské náměstí. Večer se v Národním divadle konalo Slavnostní zahájení Sletu s divadelním představením Jiráskovy Lucerny v nastudování Divadla pod Petřínem.

Další dny se už nesly v duchu zkoušek, projížděk a generálek na stadionu. Pečlivě jsme se připravovali na oba hlavní sletové programy ve Fortuna Aréně, abychom své snažení náležitě předvedli všem početným divákům.

První program sletových skladeb se uskutečnil ve čtvrtek 4.7 ve 21 hodin. Zahájení sletu, které bylo opravdu velmi působivé a důstojné, bohužel provázal

vydatný déšť. Stejně tak i několik následujících sletových skladeb. Rozhodně ale jak cvičenci, tak i nadšení diváci, nedbali na nepříznivé počasí a užívali si jak cvičení, tak i nádhernou podívanou na úchvatné obrazce rychle se měnící na ploše stadionu.

Druhý program sletových skladeb byl v pátek 5.7 v odpoledních hodinách, a to již za slunného počasí. Po oba dny hlavních sletových programů se ve Fortuna Areně představilo celkem 12 sokolských sletových skladeb všech věkových kategorií. Velký počet cvičenců různých skladeb se také podílel na slavnostním zahájení a stejně tak i ukončení Sletu na cvičební ploše – oba tyto ceremoniály byly velice krásné.

Sletový týden byl poměrně náročný, občas i únavný – zejména pro cvičence vystupující v obou programech na stadionu. Slet přináší tolik zážitků, že se to ani nedá popsat. To se prostě musí zažít...

4.9.2024 Závod zdatnosti

Již několik let pořádáme tento závod a asi třikrát nás zklamalo počasí, a tak tomu bylo i nyní. Téměř celý týden pršelo a my jsme byli nuceni tento závod zrušit. Snad nám to příští rok vyjde.

22. – 23.11. 2024 Nocování v sokolovně

Z pátku 22.11 na sobotu 23.11 čekalo 23 děti, které jsou členy Sokola, další oblíbené nocování v sokolovně, tentokrát s promítáním pohádky Kocour v botách. Děti si přinesly potřebné věci na spaní, rozloučily se s rodiči a utíkaly nahoru do tělocvičny. Zde si zahrály vybíjenou a různé míčové hry. Do akce se dostaly také kruhy a nechyběly ani omalovánky a pastelky. Potom jsme si v nářadovně vybalili svou z domu přichystanou večeři, v sokolovně uvařený čaj, nakrájená jablíčka a banány. Pak už jen zbývalo rozbalit spacáky, obléct se tepleji na noc a ze spacáku sledovat pohádku. Většina dětí se vydržela dívat až do konce, ale pár jich při sledování usnulo. Ráno na všechny čekala namazaná vánočka a čaj, sbalili jsme spacáky, uklidili tělocvičnu a v 9 hodin si své děti začali vyzvedávat rodiče. Tuto oblíbenou akci budeme určitě opakovat i příští rok.

18.12. 2024 Setkání u stromečku

Tradiční předvánoční akademii jsme se letos rozhodli udělat trochu jinak. Tentokrát jsme sokolovnu nechali zamčenou a společně s dětmi a několika rodiči se vydali na naše bystřické náměstí podívat se na vánoční stromeček. S dětmi jsme si zazpívali koledy a zapálili prskavky. To děti velice bavilo, a tak se rozběhly s hořícími prskavkami a běhaly po celém náměstí. Pak jsme si ještě pověděli, co si kdo přeje od Ježíška pod stromeček. Než jsem se rozloučili a popřáli si krásné

Vánoce, hodně zdraví, radosti v novém roce, tak ještě každé dítě obdrželo malý balíček s perníčkem, ovocnou svačinkou a čokoládovými figurkami.

SWAP

Na jaře a na podzim pořádáme SWAP neboli výměnný bazar bez peněz. Kdo chce přinese použité, ale pořád pěkné oblečení, hračky, knížky, bižuterii, kabelky, batohy, domácí potřeby, boty, a tak může udělat radost někomu dalšímu. Sokolovna je vždy plná věcí a je o ně docela velký zájem. Přichystaná je kavárnička s kávou a domácím cukrovím. Peníze, které vybereme na vstupném, je to 100 Kč, využíváme podle potřeby. Bylo to třeba na pomoc Ukrajině, na nákup odměn pro děti na sokolské akce, na pomoc po záplavách. Věříme, že o tuto akci bude stále zájem.

Podklady: Bystřické noviny, č.9/2024, Petra Pášová

T. J. Sokol Velká Bystřice: Tradiční hodnota v moderní době.

Jak se proměnil a co chystá do budoucna? Sokol ve Velké Bystřici má za sebou bohatou historii. Prošel mnoha změnami a výzvami, ale stále zůstává důležitou součástí velkobystřického společenského i sportovního života. Pavel Černý, starosta tělovýchovné jednoty, v rozhovoru přibližuje, jak Sokol reaguje na současné trendy, jaké akce chystá a proč by se i dnes měli lidé zapojit do organizace, která spojuje fyzickou zdatnost s morálními hodnotami.

Jste starostou Sokola Velká Bystřice. Jaká je historie, jaké byly počátky tohoto spolku a jaké významné milníky máte v paměti?

Sokolská tělocvičná jednota ve Velké Bystřici patří k nejstarším jednotám bývalého olomouckého okresu. Založena byla již v roce 1871. Zpočátku se práce Sokolů setkávala s nepochopením a jednota začala rozvíjet svou činnost velmi pozvolna. Bylo to dáno společenskou situací doby. Nicméně s postupným rozvojem sokolství v zemi, kdy vznikaly další a další nové jednoty, se i rozvoj a spolupráce Sokolů urychlil.

Již v roce 1879 se ve Velké Bystřici konala velká slavnost spojená s oslavou desetiletého výročí založení olomouckého Sokola. Slavnostně byla vyzdobena téměř celá obec a slavnosti se zúčastnili Sokolové ze všech koutů českých zemí. Dorazil i zakladatel Sokola Miroslav Tyrš. Tako událost měla pro velkobystřickou jednotu takový význam, že se záhy po této události zdvojnásobil počet členů.

Činnost Sokolů probíhala v místním hostinci a měla tak svoje limity. Aby měla jednota své zázemí, bylo v roce 1911 vybudováno v Hliníku hřiště. S nástupem první republiky se pozvolný rozvoj jednoty změnil přímo v prudký. V roce 1920 měla jednota již 230 členů. Ve stejném roce si zapsala další milník, když jednota slavnostně otevřela současnou sokolovnu.

Zlomovým rokem byl potom rok 1941, kdy byla činnost jednoty zastavena a Sokol rozpuštěn. Po skončení 2. světové války se Sokol ke své činnosti s nadšením vrátil. Toto nadšení však v roce 1948 vystřídaloby vystřízlivění.

Sokolské hnutí se dostalo pod kontrolu státní moci, prostřednictvím Československého svazu tělesné výchovy a sportu, a Sokol jako organizace přestal de facto fungovat. Přesto byla tělovýchovná činnost v sokolovně zachována a „jednota“ dále fungovala, i když s určitými obtížemi.

V roce 1990 došlo k obnovení činnosti jednoty pod Českou obcí sokolskou jako jejího pobočného spolku a takto velkobystřický Sokol funguje dodnes.

Jak se za dobu vaší působnosti změnila činnost Sokola ve Velké Bystřici? Jakým způsobem se přizpůsobujete současným trendům a výzvám? Jak těžké to je?

Ve funkci jsem od roku 2022. Jako výbor jednoty jsme navázali na předchozí činnost. Snažíme se udržovat tradice společenských a sportovních akcí pořádaných naší jednotou. Co se týká přímo naší činnosti v Sokole, tak samozřejmě s rozvojem technologií a možností různých dalších volnočasových kroužků a aktivit ve společnosti narážíme na limity zájmu ze strany občanů. Na druhou stranu se i my snažíme těchto možností využívat a přizpůsobovat se nabídkou cvičení apod.

Sokol je známý svou širokou nabídkou aktivit. Které z nich jsou ve Velké Bystřici nejpopulárnější?

Jak už jsem uvedl výše, tak naše aktivity jsou limitovány jednak prostory sokolovny, ale také zaměřením naší činnosti. Není naším cílem konkurovat házené, fotbalu atp. Zaměřujeme se na všeobecný tělesný rozvoj zejména dětí předškolního a mladšího školního věku. Pořádáme dopolední cvičení maminek s dětmi, máme oddíl všestrannosti předškoláků a mladšího žactva. V kategorii dospělých máme oddíly volejbalu, florbalu a badmintonu. Staráme se ale i o naše zasloužilé členky, které se účastní cvičení seniorek. V současné době jednáme o založení oddílu sportovních trampolín.

Co se obecných plánů do budoucnosti týká, tak bychom rádi průběžně zvedali členskou základnu, zejména u dětí. Od toho se potom odvíjí veškerá činnost Sokola do budoucna, aby i po našem odchodu z výkonných míst měl kdo Sokol vést a rozvíjet. Sokolská organizace má dlouhou tradici v pořádání různých kulturních a sportovních akcí.

Sokolská hnutí jsou postavena na hodnotách, jako jsou fyzická zdatnost, morální integrita a národní povědomí. Jak tyto hodnoty přenášíte na mladší generace? Vnímají to, mají o tuto složku zájem?

Sokol funguje převážně podle takového hesla: „Jednou Sokolem, navždy Sokolem“. Samozřejmě to neplatí stoprocentně, ale většina našich cvičitelů a členů výboru v Sokole vyrostla a sokolské hodnoty vyznává. Tvrdí se, že společnost je z politického pohledu rozdělená. Sokol se svými hodnotami přináší opak a pokud v našich mladých členech část těchto myšlenek zůstane, bude to jen ku prospěchu celé společnosti.

Nedávno se v Praze konal všesokolský slet. Jak se na této významné události podílel Sokol Velká Bystřice a co pro vás a vaše členy znamená účast na takových akcích?

XVII. všesokolský slet proběhl na přelomu letošního června a července a zúčastnili se ho i zástupci z naší jednoty, a to jak přímo při jednotlivých skladbách, tak i jako diváci. Pro Sokol je všesokolský slet nejvýznamnější akcí a jako hlavní pilíř jej má i ve svých stanovách. Myslím, že letošní slet, i díky mediální prezentaci, zvedl všeobecné povědomí o Sokolu, jeho činnosti a hodnotách na kterých staví. Troufnu si říct, že v rámci Sokola jako celku přinese tento slet navýšení členské základny, jistě i finančních darů a příští všesokolský slet, který by měl být v roce 2030, bude z celospolečenského pohledu ještě významnější akcí. Účast na všesokolském sletu pro naše členy znamená jednak soudržnost se sokolským hnutím a také slouží jako prezentace naší, v republikovém měřítku, malé organizace.

Na co se mohou občané Velké Bystřice těšit v nadcházejících měsících?

Ano, Sokol tradičně pořádá velké množství akcí, a to jak pro členy Sokola, tak pro širokou veřejnost. Z akcí pro vlastní členy jsou oblíbenými závod všestrannosti, který proběhne v září, listopadové nocování v sokolovně a předvánoční akademie, kde jednotlivé oddíly mládeže představují svou činnost rodičům.

Z akcí pro veřejnost jsou nejoblíbenějšími a největšími akcemi dětský šibřinkový karneval, který probíhá každý únor v sokolovně a závod koloběžek a odrážedel, který pořádáme v květnu v prostorách amfiteátru a městského parku.

Co byste chtěl vzkázat dětem nebo i dospělým, kteří možná uvažují o tom, že by se přidali k Sokolu, ale zatím váhají?

Myslím, že naše doba má spoustu problémů, o kterých jsme ještě před pěti lety nepřemýšleli. Ať to byl Covid-19 nebo ozbrojený konflikt na Ukrajině, které do našich životů přinesly ekonomické nebo nové společenské výzvy. Sokol svou činností, ať již sportovní nebo společenskou, přináší přesně ty hodnoty, které současná společnost potřebuje.

Ale abychom rozhovor nekončili vážně, tak je to v Sokole hlavně o dobrých lidech a zábavě, kterou společné akce a cvičení přináší.

Máte nějaké speciální plány nebo projekty, které byste chtěli realizovat v blízké budoucnosti? Jaké plány si Sokol Velká Bystřice dává do budoucna?

Pokud se budeme bavit přímo o projektech, tak v posledních měsících a letech na nás dolehly problémy spojené se zvyšováním cen energií. Protože jsme příspěvková organizace, jsme závislí na příspěvcích našich členů a dotacích od samosprávy. Zde musím poděkovat městu Velká Bystřice, které nám dlouhodobě na naši činnost přispívá. V roce 2022 nám také pomohlo s projektem výměny osvětlení, které pro nás mělo z dlouhodobého hlediska velký ekonomický význam. Jak už jsme se na začátku rozhovoru bavili, tak naše sokolovna je z roku 1920, proto naše projekty směřují zejména do jejích oprav a renovace.

Orel jednota Velká Bystřice v roce 2024

Podklady: Zdeněk Lakomý

Naše jednota je zaměřena především na sportovní činnost, která je doplněna pořádáním kulturních a společenských akcí a rovněž také úzce spolupracujeme s místní římskokatolickou farností ve Velké Bystřici.

Mezi pravidelné týdenní činnosti patří cvičení dětí a mládeže, cvičení žen spojené s posilovacími cviky a mužská část jednoty se věnuje převážně florbalu, badmintonu a stolnímu tenisu. Kromě těchto aktivit působí v jednotě Velmi amatérské divadlo, které každoročně připravuje představení pohádek pro děti a v jehož souboru působí více jak dvě desítky herců všech generací, děti nevyjímaje. V letošním roce si připravili naši herci dvě pohádky, „O Jezinkách“ a „O červené Karkulce“. Kromě dvou vystoupení ve Velké Bystřici reprezentovali v listopadu naši jednotu na Orelské divadelní přehlídce v jihomoravských Boleradicích.

Mimo pravidelné akce jsou v orlovně pořádány ještě jednorázově koncerty, přednášky a sportovní zápolení. Pořádají se zde i soukromé akce jako jsou rodinné oslavy.

Naše jednota se snaží svou všestrannou činností přispět ke kulturnímu a společenskému životu našeho města.

Počátkem ledna se mladí orli zúčastnili Tříkrálové sbírky, kterou každoročně pořádá Charita Olomouc. Několik skupinek koledníků z řad členů naší jednoty pomohlo vybrat finanční prostředky, které velice pomohou sociálně potřebným lidem na Olomoucku.

V červnu se jednota opět zapojila do pořádání Dětského dne, jehož součástí je Bystřická kuličkíada, Ještě v tomto měsíci následovala akce „Jsme ze stejné planety“, kde naši členové pořádali již tradiční plavbu lodí po místním potoce v zámeckém parku. Díky dostatku vody se akce velmi vydařila a mohli si ji zkusit i dospělí návštěvníci.

V letních měsících členové jednoty se zapojili do konání příměstského farního tábora, který se uskutečnil na místní faře a na farní zahradě. Připravili jsme například komentovanou prohlídku farního kostela s prohlídkou farní věže a pudy.

Během prázdnin se naši členové zúčastnili ústřední pouti na Svatém Hostýně a 28. září navštívili svatováclavskou pouť ve Staré Boleslavi.

Na závěr prázdnin si naše farnost připomíná památku patrona zdejšího farního kostela sv. Jana Křtitele. Součástí tohoto svátku je pořádání farního dne, jehož součástí je odpolední program na farní zahradě, na jeho pořádání se podílí i členové naší jednoty. Orlové se kromě technického zabezpečení akce podíleli na krátkém kulturní programu a připravili celou řadu soutěží pro děti.

V měsíci listopadu se uskutečnila výstava amatérských fotografů a malířů z Velké Bystřice a jejího okolí, doplněná o řezbářské práce a keramiku. Nechyběly i básně v podání Jiřího Juráně.

Na vánoční svátky předvedli naši členové u farního kostela „Živý Betlém“. Představení bylo doprovázeno místními hudebníky, kteří zahráli celou řadu vánočních koled.

Během roku se i nadále rozvíjí dle možností spolupráce s místní římskokatolickou farností, městem Velká Bystřice a ostatními organizacemi, mezi něž patří Mateřské centrum Bublínka, které zde pořádá své prodejní bazárky, nebo středisko Junáka při pořádání vlaštovkiády.

Během roku se dokončovaly opravy Orlovny a jejího bezprostředního okolí, které završily celkovou, několikaletou rekonstrukci budovy. Díky tomu má orlovna novou střechu, je provedeno kompletní odvlhčení budovy, postaveno nové vnější schodiště a nové sociální zařízení.

XI. Významné události města v roce 2024

Velká Bystřice přispívá tříděním potravinového odpadu k výrobě zelené energie

Podklady: Bystřické noviny č.2/2024

Obyvatelé Velké Bystřice mají prostřednictvím projektu „tridimgastro.cz“ společnosti Energy financial group (EFG) možnost třídít kuchyňský odpad. Na jedenácti místech ve městě od loňského října přibyly recyklační hnědé nádoby, do kterých je možné odkládat nevyužitá zbytky potravin a nezpracované suroviny rostlinného i živočišného původu. Separovaný potravinový odpad je v rámci projektu svážen do bioplynové stanice EFG Rapotín BPS, kde se namísto skládkování zpracuje na nízkoemisní biometan, elektřinu a teplo. Nespotřebované potraviny rostlinného i živočišného původu neboli gastroodpady tvoří zhruba 30 % obsahu nádob na směsný komunální odpad a běžně končí bez jakéhokoli využití na skládkách, kde jejich rozklad vede k produkci škodlivých emisí. Předcházet jeho množství na skládkách je přitom možné separací potravinového odpadu do tmavě hnědých sběrných nádob označených jako „gastroodpad“.

Stanoviště nádob na gastroodpad ve Velké Bystřici naleznete také na webové stránce tridimgastro.cz. Oproti běžným popelnicím jsou nádoby na kuchyňský odpad speciálně opatřeny těsněním a uzavírací sponou proti šíření zápachu. Společnost EFG Waste logistic nádoby v pravidelných intervalech na místě vyměňuje za prázdné a hygienicky vyčištěné. Je do nich možné ukládat například potraviny po datu spotřeby, zbytky vařeného jídla, vejce a skořápky od vajec, pečivo, ovoce a zeleninu, cukrovinky, sedliny kávy a čaje nebo mléčné výrobky, včetně tekutých. To vše lze do nádob vyhazovat v běžných sáčcích i s původními obaly (mimo skla), které jsou následně před dalším zpracováním kuchyňského odpadu odděleny na třídící lince.

Vytříděný kuchyňský odpad pak namísto skládkování putuje do lokální bioplynové stanice EFG Rapotín BPS, kde se zpracuje a využije pro výrobu „zeleného“ plynu, elektřiny a tepla. Ze 20 000 tun odpadu, který se zpracovává ve specificky upravených bioplynových stanicích jako je ta rapotínská, lze například vyprodukovat ekologické, nízkoemisní palivo BioCNG pro zhruba 1 500 automobilů s průměrným nájездem 10 000 kilometrů nebo biometan až pro 1 300 domácností na celý rok.

Separaci kuchyňských zbytků si za dva roky fungování projektu „Třídím gastro“ osvojili obyvatelé již z více než dvaceti českých měst a obcí v Olomouckém, Moravskoslezském, Jihomoravském a Zlínském kraji. Gastroodpad a separované jedlé tuky a oleje sváží skupina EFG kromě měst a obcí

také ze stravovacích zařízení jako jsou školní jídelny či letní tábory, ale také komerční gastroprovozy.

Od ledna jsou pak skrze službu “Třídím gastro” sváženy také „jedlé oleje a tuky“, a to z tmavě zelených nádob s oranžovým víkem. Občané Velké Bystřice je najdou na celkem pěti stanovištích. Jedlé oleje a tuky jsou v bioplynové stanici vyčištěny od strouhanky a jiných pevných zbytků a předány k dalšímu využití na pokročilá biopaliva.

Tříkrálová sbírka

Podklady: Bystřické noviny č.2/2024

Bystřičané opět projevili svou štědrost a solidaritu s potřebnými. Částka v kasičkách podruhé v řadě přesáhla 100.000 korun! Ve dnech 6. a 7. ledna prošly ulicemi našeho města skupinky tříkrálových koledníků. Zpěvem známé koledy a nápisem K+M+B+2024 na vrata a dveře navštívených domů navazovali na prastarou tradici žehnání domovům. Zároveň ale do kasiček vybírali prostředky na humanitární sbírku České charity. Hlavním posláním Tříkrálové sbírky je upozornit na potřebné lidi kolem nás a pomoci jim. Tříkrálová sbírka zároveň umožňuje všem lidem dobré vůle, aby zakusili radost a uspokojení z toho, že obdarovali člověka v nouzi.

S velkou radostí a hrdostí oznamujeme, že ve Velké Bystřici se díky vaší štědrosti podařilo vybrat o více než 20 tis. korun víc než loni a rekordní částka se zastavila na čísle 118 829 Kč!

V roce 2024 bude výtěžek z tříkrálových darů věnován na zajištění provozu ordinace praktického lékaře a psychiatra pro lidi v nouzi, rozvoj a opravu zázemí služeb pro lidi s duševním onemocněním, rekonstrukci Domova sv. Kosmy a Damiána pro lidi v nouzi se sníženou soběstačností, rozvoj Centra materiální pomoci – výdejny potravin a oblečení osobám a rodinám ohrožené chudobou, rychlou finanční a materiální pomoc lidem v nouzi ohrožených sociálním propadem.

Do Tříkrálové sbírky je možné přispívat i celoročně • příspěvkem do online kasičky na webu trikralovasbirka.cz • SMS ve tvaru: DMS KOLEDA 30 (60 nebo 90) na číslo 87 777 Srdečný dík patří všem, kteří byli ochotni otevřít dveře a přispět na dobrou věc a samozřejmě všem koledníkům i těm, kdo pomohli zdárnému průběhu sbírky.

Má čištění řeky Bystřice smysl?

Podklady: Bystřické noviny č.3/2024, Václav Břeha

Úvodní otázku si kladu vždy po tom, co skončí tato pravidelná každoroční akce. Účastníci se rozcházejí, opodál stojí traktor s téměř plnou vlečkou nasbíraných odpadků, převládá příjemný pocit ze setkání se známými i novými lidmi, vkrádá se ale i trocha zoufalství z toho, že příští rok bude vlečka opět plná. Hlavou víří nápady, jak udělat víc pro osvětu, jak si logicky vysvětlit, kde se odpadky v řece berou (kdo je tam hází, odkud se tam splavují, je to chyba systému likvidace odpadů nebo jde o jednotlivce, je na vině mladší nebo starší generace...). Mají viníci pouze nedostatek informací nebo je jim jedno kde skončí to, co vyhodí? Kdy, pokud vůbec, to všechno skončí?

Přemýšlím i tom, jaký je poměr těch, kteří by nikdy do přírody nebo z auta nic nevyhodili a jak velká je část populace, která se tím vůbec nezabývá?! Odhazují odpadky kolem sebe spíše lidé, kteří nemají finanční problémy nebo naopak ti, kteří s penězi tak tak vyjdou? Jsou lhostejnější lidé bydlící ve městech nebo na vesnicích? Odhazují nezničitelné ubrousky do záchodu místo do koše mladé maminky nebo ženy při úklidu a podílí se na tom i jejich manželé? Je problém v tom, že ubrousky nakonec skončí v řece, v nedostatečné informovanosti nebo v domácnostech, kde nikdo o těchto věcech nepřemýšlí a volí tu zdánlivě nejsnadnější cestu? Nevím, nevím, nevím až do večera.

Teprve druhý den ráno, když získám odstup, mi dojde, že je vlastně fantastické, že se opět sešlo tolik nikým „nenahnaných“- dobrovolníků, dospělých i jejich dětí, kteří obětovali svůj volný čas a kterým není jedno v jakém prostředí žijí. Dojde mi, že dokud oni každý rok přijdou, nejsem v tom sám. Že nás je víc jak na chmurné myšlenky nebo na pocit, že se udělalo něco dobrého. Že i když neheme s tím, že každý rok budou v řece opět odpadky, můžeme s tím něco udělat a můžeme také ovlivňovat své okolí, aby jich tam bylo co nejméně...a já se začnu těšit na další ročník čištění řeky. Václav Břeha

Výpadek energie

Podklady: Bystřické noviny č.4/2024

Rozsáhlý výpadek v dodávce elektrické energie postihl naše město v sobotu 23. března. Vlivem silného poryvu větru došlo na cyklostezce u modrého mostku přes Bystřičku k pádu stromu na vedení vysokého napětí. K události vyjeli policisté, hasiči i servisní pracovníci. Distribuční firmě se závadu podařilo odstranit a obnovit dodávku elektrické energie bystrickým domácnostem po cca 4 hodinách.

Nový pediatr v bystřické ordinaci

Podklady: Bystřické noviny č.4/2024, Petra Pášová

Jmenuji se Vojtěch Bodnár, je mi 33 let, narodil jsem se v Ostravě a žiji v Bystrovanech. Vystudoval jsem Lékařskou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci v roce 2015 a následně získal atestaci v oboru Dětské lékařství a Neonatologie. Mezi mé koníčky patří zejména cestování a práce na zahradě a mým nejoblíbenějším zvířetem je lenochod.

Pediatr s vámi roste, ví, co máte rád a co ne, pozná i vaši rodinu,“ říká lékař Vojtěch Bodnár. Převzal ordinaci po MUDr. Jaroslavě Andresové, která odešla do důchodu. Odkud do Bystřice přichází a co ho na práci praktického lékaře pro děti a dorost baví? Také o tom mluví v následujícím rozhovoru.

Pracoval jste v Olomouci, jste z Bystrovan. Jak jste se dostal do Bystřice?
Odjakživa jsem chtěl pracovat s dětmi, což se mi splnilo hned po škole, když jsem nastoupil na Novorozenecké oddělení Fakultní nemocnice Olomouc. A také jsem chtěl jednou pracovat jako praktický lékař pro děti a dorost. Myslel jsem si, že to bude třeba až tak za deset, dvacet let, ale je to jinak a ordinaci otevírám teď. (smích) A ta Velká Bystřice? Jedna ze sestřiček na našem oddělení bydlí právě ve Velké Bystřici a zmínila se, že v bystřických novinách četla, že paní doktorka Andresová oznámila svůj odchod do důchodu a hledá náhradu. Tak jsem nad tím začal vážně přemýšlet. Ze začátku jsem si to neuměl představit, ale pak se mi ta myšlenka začala líbit čím dál víc.

Jak těžké to rozhodování bylo?

Práce praktického lékaře pro děti a dorost je naprosto odlišná od té nemocniční. Tam máte za zády nejen kolegy, se kterými se můžete ihned poradit, ale i nejrůznější medicínské vybavení. Ale nad tím jsem nerozmýšlel, těžké bylo rozhodnout se opustit kolektiv, který jsme měli na oddělení skvělý, pracoval jsem tam devět let a byli jsme jedna rodina.

Co bylo tím, co nakonec převážilo?

Bylo to jednoduché. Kdyby Bystřice neměla nástupce za paní doktorku, o děti by nebylo postaráno. Někam dojíždět není komfortní a s těmi úplně malinkými dětmi je to i logisticky náročné. To byl asi ten hlavní důvod, proč jsem se rozhodl pro Velkou Bystřici.

V ordinaci jste byl od začátku roku s paní doktorkou a od dubna už ordinujete sám. Jaká je to práce?

Ano je to tak, ale od dubna se budu se střídat ještě s jednou paní doktorkou, protože někomu může být příjemnější ošetření nebo preventivní prohlídka provedená od ženy. Každému také sedne někdo jiný, takže jsem rád, že bude pro rodiče i děti možný výběr jejich dětského lékaře i podle sympatií. A ještě budeme mít jednu lékařku na zástupy. A ta práce. Až mě překvapilo, jak moc hezká práce to je. Samozřejmě jsem měl představu ze stáží, ze školy a věděl jsem,

co ta práce obnáší. Vnímám krásu povolání praktického lékaře pro děti a dorost v tom, že máte možnost poznat rodiny pacientů a sledujete, jak člověk roste. Víte, co má rád a co ne, čeho se bojí. Jste u něj od narození až do devatenácti let, tedy po plnoletost. Přestože stihnete vidět růst jen zhruba generaci a půl, ale i v tom tkví krása pediatrie.

Je to menší stres, než pracovat v nemocnici? A s čím malí pacienti zatím nejčastěji přicházejí?

Stres zatím nevnímám, ale řadu nových věcí ano, a to spíš v té administrativní rovině, které je tedy opravdu hodně. Ale na to si člověk určitě časem zvykne. (smích) A s čím nejčastěji pacienti přicházejí? Nemám srovnání s předchozími roky, ale letos určitě vede takzvaná pátá nemoc. Je to virové infekční onemocnění typické právě pro dětský věk, které je charakterizované typickým exantémem v obličeji, na tvářích.

Když pracujete s dospělým člověkem, předpokládáte, že se s ním domluvíte, ale s dětmi v každém věku musíte komunikovat jinak... Jaká je tedy práce pediatra?

Je to především práce krásná, nedokážu říct, jestli je těžká, tak to necítím, ale komunikace je určitě nezbytná. Člověk potřebuje asi mít dost zkušeností, mít děti všech věkových kategorií nakoukané a načtené. Jako výhodu vnímám to, že jsem pracoval na novorozeneckém oddělení, kde vám miminko nemůže říct, co ho právě trápí nebo bolí a tady mám už nějaké zkušenosti. Ale stále platí, že klíčovým prvkem v komunikaci, co se týče péče o děti, je samozřejmě rodič. A to zejména proto, že právě rodič zná svoje dítě nejlépe a pozná, když se něco děje.

Velmi častým strašákem je pro děti injekce, ať už jde o odběry nebo třeba očkování. Jak takovou situaci řešit, aby se k vám dítě vracelo bez stresu a strachu? Bez injekcí to bohužel neumíme, očkování i odběry krve jsou občas potřeba. Opět záleží na komunikaci s dítětem a ideální je mu vše dopředu vysvětlit, popsat mu všechny kroky, ať ví, co ho čeká. Navíc v dnešní době existují i podpůrné možnosti, jako jsou třeba znečitlivující masti při odběru krve, které nabízíme i my. A také budeme mít speciální vibrační беруšky, které se nasadí na ruce nebo nohy a odpoutají pozornost od samotného výkonu. Ale je důležité dítě i odměnit. Takže nám nechybí obrázky nebo bonbony z výborného hroznového cukru a máme samozřejmě i sladkosti bez cukru.

Jaké jsou aktuální trendy v tomto oboru?

Co se určitě velmi posunulo, je testování přímo v ordinaci, například jde o různé přístroje, laboratorní odběry nebo odběry mikrobiologického materiálu. To znamená, že jsme schopni využít řadu moderních přístrojů přímo v ordinaci tak, abychom minimalizovali odesílání dětí do jiných zdravotnických zařízení a ordinací, kde by si musely zvykat na jiný personál i prostředí. Hlavním cílem je eliminace stresu dětí i rodičů.

Dostat lékaře do menšího města nebo na venkov je dnes jako vyhrát v loterii. Vnímáte to taky tak?

To je možné, ale když to vezmu za sebe, mým hlavním cílem bylo zajištění péče o děti v mém regionu. Ale jinak máte pravdu a asi to bude dáno studiem, praxí a vazbou na nemocniční zařízení. Navíc být zaměstnancem takového zařízení je snazší než pracovat v ambulanci. Já pocházím z Ostravy a když to vezmu podle sebe, tak to je studium, praxe, společný život s partnerkou a jednoduše jsem tady zakořenil. A teď jsem v Bystřici a začínám novou etapu a moc se na to těším. Rád bych na tomto místě poděkoval vedení města (zejména panu starostovi Pazderovi a místostarostovi Seidlerovi) za velmi vřelé přivítání a skvělou spolupráci. Také bych chtěl poděkovat paní doktorce Andresové za pevné nervy při zvládnutí bohaté administrativy spojené s převodem ordinace a rád bych jí popřál co nejpevnější zdraví a elán do dalších let.

Bílý kámen

Podklady: Bystřické noviny č.4/2024

Jubilejní 30. ročník cykloturistické akce Bílý kámen se uskuteční ve svém tradičním termínu, ve středu 1. května. Také letos se mohou účastníci těšit na několik novinek. Tou první je další nová exkluzivní trasa na území Vojenského újezdu Libavá, jejíž přesné znění bude zakresleno do mapy a dostupné bude na webu Bílého kamene zhruba 14 dní před konáním akce. Druhou novinkou je takzvaná „cyklolanovka“. Jedná se o autobus s přívěsem pro kola, který bude jezdit podle předem daného jízdního řádu a pomůže tak cyklistům zdolat ty největší kopce. Na jízdu cyklolanovkou bude třeba mít předem zakoupený lístek. Jízdní řád a prodej lístků na cyklolanovku bude zveřejněn na webu akce. Přístupná zůstává nádherná trasa z Města Libavá přes Zigartice, kolem Vojnovické kapličky až ke Královské studánce a kostelu na Staré Vodě, kterou si v předchozích letech účastníci velmi pochvalovali. Od loňského roku je povoleno občerstvení na území vojenského újezdu – z nařízení Armády ČR však je zakázán prodej alkoholických nápojů.

Město Velká Bystřice organizuje autobusový zájezd, který je určen zejména pro starší účastníky, případně rodiny s dětmi. Jde o celodenní průjezd vojenským výcvikovým prostorem Libavá s deseti zastávkami na nejzajímavějších místech akce: jako je vlastní skalisko Bílého kamene, výstup na vyhlídkový bod Stražisko, zastávka u zámku Bores, zpřístupněná místa s památníky v bývalých obcích Velká Střelná, Smilov a všechny pamětihodnosti Města Libavá (kostel, větrný mlýn, náměstí...). Navštívíte areál poutního kostela ve Staré Vodě s kapličkou Královského pramene, znovuobnovený Jahnův kříž, památník a hřbitov v Nové Vsi nad Odrou, Zelený kříž i nově zbudovaný areál dvou pramenů řeky Odry u obce Kozlov. Průvodci po těchto trasách vám budou zkušenosti a znalí členové spolku Lubavia, kteří poskytnou všechny zajímavé

informace o nejen místních památkách, ale i o pohnuté historii dnešního vojenského újezdu Libavá a jeho původních obyvatel.

Upozornujeme na nové časy odjezdu ranních autobusů. Ty budou oproti předchozím letům odjíždět v dřívějších časech. Autobus z Velké Bystrice tak bude vyjíždět v 8:15 jako vždy z autobusové zastávky u radnice ve směru na Mrsklesy, z Olomouce pak již v 8:00 ze stanoviště na Jeremenkova ulici, naproti budově České pošty. Věříme, že změna bude ku prospěchu věci a přispěje k lepší pohodě účastníků.

Cena zájezdu zůstává stejná jako loni, to je 350 Kč z Velké Bystrice, resp. 400 Kč z Olomouce. V ceně je zahrnuto vstupné 100 Kč, barevná mapa s propozicemi a mnoha dobovými fotografiemi, itinerář průjezdu trasy a výklad průvodce po celé trase zájezdu. Děti do deseti let mají cenu zájezdu sníženu o vstupné, které neplatí. Děti do patnácti let se mohou zúčastnit jen v doprovodu dospělé osoby.

Místa můžete objednávat do obsazení kapacity autokaru. Kočárky do autobusů neberte, terén, ve kterém se budete pohybovat, není vhodný pro jejich použití. Předpokládáný návrat kolem čtvrté hodiny odpolední. Zájemci se mohou přihlásit osobně na Kulturním a informačním centru Velká Bystrice, e-mailem na adrese kultura@muvb.cz, nebo telefonicky na č. 734 236 502

Nová informační tabule připomene zaniklou obec Varhošť

Podklady: Bystřické noviny č.4/2024, Petra Pášová

Víte, že výtěžek z Bílého kamene směřuje na dobrou věc? Po odečtení všech režijních nákladů se čistý zisk dělí na dvě části. Jedna jde na provoz bystrického souboru Haná a druhá část zisku směřuje Okrašlovacímu spolku Lubavia, který pečuje o umělecké a kulturní hodnoty libavského regionu. Jak konkrétně byla částka využita? Nejen o tom mluví v rozhovoru předseda spolku Jindřich Machala.

Kolik peněz se loni vybralo a jak vám pomohly, na co konkrétního jste je užili?

Z loňské akce Bílý kámen nám na naši organizaci připadlo 174 000 tisíc korun. Finance se pod kontrolou zejména hlavního organizátora Bílého kamene, dále starosty Velké Bystrice a správce Vojenského újezdu Libavá, vrací zpět do vojenského újezdu.

Jednak jde o zlepšení servisu pro účastníky Bílého kamene v podobě informačních tabulí, především jsou z nich ale opravovány památky, které se nachází na území vojenského újezdu. Jsou to památky ze seznamu, který byl zpracován po dohodě s památkáři a odsouhlasen MO AČR. Některé se renovují a čistí průběžně, jsou ale i takové, které jsou v žalostném stavu. Jak konkrétně je

tedy hodláte využít? Z této částky bude malá část použita na doplnění informačních tabulí na našich stanovištích trasy Bílého kamene, podstatná část bude použita na opravu pomníku u cesty ze zaniklé obce Varhošť směrem k prameni Odry.

Přípravné práce byly zahájeny v loňském roce, kdy byly zbylé části pomníku odvezeny do restaurátorské dílny. Letos byl upraven terén v místě pomníku, odstraněny náletové dřeviny a v dubnu zahájí kameníci zpětnou montáž opraveného pomníku. Na místě budeme osazovat informační tabuli s údaji o pomníku a zaniklé obci Varhošť.

Se stejnou kamenickou dílnou chceme ještě letos zahájit opravu velmi poškozené sochy Panny Marie na Oderském vrchu. Bez nároku na finanční prostředky stále pečujeme o zaniklé hřbitovy, na kterých jsou neexhumované ostatky bývalých obyvatel prostoru.

Co dalšího připravujete?

Mimo dění ve vojenském prostoru máme rozpracovanou akci, při které bude vyměněna brána do areálu kostela ve Staré Vodě. Jak řada návštěvníků Staré Vody ví, stávající brána je ostudou tohoto historického místa. Zde použijeme prostředky z darů příznivců našeho spolku. Jen brána s osazením nás přijde na 132 000 tisíc korun. Mimo to musíme zabetonovat mezi sloupy brány zpevňovací práh. Kompletně bude hotovo do pouti ke Svaté Anně.

Ve spolupráci s památkáři a architektkou jsme upravili kryptu, do které byly zpět uloženy ostatky tří piaristů.

Zmínil jste Starou Vodu, jak tam pokračují práce?

Ve Staré Vodě je ještě řada dalších výzev, na kterých budeme spolupracovat s obcí, která je majitelem památky, a nově vznikajícím spolkem pro záchranu Staré Vody. Například unikátní přívod vody do zatím zaniklého rybníčka v klášterní zahradě. Je to ale běh na delší trať.

Ve Městě Libavá jsme se ve spolupráci s obcí pustili do důstojné úpravy totálně zničeného hřbitova. Zatím jsme tam osadili sedmimetrový modřínový kříž a informační panel. Obec vysekala přístupovou cestu. Rovněž kolem libavského kostela je ještě mnoho problémů, kde obci nabízíme svoji spolupráci.

O co konkrétně jde?

V první řadě jde o opravu havarijního stavu věže kostela. Není to maličkost. Od terénu je to po vrchol kříže rovných šedesát metrů. Dále pak o vyřešení využití kostela, vybudování zamýšleného kolumbária u kostela, úprava prostoru kolem, kde bychom rádi osadili fragmenty nalezených pomníků a božích muk, úprava prostor větrného mlýna. V minulosti toho bylo mnoho zanedbáno, a ještě dlouho bude co napravovat.

Jak se chystáte na letošní sezónu, co návštěvníkům a zájemcům nabídnete letos. Budou opět komentované prohlídky?

V letošním roce se budeme podílet s nově vznikajícím spolkem na komentovaných prohlídkách kostela ve Staré Vodě, my samostatně budeme zajišťovat prohlídky větrného mlýna a kostela v Libavé. Těší nás zájem

návštěvníků a rodáků, kteří se vrací. To je důkazem že naše práce není zbytečná, je však velmi zavazující. O Bílém kameni nás opět najdete v reflexních vestách s našim logem po různých místech trasy. Budeme se snažit podat vám informace o všem, co vás bude z historie, nebo naší činnosti zajímat.

Bílý kámen 2024

Podklady: Bystřické noviny č.5/2024, Petra Pášová

Jubilejní ročník Bílého kamene byl mimořádný. Účast návštěvníků byla rekordní. „Výjimečné cyklistům nakloněné počasí zajistilo rekordní účast. Pro pořadatele to sice bylo o hodně více práce než obvykle, a zvláště na občerstvovacích stanovištích si nebylo kdy odpočinout, ale úsměvy účastníků byly dokonalým poděkováním,“ říká za pořadatele akce Bílý kámen Milan Heřman.

Jaký byl letošní rok a jaké novinky jste nachystali?

Protože se jednalo o jubilejní 30. ročník, nachystali jsme, po domluvě s přednostou vojenského újezdu, dvě nové exkluzivní trasy v nejkrásnějších partiích kolem řeky Odry. Děvčata napekla takřka tisíc jubilejních originálních bílokamenických sušenek, byly připraveny výroční turistické známky. Více než 100 dětí se zúčastnilo dětské hry připravené kamarády z firmy Oltis. "Cyklolanovka" uspořila síly stovce účastníků při zdolávání šestikilometrového úvodního kopce z Mrskles na parkoviště pod Bílým kamenem.

Pravděpodobně největší úspěch z letošních novinek měla možnost prohlídky tanku Leopard a bojového vozidla pěchoty, kterou využil jistě každý, kdo zdolal výšlap na vojenskou Pozorovatelnou.

Jak jste zmínil, jde o rekordní ročník, kolik lidí se účastnilo? A o kolik víc to je v porovnání s ostatními léty?

Akce se zúčastnilo 7053 cyklistů, turistů ale i koloběžkařů, Jubilejní Bílý kámen měl rekordní návštěvnost. Vybralo se více než 700 tisíc korun což je oproti průměru posledních deseti let účast přibližně dvojnásobná.

Kolik peněz se podařilo letos vybrat a kam finance poputují?

Vybralo se více než 700.000 Kč. Protože ještě nejsou známy všechny nutné výdaje na akci, není zatím závěrečné vyúčtování k dispozici. Přesto je možno už dnes říci, že na opravu památek Libavsku půjde částka přesahující 300.000 Kč a na vojenský fond solidarity částka kolem 70.000 Kč. Dovolím si poděkovat takřka 200 pořadatelům zajišťujícím zdárný průběh tak velké akce. Díky v neposlední řadě patří Ministerstvu obrany, Armádě ČR, Vojenskému újezdu Libavá, Policii ČR, Vojenské policii a pracovníkům Vojenských lesů a statků za výtečnou spolupráci, která umožnila konání tohoto velmi úspěšného jubilejního 30. ročníku Bílého kamene. Děkujeme účastníkům a těšíme se na setkání v roce 2025.

60. výročí úmrtí Josefa Kolbeho

Podklady: Bystřické noviny č.4/2024

Velká Bystřice si 12. dubna připomíná 60. výročí úmrtí Josefa Kolbeho, významného stavitele a oběti komunistického režimu. Josef Kolbe se narodil v roce 1890 a po absolvování průmyslové školy stavební v Brně převzal v roce 1912 rodinný stavební podnik.

Během své kariéry postavil mnoho hospodářských, obytných, průmyslových a veřejných budov v Mariánském Údolí, Hrubé Vodě, Olomouci a jinde. Rodná Velké Bystřici je však s Kolbeho stavbami spojena nejvíce.

Mezi jeho nejvýznamnější díla patří budova měšťanské školy ve Velké Bystřici, kterou postavil ve 30. letech 20. století. Škola byla slavnostně otevřena 28. října 1933 a dodnes slouží svému účelu.

Syn Ctirad vzpomínal: „Přísný otec posílal mě i staršího bratra Josefa v době našeho školního volna pomáhat na stavbu s drobnými pracemi, úklidem, čistěním, podáváním leccěhos. Na stavbě pracovalo až 186 dělníků, zedníků, tesařů a jiných řemeslníků převážně z Velké Bystřice a okolí, takže v době tehdejší hospodářské krize to byla pro jejich rodiny významná pomoc. Přestože pracovali převážně s ručním nářadím (lopata, kolečko, zednické náčiní, jednoduchý výtah...), podařilo se při otcově dokonalé organizaci dokončit stavbu tak, že 14 dní před slavnostním otevřením byla budova připravena k provozu.“

Josef Kolbe řídil firmu seriózně a čestně, ve Velké Bystřici i okolí k němu společnost chovala úctu a vážnost. Po komunistickém puči v roce 1948 byl Kolbe kvůli svému podnikání a vlastnictví půdy prohlášen za kulaka a zbaven firmy i dalšího majetku a byl nucen pracovat ve státním podniku.

12. dubna 1964 se Josef Kolbe dobrovolně vzdal života. V roce 1969 byl rehabilitován a jeho zásluhy byly veřejně uznány. V roce 2013, u příležitosti 80. výročí otevření budovy měšťanské školy, byla Josefu Kolbemu udělena Cena města Velká Bystřice in memoriam. Za svého zemřelého otce ji převzal jeho tehdy devadesátiletý syn Ctirad. Toto ocenění je symbolickým vyjádřením úcty a uznání, které mu právem náleží.

Výročí narození a úmrtí P. Josefa Olejníka

Podklady: Bystřické noviny č.4/2024

V letošním roce si připomínáme 110. výročí narození, 15 let od úmrtí a 85 let od kněžského svěcení Mons. Josefa Olejníka, významného kněze,

sbormistra a skladatele liturgické hudby. U této příležitosti se ve Velké Bystřici uskuteční Festival duchovní hudby, který bude věnován jeho památce.

Josef Olejník se narodil 1. července 1914 ve Strání-Květné. Po studiu na Arcibiskupském gymnáziu v Kroměříži a na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Olomouci byl 5. července 1938 vysvěcen na kněze. Rok kaplanské služby strávil ve Vsetíně a poté odešel do Říma, kde na Papežském institutu posvátné hudby studoval gregoriánský chorál a získal licenciát z kompozice posvátných zpěvů.

Po ukončení studia odjel do Anglie, kde vstoupil do československé exilové armády. V ní strávil následujících devět měsíců a zažil zde i konec druhé světové války. Po návratu do vlasti působil v pedagogických funkcích na kněžském semináři v Olomouci a Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě. Po zrušení semináře v roce 1950 působil v různých farnostech moravského pohraničí, nejdéle v Andělské Hoře, kde vzniklo jeho známé mešní ordinarium.

V r. 1968 se krátce vrátil na fakulty, než ho komunistický režim zbavil státního souhlasu a v roce 1975 poslal do důchodu. V roce 1990 v rámci rehabilitace získal P. Olejník docenturu a vrátil se na fakultu. Byl jmenován papežským prelátem, získal ocenění České biskupské konference a města Olomouce.

Od roku 1975 až do téměř do posledních dnů svého života řídil velkobystřický chrámový sbor, který pod jeho vedením dosáhl vysoké interpretační úrovně, o čemž vypovídá např. pěvecký doprovod liturgie při obou návštěvách papeže Jana Pavla II.

P. Josefa Olejníka bylo možné vídat i za varhanami a vypomáhal i v duchovní službě. Byl rovněž vyhledávaným duchovním vůdcem a zpovědníkem. Zemřel ve Šternberku krátce po svých 95. narozeninách, v sobotu 11. července 2009, pohřben je v rodném Strání. V roce 2014 byla Mons. Doc. Mag. Josefu Olejníkovi, papežskému prelátu udělena Cena města Velká Bystřice in memoriam.

Lípa pro budoucnost

Podklady: Bystřické noviny č.4/2024

Ve Velké Bystřici se odehrálo jedinečné setkání, které spojilo generace. Pod názvem Lípa pro budoucnost Velké Bystřice se Pionýrský oddíl – Poletušky, místní občané a další dobrovolníci sešli na místě naproti Voglově pile, aby společnými silami vysadili symbolickou lípu srdčitou.

Akce, která se konala v sobotu 23. března, přilákala účastníky od malých dětí až po staletou rodačku z Velké Bystřice.

„A právě účast této sto jedna leté dámy s její rodinou dodala akci zvláštní kouzlo a hlubší význam. Po samotném vysazení stromu se účastníci přesunuli k ohništi, kde si společně opekli špekáčky a užili si další občerstvení za slunečného dopoledne,“ uvedl za organizátory Antonín Šváb.

Celou akci bylo možné uskutečnit díky podpoře a sponzorství několika sponzorů. Město Velká Bystřice, Olomoucký kraj, Vojenské lesy a statky ČR, s. p., Pivovar Ničitel, Chlebárna Hranice, ČEROZ, Dřevo Spurný a Liška domácí přispěli svou podporou k realizaci této události. Hlavní poděkování patří Nadaci Via, která v programu Dobro-druzi poskytla finance, díky kterým se mohl celý projekt realizovat.

„Vysazení lípy srdčité nebylo jen o vysazení jednoho stromu. Šlo o spojení mezi lidmi, o podporu přírody a o posílení dědictví, které předáme dalším generacím. Že i malá gesta mohou mít velký dopad a že společnými silami můžeme dosáhnout velkých věcí,“ doplnil Antonín Šváb.

Vlaková SMART zastávka

Podklady: Bystřické noviny č.5/2024

Začátkem května byla dokončena nová vlaková SMART zastávka, která je vybavena solárními panely, jež napájí veškerá elektronická zařízení. V případě dlouhodobé nepřízně počasí a tím pádem i vybitých baterii se automaticky přepne na čerpání energie ze sítě. Osvětlení je zajištěno technologiemi LED, informace pro cestující formou e-ink displeje (elektronický papír), který má nízkou spotřebu a je bez podsvícení. Dále je zastávka vybavena reproduktorem pro čtení informací pro nevidomé pomocí povelového vysílače. Vpravo od displeje je umístěno tlačítko nouzového volání, které umožní cestujícím v případě nouze volat na dispečink. Zastávka je investicí Správy železnic a od ní je rovněž přislíbeno, že v příštím roce bychom se mohli dočkat i rekonstrukce výpravní budovy na nádraží.

Lenka Černínová získala ocenění Učitel roku 2023

Podklady: Bystřické noviny č.5/2024

Radostná novina putovala začátkem dubna z Olomouce do Velké Bystřice. Lenka Černínová, vedoucí učitelka velkobystřické pobočky Základní umělecké

školy „Žerotín“ Olomouc, obdržela ocenění „Učitel roku Olomouckého kraje 2023“.

Lenka Černínová se s houslemi setkává už od dětství a lásku k tomuto nástroji předává i svým žákům. Nejenže vychovala mnoho talentovaných sólistů, ale má také velký podíl na ožívování hanáckých tradic. Pod jejím vedením totiž vzniklo a stále se rozvíjí hned několik dětských cimbálových muzik.

K založení první muziky ji v roce 2007 přemluvil Josef Langer, tehdejší vedoucí folklorního souboru Haná. Ten vzpomíná: „Při naší činnosti jsme viděli absolutní nedostatek muzikantů. Lidové muziky na Hané bylo možné spočítat doslova na prstech jedné ruky a soubory si je navzájem půjčovaly. Pokusili jsme se za pomoci Lenky tento stav změnit a povedlo se!“

Ocenění Učitel roku se už od roku 2011 předává pracovníkům středních škol, vyšších odborných, speciálních i základních uměleckých škol, dětských domovů, pedagogicko-psychologických poraden a domů dětí a mládeže Olomouckého kraje. Patnáct učitelů, které mohl nominovat kdokoliv, například i samotní žáci, si odneslo ocenění Učitel roku Olomouckého kraje. Další tři získali Cenu radního Olomouckého kraje pro oblast školství Aleše Jakubce. Celkem čtyři kantory pak zvláště ocenil děkan Pedagogické fakulty Vojtech Regec.

První muzička pod vedením Lenky Černínové začala nacvičovat v roce 2007 a dodnes hraje k tanci dětskému souboru Krušpánek. Od té doby se ale rozrostla celá řada dalších muzik, které vystupují pod názvy Topol, Andílci nebo Kopaninka. A právě Andílci se předloni stali jedinou muzikou z Hané, která se probjovala do celostátního kola soutěže lidových muzik při Základních uměleckých školách v Mikulově.

Je spousta dobrých muzikantů a muzik, ale ti by se nevypracovali bez dobrých pedagogů. A tím Lenka Černínová bezesporu je, protože dokáže své žáky přivést k lásce k muzice, lidové písničce a také je motivovat, aby hráli s radostí. Z celého srdce paní Lence Černínové blahopřejeme k zaslouženému ocenění a přejeme jí mnoho dalších profesních i osobních úspěchů.

Mikoláš Hlisnikovský je výborný v dějepise, v celostátní soutěži zabojuje za Olomoucký kraj

Podklady: Bystřické noviny č.5/2024, Petra Pášová

Co se vám vybaví, když se vás někdo zeptá na Každodenní život a kulturní kořeny českých zemí? Od Cyrila a Metoděje po Jana Husa?

Mikoláš Hlisnikovský, žák bystřické základní školy, by věděl hned. Dějepis jej baví, a tak není divu, že dějepisné olympiády zvládá levou zadní. V červnu bude reprezentovat Olomoucký kraj v celostátním kole soutěže.

Máš rád dějepis? Jaké období nejvíc a proč?

Ano, dějepis mám rád. Nejvíce se zajímám o dějiny raného novověku v Evropě. Baví mě sledovat vývoj jednotlivých států, jejich kulturu a vzájemné ovlivňování.

I proto ses pro účast v soutěži rozhodl?

Ano, chtěl jsem otestovat svoje znalosti.

Bylo to těžké? A co nejvíc?

Ano, bylo. Nejtěžší byla poslední otázka v krajském kole, v níž se z nabídky rozřazovaly části dne mnichů. Úlohy byly často zaměřené na porozumění textu, ale museli jsme také využít nastudované znalosti.

Jak moc ses musel učit oproti běžné výuce?

Na běžný test se učím většinou jednu dvoustránku. Na ten poslední, v krajském kole, jsme měli zadáno 6 knih (z některých úryvky), 4 videa a jeden elektronický zdroj. Studoval jsem ale i zdroje navíc. Téma bylo: Každodenní život a kulturní kořeny českých zemí (Čechy, Morava, Slezsko). Od Cyrila a Metoděje po Jana Husa.

Jak náročné téma to je?

Téma se zčásti zaměřovalo na každodennost mnichů, to bylo docela obtížné. Dobré ale bylo, že jsme středověk probírali ve škole už v minulém školním roce, a tak pro mě nebylo složité se v něm orientovat.

Skončil jsi na kraji třetí, potěšilo tě to? Jak jsi umístění oslavil? Kdo ti držel palce?

Ano, zároveň jsem se nyní dozvěděl, že postupuji do celostátního kola této soutěže. Palce mi držela rodina, z umístění měli radost, ale neslavili jsme to.

Jaká byla příprava na dějepisnou olympiádu pohledem paní učitelky Barbory Šilcové? Dějepisná olympiáda – představte prosím soutěž, o co jde?

Dějepisná olympiáda je oborovou soutěží, která se uskutečňuje ve čtyřech kolech (školní, okresní, krajské a ústřední). Žáci mohou soutěžit ve dvou kategoriích, pro žáky 8. a 9. tříd je určena první kategorie. Organizátorem olympiády je Katedra pomocných věd historických a archivnictví při UHK. Soutěž má v naší republice dlouhou tradici, letos se koná již 53. ročník. Letošní téma bylo: Každodenní život a kulturní kořeny českých zemí (Čechy, Morava, Slezsko). Od Cyrila a Metoděje po Jana Husa.

Jak náročné téma to je? Zda se velmi široké?

Dle mého názoru je téma zajímavé a odpovídá tomu, co žáky ve výuce velmi baví – dějiny každodennosti. Olympiáda se kromě toho zaměřila například na politické či církevní dějiny. Zadané téma je shodné pro všechna kola, a tak žáci mohou intenzivně po většinu školního roku zdokonalovat své znalosti, to považují za velkou výhodu. Poměrně široce a obecně pojaté zadání může být skutečně náročné, avšak ke každému kolu jsme dostali seznam literatury, který trochu prozradí, na co se více zaměřit. Školní kolo bylo v prosinci, okresní kolo v lednu, krajské v dubnu.

Kolik hodin příprav jste olympiádě věnovali a jak náročná soutěž na studium je? Jde se hodně do hloubky?

Žák se na olympiádu připravoval velmi svědomitě a dlouhou dobu. Studoval dokonce více odborné literatury, než organizátoři doporučili. Soutěž je tedy v tomto směru náročná a vyžaduje velký zájem účastníků. Velmi pozitivní však na aktuální podobě olympiády je, že kromě faktografie zkouší žáky také z porozumění textu.

Mikoláš skončil v krajské konkurenci třetí, potěšilo vás to? Jaká byla konkurence a už škola podobný úspěch zaznamenala?

Všichni ve škole jsme nadšení z tohoto výjimečného úspěchu našeho žáka. Konkurence byla velká již v okresním kole, kde Mikoláš porazil 42 účastníků. V krajském kole celkem bylo 19 soutěžících, Mikoláš ztratil pouze 6 bodů a získal neuvěřitelných 74 bodů. Nikdo ve škole si nepamatuje na tak velký úspěch v rámci předmětu.

Příběhy pamětníků očima žáků základních škol

Podklady: Bystřické noviny č.5/2024, Barbora Šilcová

Žáci Masarykovy základní školy ve Velké Bystřici se opět zapojili do vzdělávacího projektu Příběhy našich sousedů, za nímž stojí organizace Post Bellum. Tento projekt se zaměřuje na zachycení vzpomínek vybraných pamětníků a je určen pro žáky 8. a 9. tříd.

Naši školu letos reprezentovaly dva týmy, které v dosavadním průběhu školního roku intenzivně pracovaly na tom, aby dosáhly co nejlepšího výsledku. Projekt začal na podzim 2023 rozhovorem s pamětníkem, v lednu pokračoval audioworkshopem a byl završen 25. března 2024 finální prezentací v Prostějově. Zde se setkali zástupci všech týmů z Olomoucka a Prostějovska.

Tým pod vedením paní učitelky Šilcové byl složen ze žáků 8. B a 8. C (Nela Dvořáková, Mikoláš Hlisnikovský, Julie Horáková, Sabina Košťálková a Adam Ladman). Nejprve se seznámili s panem Františkem Mádr, který nedávno oslavil 97. narozeniny. Pan Mádr žáky překvapil množstvím barvitých vzpomínek a zajímavých příběhů. Některé z nich zpracovali do rozhlasové reportáže, která je ke zhlédnutí na internetu. Prohlédli si také několik dobových fotografií, jež následně zdigitalizovali a zakomponovali do prezentace.

Druhý tým vedl pan učitel Finger. Utvořili jej žáci ze tříd 8.A a 8.B (Markéta Hrabalová, Vojtěch Purkyt, František Reich, Rozálie Velflová a Klára Vraštilová). Jejich vybranou pamětnicí byla paní Miluše Schwubová, která působila jako učitelka matematiky a fyziky na naší škole.

Celý projekt byl slavnostně zakončen v Prostějově. Cílem každého týmu bylo poutavým způsobem představit svého pamětníka. Pana Františka Mádra naši

žáci uvedli videem, během něhož byly připomenuty střípky z jeho neobyčejného života. Vyprávění pamětníka také inspirovalo žáky ke kresbě obrázků a vytvoření vlastní básně. Paní Schwubová byla představena tak, jak si ji mnozí pamatují. Žáci vytvořili krátkou scénku, v níž si diváci mohli připadat, jako by byli přítomni na hodině matematiky. Všichni zapojení žáci odvedli velký kus práce. Odnášejí si z tohoto projektu nové zkušenosti a zážitky a také si jistě rozšířili své obzory.

Jsme ze stejné planety

Podklady: Bystřické noviny č.6/2024, Petra Pášová

Skvělé jídlo a pití, koncerty, šachy, kvíz i fotografie Jindřicha Štreita nabídne letošní ročník mezinárodního pikniku Jsme ze stejné planety. V sobotu 8. června se areál Zámeckého parku promění v malé Portugalsko, nově pod taktovkou velkobystřického rodinného centra o-kruh.

„Jak jsme se k pořádání dostali? Vlastně úplně náhodou. Před časem se mi s touto nabídkou ozval pan starosta, který si přál, aby akce i nadále pokračovala. A protože mám tuto akci moc ráda a v týmu okolo sebe mám samé šikovné lidi, tak jsme se do příprav akce pustili a doufáme, že navážeme na původní organizační tým a podaří se nám opět připravit tuto akci ve stejném duchu a stejně úspěšně,“ řekla ředitelka Rodinného centra o-kruh Eva Jungová.

Jak bude letošní ročník Jsme z jedné planety vypadat? Jaké je letošní téma?
Jsme ze stejné planety bude i letos příjemné piknikové setkání u dobrého jídla a pití doplněné o kulturní program, který bude v letošním roce zaměřený na portugalskou kulturu. To vše v krásném a inspirativním prostředí našeho Zámeckého parku.

Ze stánků s občerstvením se můžete těšit například na oceňované Caphe district, Bistro No., Minifrity a hrance, Hlad a žizeň catering, Nha Cretcheu – kapverdskou restauraci z Ostravy. Kávové speciality připraví Traffic Coffee, Kikafe a pražírna kávy Henri. Chybět nebudou ani naše místní pivovary Tvarg a Minipivovar Ničitel, dále portugalská vína a další produkty například od Bom vinho a Porto Vila. Dobroty ke kávě či vínu nabídnou třeba Štrúdlárna, Laskominy od Maryny, Paštikárna u pana Ragueneaua a holandské sýry Franka Lemstra.

Koho můžeme slyšet na pódiu?

Vystoupí umělci, kteří nabídnou návštěvníkům akce zážitky z oblastí divadla, flamenga, zpěvu, ale třeba i ochutnávku portugalských vín, cestovatelských zážitků, pohádek pro děti a kvízů, kde budeme společně hledat podobnosti mezi českou a portugalskou kulturou, historií a krajinou. Těšit se můžete například na: akrobacii na šálách, No seas perro – Gianprimo Cremaschini (kytara-zpěv) a Václav Podlesný (perkuse), kteří každoročně nechybí na setkání

Jsme ze stejné planety a předvedou autorskou tvorbu zpívanou italsky a španělsky. Dále Loucas no fado – zpěv a piano, Dvě ženy, kterým se do života zapletlo Portugalsko – nebo se jejich životy zapletly do Portugalska? Divadlo Liberta z Prahy – dětské divadlo O Zlatovlásce, Fado olomoucense – zpěv (Petra Dokládalová) a kytara (Fred Olaio z Portugalska), čtení překladů herci Divadla na Cucky a přednášku o portugalské architektuře s Ing. Janem Čeňkem.

Jaký bude doprovodný program?

Celý den budou v parku k dispozici také stánky a dílničky, kde si dospělí i děti budou moci vytvořit něco pěkného například z keramiky (Artemoni), svíčky (Svíčkarna SoyCa), ozdoby z květů (Květinová dílna Domkvět), zdobení technikou tečkování (Marké. Tečka).

Pro děti, a nejen pro ně, bude připravena také oblíbená plavba na lodičkách po mlýnském náhonu (Orel Velká Bystřice), stezka s úkoly, šachy, a když Portugalsko tak i Christiano Ronaldo! Těšit se můžete také na tobole nejen s lákavými cenami věnovanými jednotlivými stánkaři, ale například i na takové kuriozity jako ručně šitá pikniková deka z úplně prvního ročníku Jsme ze stejné planety.

Budou také letos k vidění fotografie Jindřicha Štreita?

Ano, samozřejmě bude i letos k vidění výstava fotografií pana Štreita, kterou to vlastně celé začalo. Jsme ze stejné planety má mnohaletou tradici, která vznikla právě na základě stejnojmenné putovní výstavy fotografií Jindřicha Štreita z let 2011 a 2012 pořádané Charitou ČR, která byla součástí projektu Pozitivní obraz cizince v ČR.

Na co byste určitě upozornila/pozvala?

No rozhodně úplně na všechno (smích) od dobrého jídla a pití, přes program na pódiu až po ten doprovodný u stánků, vše bude stát jistě za to!

Vzpomínka na bratra Jana Pečínku - Jamba

Podklady: Bystřické noviny č.6/2024

S hlubokým zármutkem oznamujeme, že dne 29. dubna nás po těžké nemoci navždy opustil bratr Jan Pečínka, známý jako Jambo. Tento dlouholetý vedoucí střediska Velký Týnec, vůdce oddílu a inspirující osobnost zanechal hlubokou stopu v srdcích mnoha lidí.

Bratr Pečínka - Jambo se narodil v roce 1949 v Čechovicích u Velkého Týnce. Jeho skautská cesta začala v dubnu 1968 během Pražského jara, kdy se aktivně zapojil do obnovení skautského oddílu v Lazníčkách u Přerova. Velkou inspirací mu byly knihy Jaroslava Foglara a skautské časopisy, které formovaly jeho přístup ke skautingu. Svůj skautský slib složil v roce 1969. Po opětovném

zákazu skautingu a návratu z vojenské služby vedl v Týnci „turistický“ oddíl Zlatá kotva.

Po roce 1989, kdy došlo k obnově skautingu, se Jambo opět aktivně zapojil. Obnovil a vedl skautský oddíl v Čechovicích a působil jako vedoucí střediska ve Velkém Týnci. Jeho nadšení pro skauting bylo nezměrné, a to nejen na lokální, ale i na mezinárodní úrovni. Byl vášnivým sběratelem skautských materiálů a velkým podporovatelem mezinárodního skautingu.

Jambovým životním dílem byla skautská obnova poutního místa Stará Voda u Libavé. Tato obnova, jejíž zahájení letos slaví 30. výročí, byla vedena jeho neúnavným úsilím a nadšením. Jambo dokázal nadchnout stovky skautek a skautů z Česka i ze zahraničí, kteří se do projektu zapojili a pomohli oživit toto významné místo. Bratře Jambo, děkujeme Ti srdečně za Tvoji celoživotní službu skautingu a světu kolem Tebe. Tvůj odkaz bude žít dál v srdcích všech, které jsi inspiroval. Nezapomeneme!

Třicet let dobrodružství na Staré Vodě

Podklady: Bystřické noviny č.6/2024, Jiří Dvořák

Letos je to už třicet let, co skauti proměňují Starou Vodu na Libavsku. Jiří Dvořák, dnes vedoucí skautského oddílu Poutníci Čechovice, se do míst někdejší zaniklé vesnice poprvé podíval coby jedenáctiletý kluk. Tehdy ještě netušil, že to, co začalo jako dobrodružná brigáda, se promění v celoživotní misi.

Díky skautům se Stará Voda pomalu, ale jistě znovuzrodila jako poutní místo s neopakovatelnou atmosférou. „Ke Staré Vodě jsem se dostal s naším tehdejším skautským vedoucím Poutníků z Čechovic, Janem Pečínkou, skautskou přezdívkou Jambo. Když se po revoluci dozvěděl, že existuje něco jako Stará Voda, tak ho lákalo se tam podívat. Uviděl tam kostel, který se už v té době rekonstruoval, ale nebyl skoro vidět, protože byl celý zarostlý, vesnice srovnaná se zemí a všude houští. Když se stavební firmy zeptal, jestli jim nevdají, že opravují kostel uprostřed takového pralesa, tak mu odpověděli, že oni opravují pouze kostel a na nic ostatního nejsou ani peníze, ani čas,“ popisuje Jiří Dvořák Jana Pečínku proto napadlo, že vezme svoje skauty a prostor společnými silami vyčistí. „Ale tehdy byla Stará Voda ještě ve vojenském prostoru Libavá, což znamená, že nejdřív musel sehnat povolení od Vojenského újezdu. Ale povedlo se a v roce 1995 tam vyrazila první parta kluků z Čechovic i Doloplaz.

To byl začátek obnovy Staré Vody, jezdilo se tam dvakrát ročně,“ pokračuje. Pravidelné návštěvy tohoto místa byly pro kluky dobrodružstvím, protože oblast to byla doslova neprobádaná. „Zbytky starých domů a různé katakomby a krypty, jak jsme tomu tehdy říkali, takže pro nás to bylo velké

dobrodružství. U toho jsme si mohli zasekat do dřeva a pálit ohně, bylo to super. Něco takového nešlo zažít nikde jinde,“ zamýšlí se Jiří Dvořák.

Do Staré Vody jezdí už dlouhých třicet let. „Nikdy jsme nevynechali, vždycky se tam nějaká parta kluků na jaře i na podzim vydala. Někdy to byla slabší brigáda, jindy se naopak podařilo, že přijeli i některé nové oddíly nebo i ze zahraničí,“ přidává.

Jan Pečínka měl řadu nápadů, co na Staré Vodě upravovat. „Začalo to obnovou kapličky nad Královskou studánkou, která byla v devadesátých letech doslova ruinou a podařilo se domluvit s armádou, památkáři a sehnat peníze na opravu.

Pak to byly další drobnější projekty, kdy jsme revitalizovali hřbitov, který byl v žalostném stavu, mnoho pomníků bylo rozvalených, zasypaných sutí, takže jsme je vyhrabávali doslova ze země. Podařilo se obnovit památník padlým, který jsme našli čirou náhodou jako jehlu v kupce sena někde zahrabaný a pak se obnovila pamětní deska rodákům, kteří padli ve světových válkách,“ vyjmenoval projekty Jiří Dvořák. Doplnil, že v poslední době prokoukla klášterní zahrada, vyčistil se prostor jak spodní, tak horní zahrady. Jako pozitivní vnímá, že v poslední době Stará Voda ožívá a začíná se o ni zajímat čím dál víc lidí.

Vznikl také nový spolek, který se jmenuje Poutní místo Stará Voda u Libavé a jeho předsedou je Aleš Tománek, který se začal starat o kostel jako takový. Pořádá tam akce, naplánoval mše svaté. „Jsou tam lidé přímo z Libavé, kteří k tomu místu mají blízko nejen geograficky, ale i srdcem,“ říká skautský vedoucí.

Novinkou je dohoda s Městem Libavá, kdy se založila sbírka na nové zvony pro kostel na Staré Vodě. „Celkem by jich mělo být sedm. Menší jsou už odlité, a na ostatní se vypsala sbírka a lidé mohou ještě přispívat. Zvony, které jsou teď v kostele, by se měly přesunout do Města Libavá. To je poslední velký projekt, který bude ještě nějakou dobu trvat. Je ale další z akcí, kterou bychom chtěli místo opět posunout a oživit,“ doplňuje Jiří Dvořák.

Sokolové z Velké Bystřice se chystají na Všesokolský slet 2024

Podklady: Bystřické noviny č.6/2024, Hana Londová

V T.J. Sokol Velká Bystřice už od září 2023 pilně trénují na XVII. Všesokolský slet, který se uskuteční v Praze v červenci 2024. Největší skupinu cvičících tvoří ženy seniorky, které se společně s Věrnou gardou, složenou z nejstarších sokolů, zúčastní skladby „Jdi za štěstím“. Jedna cvičenka se navíc pilně připravuje i na skladbu „Rocková symfonie“. Premiéru nacvičených skladeb si sokolové z Velké Bystřice vyzkoušeli 18. května na místním sletu

ve Chválkovicích. Následovat bude župní slet 1. června tamtéž, cvičení v Prostějově a Brně a 15. června krajský slet v Přerově.

Vrcholem příprav bude cesta do Prahy na konci června. Očekává se, že se do projektů spojených se všesokolským sletem zapojí celkem 100 000 sokolů z více než 1 000 tělocvičných jednot z Česka i ze zahraničí. Sokol je totiž aktivní v 18 zemích světa, a právě zahraniční jednoty držely tradici sletů v době, kdy byl spolek v Československu zakázán. Součástí sletového týdne bude i slavnostní večer v Národním divadle a Sokol Gala v O2 aréně, kde se uskuteční přehlídka sokolského výkonnostního sportu a taneční vystoupení folklorních souborů.

Všesokolský slet vyvrcholí 4. a 5. července cvičením na stadionu Eden v Praze. Sokolové z Velké Bystřice se na tuto událost moc těší, jelikož slet pro ně vždy znamená silný zážitek plný přátelství, sounáležitosti, obětavosti a vlastenectví. Věří, že sletová cvičení v Praze odvysílá Česká televize na ČT Sport, aby i bystřičtí diváci mohli vidět výsledky jejich snažení a aspoň na dálku zažít atmosféru sokolského sletu. Silou lví, vzletem sokolím, NAZDAR!

Město Velká Bystřice získalo 3. místo v kategorii 500 – 5000 obyvatel v celostátní soutěži obcí Křišťálová popelnice 2023

Podklady: Bystřické noviny č.7-8/2024, Marek Pazdera

Opakovaně se v úvodnicích věnujeme odpadovému hospodářství a změnám, které nás do budoucna v této oblasti čekají. V současné době musí Česká republika splnit recyklační cíle Evropské unie, kdy jsou stanoveny přísné podíly třídění odpadu.

U nás ve Velké Bystřici se stále snažíme něco vylepšovat, což lze vidět i na umístění Velké Bystřice v soutěži Olomouckého kraje „O keramickou popelnici“, kdy jsme za poslední roky opakovaně obsadili v kategorii 2 000 – 15 000 obyvatel místa „na bedně“ (2krát 2. místo a jednou 3. místo). Vyhlášení Křišťálové popelnice předchází vyhlášení Keramické popelnice a vzhledem k tomu, že z Olomouckého kraje jsme se „na bednu“ dostali jen my, soudíme, že letos bychom měli krajskou soutěž konečně vyhrát! Tak uvidíme...

Samozřejmě vnímáme, že máme pořád co zlepšovat. Od října minulého roku jsme rozběhli sběr gastroodpadu – a musíme konstatovat, že to zatím žádné velké výsledky nepřináší. A přitom, když občas provedeme kontrolu popelnic, nachází se tam i množství odpadu, který byl se dal ještě vytrítit.

Velká Bystřice získala certifikát obce přátelské rodině

Podklady: Bystřické noviny č.7-8/2024

Velká Bystřice se spolu s dalšími devíti obcemi v Olomouckém kraji zařadila mezi vesnice a města, která aktivně rozvíjejí prorodinnou politiku. Získala základní certifikát z projektu Audit familyfriendlycommunity (obec přátelská rodině). V pondělí 10. června předali certifikáty náměstci hejtmána Ivo Slavotínek a Jan Šafařík. „Nejde o přísné posuzování, nakořik jsou naplňovány normy a kritéria. Hlavním cílem je motivace občanů, aby měli zájem zasahovat do dění v obci a využili všech existujících možností,“ uvedl Ivo Slavotínek, náměstek hejtmána Olomouckého kraje pro sociální oblast a bystřický zastupitel.

Podpora prorodinného života může zahrnovat různé iniciativy, od stavby nových dětských hřišť až po projekty zaměřené na společné trávení volného času mezi dětmi, dospělými a seniory. Velká Bystřice získáním základního certifikátu absolvovala první část procesu, kdy se její obyvatelé mohli vyjádřit, jaké aktivity nebo opatření by v obci rádi viděli. Tato opatření budou postupně naplňována během následujících tří let. Po uplynutí tříletého období pak obec prokáže, zda stanovená opatření naplnila. Pokud ano, obdrží plný certifikát.

Projekt obec přátelská rodině je v Olomouckém kraji realizován od roku 2022 a jeho úspěšnost dokazuje již 22 zapojených obcí a měst. Licenci k auditu poskytl Jihomoravský kraj jako národní realizátor auditu, který čerpá know-how z Rakouska. Na podzim letošního roku se obce Olomouckého kraje budou moci zapojit do třetího kola projektu.

Velká Bystřice obhájila 2. místo ve výzvě 10 000 kroků

Podklady: Bystřické noviny č.7-8/2024

V jarní výzvě „Deset tisíc kroků“ obhájilo město Velká Bystřice 2. místo v tzv. Mníšecké výzvě pro obce s 2,5 až 10 tisíci obyvateli. Tato soutěž podporuje zdravý životní styl a chůzi jako přirozený pohyb.

Velká Bystřice slaví úspěchy ve sportu. Odchovanci excelují v reprezentačních týmech

Podklady: Bystřické noviny č.7-8/2024, Petra Pášová

Velká Bystřice to nejsou jen kulturní lázně regionu, ale také líheň talentovaných sportovců. Nejpopulárnějšími sporty jsou u nás dlouhodobě fotbal a házená. Mnozí místní odchovanci už okusili ligové trávníky nebo palubovky, ale letošní rok přinesl mimořádný úspěch.

Ve dvou různých mládežnických reprezentačních výběrech máme brankáře, kteří v Bystřici začínali svou sportovní kariéru. Ve fotbalové reprezentaci do 21 let exceluje Tadeáš Stoppen, v házenkářské dorostenecké reprezentaci zazářil Ladislav Novák, který přiváděl chorvatské střelce k šilenství. Tento úspěch redakci Bystřických novin inspiroval ke společnému rozhovoru s oběma nadějnými sportovci. Velká Bystřice slaví úspěchy ve sportu.

Odchovanci excelují v reprezentačních týmech Borci, oba jste vyrůstali a se sportem začínali ve Velké Bystřici, jak na tyto začátky vzpomínáte?

TS: Vzpomínám jen v tom nejlepším. Doteď v Bystřici bydlím a rád bych vyzdvihl sportovní zázemí, kterým město disponuje. Když si chci zkrátit volnou chvíli nějakou sportovní aktivitou, tak mám možnost širokého výběru.

LN: Začátky byly nepopsatelné, a celkem dost těžké do teď na ně rád vzpomínám se svými spoluhráči a trenéry z Velké Bystřice.

Kdo byl vaším prvním trenérem?

TS: Nejdůležitější osobou u mých začátků byl určitě tat'ka, který asi byl i mým prvním trenérem.

LN: Vzpomínám si na to moc dobře, byl to pan trenér Budina a paní trenérka Ochmanová.

Začínali jste hned v bráně nebo Vás to táhlo i do útoku?

TS: V úplných začátcích jsem hrál v poli. Po chvílce jsem ale přišel na to, že pro mě pozice brankáře bude lepší volba. Tam se držím doteď a už se to nejspíš nezmění.

LN: Já jsem začínal v bráně, ale samozřejmě, že mě to táhlo a lákalo do útoku, kde jsem si chtěl zahrát, a hlavně to zkusit.

Velká Bystřice je ve sportu především fotbal a házená, vyzkoušeli jste někdy sporty naopak, to znamená Táda házenou a Lad'a fotbal?

TS: Házenou jsem si vyzkoušel maximálně jako součást školní výuky v tělocviku. Nepamatuji si, že bych se někdy účastnil nějakého tréninku.

LN: Ano, půl roku jsem hrál fotbal, ale pak zvítězila házená. Fotbal hraju jen už rekreačně.

Kdy jste přestupovali z Velké Bystřice a kam vedly vaše další kroky?

TS: Bylo mi zhruba 11 let, když jsem z Bystřice přestupoval do olomoucké Sigmy.

LN: Na začátku sezony 2021/22 jsem odcházel na hostování do HC Zubří, kde zatím stále pokračuji. Současně jsem aktivní i ve Velké Bystřici v dorostenecké/mužské kategorii.

Sezóna 2023/24 byla pro vás oba asi nejúspěšnější, Táda v závěru sezóny hájil branku ligové Sigmy a Ladík nakoukl do ligového kádru Zubří, a především zářil na reprezentačních srazech. Co považujete za váš největší úspěch v dosavadní kariéře?

TS: Zatím toho za sebou nemám tolik, abych mohl mluvit o největších úspěších. Ale rád vzpomínám na odehrané zápasy za reprezentaci do dvaceti let, ty jsou vždy skvělým porovnáním s evropskou konkurencí. A nikdy nezapomenu na svůj první ligový start.

LN: Za můj největší úspěch považuji dostat se do reprezentace a podívat se do jiného klubu. To byl od dětství můj velký sen.

Ani sportovcům se někdy nevyhýbají zranění nebo poklesy formy. Kdy vám bylo během kariéry zatím nejhůř a jak se vám podařilo krizi překonat?

TS: Nejhorší pro každého sportovce je období, ve kterém nemůže hrát. Já si před rokem vytrpěl poměrně dlouhou pauzu, když mi praskla kost v oblasti chodidla. Byla potřeba tomu dát čas a dobrou péči fyzioterapeutů. Zhruba po čtyřech měsících jsem se vrátil zpátky na hřiště.

LN: Musím zaklepat, že obrovské zranění se mi dosud vyhýbalo, pokles či výkyv formy do sportu bohužel patří a ani mně se to bohužel nevyhnulo. Vždy mi bylo nejhůř po prohraném zápasu, kdy jsem si vyčítal, co jsem mohl udělat lépe. Svoji krizi jsem pak překonal pomocí své rodiny, přátel a spoluhráčů a motivací do dalšího zápasu, který jsem chtěl vyhrát.

Jaké jsou Vaše cíle do sezóny 2024/25 a také další sportovní sny?

TS: Samozřejmě bych rád hájil bránu Sigmy i v nadcházející sezóně. Od toho se pak odvíjí případná nominace do reprezentace. Za rok se bude hrát mistrovství Evropy jednadvacetiletých, tam bych se moc rád podíval.

LN: Moje cíle na sezonu 2024/25 jsou umístění na nejlepší možné pozici, pracovat dále na sobě a rozvíjet své dovednosti v bráně. Chci i nadále pokračovat v reprezentaci ČR a chtěl bych se věnovat malým házenkářům (brankářům), kterým bych chtěl předat moje dosavadní zkušenosti.

Pro spoustu malých kluků jste sportovní vzory, co byste jim vzkázali? Jak těžká je cesta z Velké Bystřice do světa velkého sportu?

TS: Nejdůležitější je, aby to pro člověka byla především zábava. A pokud tomu obětuje něco navíc, vždycky se mu to vrátí a oddělí ho to od většiny ostatních.

LN: Určitě to stojí mnoho času, sil, vůle, tvrdé práce a hodně nervů. Ale je za to velká odměna v podobě medailí a umístění na nejlepších příčkách a nabídky jiných klubů, které vás posunou herně a dovednostně dále a samozřejmě, že největší odměna je česká reprezentace. Nikdy se toho nebojte, vaší největší oporou jsou rodiče, kteří za vámi vždy budou stát a podporovat vás!

Nejen sportem živ je člověk, co vás baví mimo sportovní aktivity. Jak trávíte volný čas?

TS: V těchto chvílích uzavírám první ročník na vysoké škole, takže nějaký čas věnuji škole. Jinak se u mě všechno točí kolem sportu.

LN: Svůj volný čas trávím regenerací a nabíráním sil na další zápasy, jízda na kole, šipky, rekreačně fotbal, jak jsem zmiňoval, volejbal, a hlavně trávení času s rodinou a přáteli.

Moc vám děkujeme za rozhovor, přejeme spoustu sportovních úspěchů, hodně štěstí a hlavně zdraví.

Lidový rok 2024

Podklady: Petr Nakládal, ředitel LR

Závěrečná zpráva

LIDOVÝ ROK VELKÁ BYSTRICE 2024

34. ročník mezinárodního folklorního festivalu CIOFF
6. až 8. 9. 2024

Uskutečnil se v rámci projektu „Hanácký rok v Bystřici“ (Za rok 2012 byl tento cyklus oceněn Cenou Olomouckého kraje za výjimečný počín v oblasti tradiční lidové kultury).

Festival je přidruženým členem organizace CIOFF.

Pořadatelé:

Haná Velká Bystřice, z. s., město Velká Bystřice a Hanácký folklorní spolek, z. s.

Záštitu převzal:

Josef Suchánek, hejtman Olomouckého kraje

Festivalu se osobně zúčastnili:

Ivo Slavotínek – 1. náměstek hejtmána Olomouckého kraje (7. a 8. 9. 2024)

Msgr. Antonín Basler, olomoucký biskup (7. 9. 2024)

a představitelé města Velká Bystřice: Martin Seidler, Jiří Pospíšil – místostarostové města

Hlavní finanční spoluúčast:

Olomoucký kraj

Mediální partneři:

Český rozhlas Olomouc, rádio Haná, Rádio Prohlas, TV NOE.

Sponzoři: Elpremont Velká Bystřice, STRABAG, EGT Velká Bystřice, Nutrend Olomouc, Florcentr Olomouc, Agropol Velká Bystřice, Feron VB, FTP VB, Inpol Olomouc, TESCO SW Olomouc, Česká spořitelna, Ditana VB, Fa Simkovič VB, SEKO Aerospace VB.

Propagace:

Festival byl dlouhodobě prezentován v celoročních kalendářích turistických a kulturních webových portálů (Kudy z nudy, OK Tourism, Czecot, Olomouc.eu, Turistika.cz,...).

Před akcí byly u mediálních partnerů (viz výše) uveřejněny pozvánky na akci. Placená inzercí formou zvukové pozvánky byla zveřejněna ve vysílání Rádia Haná. Pozvánky byly otištěny ve Velkobystřických novinách, zvuková pozvánka byla vysílána v místním rozhlasu ve Velké

Bystřici i okolních obcích. Bylo vytištěno 200 ks plakátů A1 (100 ks placený výlep v Olomouci a okolí – firma RENGL, 100 ks vlastní výlep). V průběhu festivalu byla zdarma k dispozici celobarevná festivalová brožura v nákladu 200 ks.

Propagace partnerů:

Loga Olomouckého kraje, sponzorů i mediálních partnerů, včetně slovního uvedení záštit, byla otištěna ve všech oficiálních tiskovinách festivalu (pozvánka, plakát, brožura) a rovněž v inzerci. Slovně byly záštity i finanční podpora pravidelně uváděny při průvodním slovu, v hlášení místního rozhlasu a v upoutávce Rádía Haná. Banner Olomouckého kraje byl umístěn při festivalovém pódiu.

Účastníci festivalu:

Folklorní soubory dospělých: Formani – Slatiňany, Světlovan – Bojkovice, Valašský vojvoda – Kozlovice, Ondraš – Janovice, HMS Rovina – Olomouc a Haná, Str.Haná, CM Parádnic a a CM Záletníci z Velké Bystřice

Dětské folklorní soubory: Pitíňánek – Bojkovice, Klobučánek – Valašské Klobouky, DS Heleny Salichové – Ostrava, Laštufka – Bystročice a Kohótek – Vrbátky, Čekanka a Krušpánek a CM Andílci a Kopaninka – Velká Bystřice.

Zahraniční soubory: ZPIT Opole – Polsko, KAF Hojana – Slovensko, Vsetečníci – Slovensko.

Profesionální pořady:

Bratři Ebenové s kapelou

Program festivalu:

Pátek 6. září 2024

20:00 Bratři EBENOVÉ

Sobota 7. září 2024

11:00 V Bestřeci na renko – soubory se představují

15:00 Debe decke tak belo – pořad folklorních souborů dospělých

17:00 Za horama, za dolama – představení zahraničních hostů

18:00 20 let Hanáckého mužského sboru rovina – hudební pořad

20:00 VŠETEČNÍCI – divadlo tanečního humoru z Bratislavy

22:00 Noční perličky

Neděle 8. září 2024

11:00 Na návsi i za stodoló – pořad dětských FS

14:00 V dobrym zme se zešle – závěrečný galaprogram

Výstavy:

Kouzlo paliček a nití – výstava paličkovaných krajk (kulturní a informační centrum)

BALS: Běžec proti času (výstava obrazů v galeriizet)

Hanácký folklorní spolek: Setkání Hanáků (open-air výstava velkoformátových fotografií)

Řemeslný rynek:

Sdružení lidových řemeslníků a výrobců, z. s.: Bohunka Tomancová (kovové šperky),

Vlastimila Konrádová (zpracování vlny, plstění, předení na kolovratu, pletení, tkání), Ivana

Bělařová (keramika a práce na hrnčířském kruhu), Jitka Hanáková a Věra Malíčková

(paličkování), Miloslava Zatloukalová (slaměné ozdoby)

Non Sancti: hrnčíř, řezbář, přadlena.

Další řemeslníci: Bojkovští z Loštic (kovové a dřevěné dekorace), Martina Vančurová (potahované knoflíky a šperky, modrotisk), Jana Vančurová (domečky pro panenky), Avéva (šití z kůže), Jaroslava Levinská (ručně pletené ponožky), Petrlová (háčkovaná bižuterie), Tomáš Hradil (kaktusy a sukulenty), Gabriela Marková (malování na textil), Ochmanová, Juřenová (tvoření pro děti)

Dětský dvorek:

Divadlo z pece (loutkové divadlo), UP Olomouc (lukostřelba), Vendula Hořínková (poníci), Hana Kotíková (malování na obličej), Spáčilovi (dětské atrakce)

Doprovodný program:

pout'ové atrakce, stánkové občerstvení, regionální gastronomie v místních restauračních zařízeních

Lektoři:

Anna Maděričová, Uherské Hradiště – folklorní aktivistka, odbornice na lidovou kulturu regionu Slovácko a dětský folklor, publicistka, autorka scénářů MFF Strážnice, porotkyně soutěží.

Ladislav Vrchovský, Ostrava – nezávislý novinář, publicista, divadelní kritik, kromě divadla i folklor – zakladatel a organizátor MFF Folklor bez hranic.

Mgr. Jaromír Synek, Ph.D, Velká Bystřice, Katedra hudební výchovy PdF UP Olomouc - odborný asistent pro didaktiku hudební výchovy.

Poznatky lektorů k vystoupením byly souborům zaslány v písemné formě.

Sumář:

Celkem 430 účinkujících (z toho 178 dětí do 18 let, 82 účinkujících ze zahraničí)
25 lidových řemeslníků, tradičních výrobců, farmářů a prodejců farmářského sortimentu
23 stánkařů, prodejců občerstvení, prodejců pout'ového sortimentu apod.

Počet návštěvníků na festivalových programech (uvádíme odhadem – na festivalu se nevybírám vstupné):

Pátek, Bratři Ebenové – 300 osob

Sobota dopoledne – 250 osob

Sobota odpoledne – 900 osob

Sobota večer – 900 osob

Neděle dopoledne – 150 osob

Neděle odpoledne – 800 osob

Celkem na programech cca 3000 osob

Odhad celkové návštěvnosti (programy + návštěvníci trhů a jarmarku, výstav a doprovodných akcí) – cca 6000 osob

Zhodnocení

XXXIV. ročník MFF Lidový rok proběhl ve Velké Bystřici ve dnech 6. – 8. 9. 2024 jako nejvýznamnější kulturní a společenská akce ve městě. Byl rovněž zařazen mezi významné akce Olomouckého kraje. Festival se 3. rokem uskutečnil pod hlavičkou mezinárodní organizace pořadatelů folklorních festivalů CIOFF, čímž se posílila značka a prestiž festivalu zejména ve vazbě na zahraničí.

Pozvání pořadatelů k účinkování v letošním roce přijalo 10 dospělých a 9 dětských folklorních kolektivů. Ze zahraničí do Velké Bystřice zavítaly 3 soubory. Pořady představovaly pestrý průřez tanečním i hudebním děním v našem folkloru. Vystoupení folklorních souborů měla i letos vysokou úroveň a setkala s dobrým přijetím u diváků i u lektorů.

Lidový rok bavil i bez Senegalců

Krátké ohlédnutí za letošní největší bystrickou kulturní akcí začnu právě těmi nešťastnými Senegalci. Festivalový moderátor Martin Rezek je v nadsázce označil za obdobu paní Columbové z legendárního seriálu, kterou také nikdy nikdo neviděl. Pravdou ovšem je, že nadělali pořadatelům pěkných pár vrásek a připravili několik bezesných nocí. Vloni se to ještě dalo omluvit, přece jen na udělování víz nemáme pražádný vliv. Letos jsme proto byli s naší ambasadou v Dakaru ve spojení již od ledna, zařizovali jsme oficiální pozvání, nejrůznější potvrzení a policejní ověření. Vše bylo na dobré cestě a sedm tanečníků a muzikantů víza skutečně obdrželo. Ovšem v okamžiku, kdy bylo nutné zajistit letenky, zjistili, že příspěvky jejich sponzorů jsou nedostatečné. Pouhé dva dny před akcí tak přišlo strohé a dle nás neomluvitelné oznámení: „Nepřijedeme“...

Nyní ale již jen k věcem příjemnějším, a že jich letos bylo dost, počínaje výborným počasím. Hned v páteční večer to byl naprosto dokonalý koncert bratrů Ebenových s pohodovou muzikou, skvělými texty a samozřejmě trefně vtipným průvodním slovem Marka. Ten glosoval i pro Ebeny ne zrovna obvyklý koncert na folklorním festivalu, na přání pořadatelů ale rád zařadil mezi přídávky „Folkloreček“.

Tomu pravému „folklorečku“ pak už patřila sobota i neděle. Dospělé i dětské soubory se letos činily a potvrzovaly, že dramaturgie měla letos znovu šťastnou ruku. Dvě různé tváře Valaška např. ukázali Valašský vojvoda z Kozlovice a Ondraš z Janovic, ačkoliv obě vesnice od sebe dělí vlastně jen jeden horský hřbet. Velkým překvapením byly výkony souboru Formani z východočeských Slatiňan. Divácky atraktivní pásma doprovázená dobře proaranžovanou muzikou a dokonalým zpěvem neměla chybu. Program dospělých souborů vyvrcholil až dojemnou betlémskou scénou v podání domácí Hané.

Ve výborném světle se předvedly i všechny dětské soubory. Ovšem největší pochvalu sklídl „dvousoubor“ Laštufka – Bystročice a Kohótek – Vrbátky. K jejich vystoupení si poznamenal do svého lektorského bloku Mirek Synek: „*Kde se vzali, tu se vzali – jsou tu a jsou skvělí. Pro mě největší objev Lidového roku!!! Krásné, roztomilé, nabitě energií, zpěvavé, správně deklamující, na jevišti spontánně působící, s výborným neotřelým programem. Prostě šmrncovní*“.

Ze zahraničí jsme letos v Bystřici mohli přivítat v současnosti jeden z nejoceňovanějších slovenských souborů – Klub autentického folkloru Hojana. Jejich vystoupení možná nejsou až tak divácky atraktivní, ale všichni protagonisté dokazují, jak folklorem žijí a dávají mu doslova všechno. Polský ZPIT Opole se sice musel obejít bez živé muziky, ale vše vynahradil živým a mladistvým projevem. No a pověstná „třešnička na dortu“ – večerní program bratislavských Vsetečníků. Tito skvělí tanečníci, bývalí členové SĽUKu či Lúčnice, svým tanečním humorem po 8 letech znovu skoro zbořili náš amfiteátr!

Návštěvníci Lidového roku si po loňské premiéře už zvykají na pohodovou atmosféru řemeslného trhu v Zámeckém parku. K němu letos přibyl ještě „dětský dvorek“ s milým loutkovým divadlem, poníky, lukostřelbou a další dětskou zábavou. Křehké pavučinky paličkovaných krajek uchvátily návštěvníky výstavy v kulturním a informačním centru. No a dění v gastrozóně snad nejlépe vystihuje věta ze serveru Novinky.cz: „*Zámecké náměstí při Lidovém roku připomínalo mnichovský Oktoberfest*“.

Závěrem ještě několik hodnotících vět Jaromíra Synka: „*V první řadě velké díky vám všem za krásný festival, jehož podoba je živá, proměňující se, což svědčí o vaší neustálé snaze odvádět dobrou, a ještě lepší práci. Velmi oceňuji, jak zafungovala již loni naznačovaná cesta, kdy převážně dospělým souborům patří sobota a dětským neděle – věřím, že tento model ocení především dospělé soubory ale i publikum, které si rychle zvyká. Stejně tak se osvědčilo i využití přilehlého parku k ukázkám lidových řemesel a k dětským atrakcím...*“

Projekt Červená lavička respektu

Podklady: Bystřické noviny č.9/2024

Zástupci partnerské obce Alfianello během večera Aperitivo Italiano předali městu Velké Bystřice „Červenou lavičku respektu“. Obdobné červené lavičky jsou již rozmístěny v mnoha italských i evropských městech. „Červená lavička respektu“ (v italském originále „Panchina rossa del rispetto“) je symbolem boje proti násilí na ženách, za respekt mezi pohlavími a za kulturu rovnosti. Artefakt je volnou interpretací „Stromu života“: kmen a kořeny tvoří sedadlo, větve a listy opěradlo. Strom je již od starověké mytologie spojován s významem „zdroj života“, který je postaven na pevných kořenech, jako jsou vztahy mezi jednotlivci a rodinou. Tvar stromu je vyjádřen propletením rovných a červených linií, které představují každý čin, zneužití, gesto, urážku nebo slovo použité proti každé ženě. Lavička v současné době stojí na Zámeckém náměstí. Ve spolupráci s architekty hledáme vhodné místo pro trvalé umístění.

Matteo Zani: “Pokaždé, když se k vám vracím, cítím se jako doma.”

Podklady: Bystřické noviny č.9/2024, Petra Pášová

Matteo Zani, starosta italského města Alfianello nám v rozhovoru přiblížil svou nedávnou návštěvu Velké Bystřice. Mluvil o budoucích plánech na posílení spolupráce mezi oběma městy a dozvěděli jsme se také, co ho nejvíce zaujalo na Velké Bystřici a jaké dojmy si odnáší z tohoto mezinárodního partnerství. Více se dočtete v následujícím rozhovoru.

Pane starosto, právě jste se vrátil z Velké Bystřice. Jak se cítíte a jak jste se ocitli v České republice?

Je vždy potěšením strávit několik dní v České republice, zejména ve Velké Bystřici, městě, které mám tu čest znát už několik let, a které mi umožnilo objevit velikost českého národa a jeho území. I přes únavu z dlouhé cesty cítím nadšení z krásného zážitku, který jsem v těchto dnech prožil.

V Bystřici jste byli již několikrát, podobná akce s dobrým jídlem se konala už v roce 2018. Co vás inspirovalo přijet do Velké Bystřice tentokrát? Jaký program jste do Bystřice přivezli?

Poprvé to bylo při příležitosti festivalu „Jsme ze stejné planety“ v roce 2018, který byl věnován Itálii, a od té doby jsme několikrát nabídli malou ochutnávku italské kulinářské tradice.

Tentokrát jsme chtěli mířit výš, chtěli jsme přinést část naší italské identity a tradic, aby byl večer věnovaný italské hudbě a gastronomii jedinečný, ale zároveň jsme chtěli dát našim mladým lidem, kteří se účastnili jako hudebníci v místních kapelách, nezapomenutelný zážitek. Prosecco, Lugana, Botticino), Aperolem a Campari spritzem a gin tonikem z ginu vyrobeného v Brescii. Zvláštní zajímavostí byla příprava těstovin. Ty se před podáváním míchaly uvnitř půlky sýra Grana Padano, který byl pro tuto příležitost vydlabaný. Horké těstoviny tak rozpustily sýr uvnitř a spojily se s ním... byla to lahůdka!

Jsem kuchař a pracuji v agropotravinářském světě, vše, co souvisí s jídlem, mě fascinuje. Kdybych si měl vybrat jídlo, určitě bych uvařil rizoto. Musím přiznat, že česká kuchyně na mě udělala velký dojem a oceňuji i některá vaše tradiční jídla. Ale nebylo to jen o jídle, byla tam i úžasná hudba.

Mohl byste nám říci více o mládežnickém orchestru PEM ITALY? Jak si hudebníci vystoupení užili?

Doprovázeli kluci z projektu PEM ITALY (italský letní hudební projekt), kteří koncert během italského večera zorganizovali a odehráli. Určitě to pro ně byl zážitek. Projekt se zrodil z touhy učitelů hudby Lucy, Moniky a Marca zapojit děti a mladé lidi z městských kapel Pontevico, Verolanuova a Manerbio do hudebního projektu, který trvá od května do srpna, s cílem vybudovat společně hudební show se specifickým tématem, letos věnované Evropě.

Spojili jsme proto partnerství mezi Alfianello a Velkou Bystřicí s krásou italské hudby v podání kluků z PEM ITALY a byl to opravdový úspěch! Kluci se vraceli nadšení zkušenostmi z Česka a možností vystoupit v cizí zemi, ale především si velmi vážili přijetí a vřelosti, které se jim dostalo od celé Velké Bystřice.

Vy a naši hasiči jste se postarali o kuchyni. Jaká italská jídla jste pro tuto příležitost připravili? Mohl byste se podělit o některá zajímavá fakta o italské kuchyni a vaříte rádi?

Delegace z obce Alfianello a já jsme se postarali o veškeré jídlo a pití ve spolupráci s našimi přáteli z hasičského sboru. Během večera byly podávány těstoviny s rajčatovou omáčkou, ragú a carbonarou, čerstvé grilované klobásy, chléb se salámem, Grana Padano a tiramisu. Vše bylo doprovázeno dobrým italským vínem.

Během pobytu jste městu věnoval i speciální dárek: lavičku. Mohl byste vysvětlit, co symbolizuje a proč jste si vybrali právě tento dárek?

„Červená lavička“ je symbolem boje proti násilí na ženách a vražd žen. Jde o lavičku natřenou červenou barvou, instalovanou na veřejných prostranstvích, jako jsou parky, náměstí nebo školy, aby připomínala oběti genderového násilí a zvyšovala povědomí veřejnosti o tomto vážném společenském problému. Červená barva je zvolena, protože představuje krev a utrpení žen, které se staly obětí násilí.

Při této příležitosti jsme však chtěli městu Velká Bystřice darovat „Červenou lavičku respektu“, kopii identickou s tou, která se již nachází na naší

obecní zahradě. Tato dílo umocňuje význam již existujících červených lavic a rozšiřuje koncept nejen na boj proti násilí na ženách, ale také na podporu respektu mezi pohlavími a ve prospěch kultury rovnosti.

Červená lavička respektu je proto instalována na veřejných místech jako viditelný a trvalý symbol tohoto kolektivního úsilí o společnost bez násilí a diskriminace, vyzývající každého k zamyšlení nad důležitostí respektu ve vztazích každodenního života.

Jak vnímáte partnerství Velké Bystřice a Alfianella? Jaké jsou největší výhody této spolupráce pro obě města?

Naše partnerství, které oficiálně začalo v červnu 2018, pro nás bylo příležitostí ke kulturnímu růstu a otevření se Evropě. Krok za krokem jsme sdíleli zvláštnosti našich realit, poznávali naše tradice a učili se nové metodiky místní samosprávy v různých aspektech, jako je kultura, škola, údržba půdy, nakládání s odpady, sociální služby. Věřím, že když městská správa nabídne své komunitě možnost sdílet své tradice a život, vytváří tak jedinečnou příležitost otevřít se světu, a bohužel ne každý tuto příležitost má.

Jaké jsou budoucí plány spolupráce mezi Velkou Bystřicí a Alfianellem? Můžeme v budoucnu očekávat další podobné akce?

Tento poslední projekt byl určitě zkouškou toho, kolik můžeme udělat pro obohacení naší spolupráce, a výsledek byl vynikající. Je čas posunout se dál a zaměřit se na vytváření nových příležitostí pro naše školy a občany, mimo jiné i prostřednictvím čerpání evropských fondů, které jsou specificky určeny k posílení partnerství v Evropě. Tato akce je určitě jen první z mnoha budoucích, a z naší strany se těšíme na další spolupráci.

Jak se vám líbí Velká Bystřice? Co vás na městě a okolí nejvíce zaujalo?

Vždy jsem považoval vaše město za mimořádně moderní, udržované a dobře spravované místo. Je to město, které je pozorné k potřebám svých občanů všech věkových kategorií. Velký potlesk patří vedení města a jeho spolupracovníkům, kteří žijí a pracují s velkým nadšením pro dobro své komunity. Určitě mě nejvíce zaujala Velká Bystřice tím, jak je zde stále cítit smysl pro komunitu během akcí, na kterých jsem měl tu čest se účastnit. Vaši spoluobčané musí být hrdí na to, že je vede tým, jako je ten váš.

Všem občanům Velké Bystřice bych rád vyjádřil srdečné pozdravy a poděkování za vřelé přijetí, které mi vždy prokazují. Pokaždé, když se k vám vracím, cítím se jako doma, a doufám, že vám brzy budu moci oplatit vaši laskavost tím, že vás přivítám v Alfianellu.

Škola získá reprezentativní vstupní prostor

Podklady: Bystřické noviny č.9/2024, Ing.Jiří Pospíšil, PhD.

Prostranství před školou, které dříve sloužilo jako veřejná zeleň, čekají výrazné úpravy. Dominantou tohoto místa je socha T. G. Masaryka a pamětní deska obětem I. světové války. Cílem právě probíhajících úprav je zlepšit nejen vzhled tohoto prostoru, ale také jeho funkční využití. Ve spolupráci s architekty Sborwitzem a Prášilem byl navržen nový koncept, který rozdělí prostranství na dvě zhruba čtvercové plochy, oddělené zídka s dekorativní omítkou.

Plocha blíž ke škole bude ze zatravněného šterku a na ni budou navazovat dřevěné stupně vhodné k sezení. Tento prostor bude využíván jako „venkovní učebna“. Na ploše přiléhající k ulici zůstane v současné poloze socha TGM. Na vnější část zdi bude přesunut pomník obětem první světové války a prostranství bude dlážděno žulovými kostkami. Na místě budou i stožáry pro vlajkoslávu, dvojice laviček a odpadkové koše. Prostranství doplní nová výsadba stromů s ochrannými mřížemi u kořenů a živý plot.

Věříme, že tato úprava přispěje nejen ke zkrášlení vstupu do školy, ale stane se i ozdobou celého města a bude dobře sloužit žákům i široké veřejnosti.

Bystřické Sokolky v Praze: slet plný sounáležitosti a nezapomenutelných okamžiků

Podklady: Bystřické noviny č.9/2024, Hana Londová

V červnovém čísle Bystřických novin jsme vás informovali o přípravách na XVII. všesokolský slet, kterého se zúčastnily i bystřické Sokolky. Tento vrcholný sokolský svátek se konal v Praze, a naše ženy byly u toho – od nácviků sletových skladeb až po samotné slavnostní vystoupení.

„Odlet“ byl naplánován na sobotu 29. června, kdy jsme se ubytovaly v Domově mládeže na Střížkově. Následující den jsme se zúčastnily slavnostního průvodu Prahou, který vedl z Václavského náměstí přes Národní divadlo až na Staroměstské náměstí. Nálada byla výborná, sešlo se kolem 15 000 Sokolů a průvod trval několik hodin. Mexické vlny, zpěv a volání "Nazdar!" provázely celý pochod. A pro mě byla nejdojemnější setkání s přihlížejícími Sokoly, kteří nás zdravili vystrojeni v sokolských krojích ze svých vozíčků.

Pondělí bylo ve znamení secvičných a nácviků, vstávaly jsme v 5 hodin, abychom už v 7:20 stály připravené na seřadišti a další tři hodiny trénovaly naše choreografie, nástupy a odchody. Odpoledne jsme pak využily k prohlídce památek a zajímavostí Prahy.

Úterní večer jsme strávily v O2 aréně na programu Sokol Gala. Program byl úžasný, a nejen že představoval sokolská cvičení a sporty, ale provedl nás i historií Sokola. Bouřlivé ovace Sokolů se spojily s nadšením účinkujících, což zanechalo hluboký a životní zážitek.

Během celého týdne jsme se potkávaly se Sokoly po celé Praze – na ulicích, v metru, v tramvajích i kolem stadionu Slávie. Zdravili jsme se, povídali si, pomáhali si a cítili obrovskou sounáležitost.

Tento pocit vyvrcholil ve čtvrtek 4. července během večerního vystoupení. I přes déšť, který zaskočil i prezidenta, který se k nám připojil na ploše bez deštníku, nás při nástupu na cvičební plochu déšť minul. Naše skladba „Jdi za štěstím“ proběhla bez potíží, i když naši kamarádi z „Rockové symfonie“ promokli. Atmosféra v aréně byla neuvěřitelná, diváci bouřlivě oceňovali naše snažení, nejsilnější okamžik byl, když s námi celý stadion zpíval refrén písně Cést la vie...

Několik děvčat z Bystřice cvičilo ve skladbě Leporelo pod hlavičkou T.J.Sokol Nové sady. Jejich vystoupení mělo také velký úspěch, bylo fyzicky mnohem náročnější než naše seniorské „mávání rukama“.

V pátek 5. července jsme absolvovaly další vystoupení, tentokrát za krásného počasí. Naše skladba uzavírala celý program, a když děti předaly cvičencům Věrné gardy bílé růže, následoval několikaminutový potlesk celého stadionu ve stoje.

Snad jste viděli aspoň kousek přenosů České televize, dá se najít záznam na ivysílání. Moc nás potěšily reakce nejen našich blízkých, ale i náhodných známých, kteří slet viděli a byli nadšení. Sokol svým sletem dokázal, že je moderní organizací s dlouhou tradicí a můžeme být na něj hrdí. Děkujeme T.J.Sokol Velká Bystřice za organizační i finanční podporu. Nazdar!

Mezinárodní cvičení Ample Strike

Podklady: Bystřické noviny č.9/2024, upraveno

Ve dnech 2. až 20. září 2024 se uskutečnilo mezinárodní cvičení AMPLE STRIKE 2024, do kterého se kromě Armády ČR zapojily armády Německa, Litvy, Nizozemska, USA, Slovinska, Itálie, Rumunska, Maďarska, Velké Británie, Dánska, Polska, Estonska, Belgie a Finska v roli pozorovatelů. Do cvičení, které se konalo ve VÚ Boletice a Libavá, na 21. základně taktického letectva Čáslav a letišti České Budějovice, se zapojilo na 700 vojáků.

Hlavním cílem bylo sladění činnosti předsunutých leteckých návodců s osádkami letounů i vrtulníků a veliteli pozemních jednotek v mnohonárodním prostředí, procvičení úkolů přímé letecké podpory a prověření schopností hostitelské země poskytnout podporu zahraničním jednotkám (Host Nation

Support). Z letecké techniky se kromě českých L-159 ALCA, Mi-17, Mi-171 a CASA C-295 zúčastnily slovinské letouny PC-9, německé Eurofighter Typhoon, A-400 zajišťující doplňování paliva ve vzduchu a PC-9, nizozemský letoun L-39, litevský vrtulník Mi-8T a rumunské vrtulníky IAR-330 Puma, které se cvičení Ample Strike zúčastnily poprvé. Spojené státy americké zapojily bezpilotní letadlo MQ-9 Reaper.

Povodně

Podklady: Bystřické noviny č.10/2024, Martin Seidler

Letošní povodně si budu pamatovat dlouho. Velká Bystřice našťestí unikla katastrofě a hladina Bystřice nedosáhla ani třetího stupně. Ale ten pocit, být odpovědným členem povodňové komise za meteorologické situace, která připouštěla to nejhorší, byl docela intenzivní.

Nakonec jsme řešili relativní banality. Ucpaný propustek u Třešňového sadu, vysokou úroveň vody v mlýnském náhonu, která zvedla hladinu spodní vody a ta začala zaplavovat sklepy a zaplavení cyklostezky v Burku.

Vrtůvka se našťestí celou dobu tvářila jako by o žádné velké vodě nevěděla. Voda v Bystřici kulminovala na takové úrovni, že nově opravené a posunuté chodníčky v Šervůdu zůstaly nepoškozeny, a to je moc dobře. Na základě povodňových map můžeme spekulovat, že voda z Bystřice by nás mohla významně ohrozit až při skutečně extrémních stavech, významně překračujících úroveň pro stupeň extrémního nebezpečí. U Vrtůvky by mohlo k vylití v centru dojít asi jen v případě naprosto extrémní několikahodinové tropické bouře v jejím malém povodí nebo v případě protržení některé z nádrží na jejím horním toku a povodeň by byla blesková. I když je takový scénář nepravděpodobný, chceme připravit řešení, abychom byli schopni dodat pytle s pískem pro rychlé provizorní zabezpečení domů kolem Vrtůvky tak rychle, aby to při rychlosti takové povodně mělo vůbec smysl.

Největší škody napáchala Bystřice na jezu v Burku a na erozi břehů v Burku a na úrovni železniční zastávky. Jez v Burku je poničen natolik, že ztratil svoji funkci a do doby, než zrealizujeme jeho alespoň provizorní opravu bude náhon bez vody. Velmi čerstvou a pozitivní správou je, že se s povodím Moravy podařilo dohodnout, jak jez provizorně i trvale opravit a je velká šance, že vodu v náhonu znovu uvidíme do poloviny října.

Již v minulém volebním období podpořilo zastupitelstvo města kroky k pokračujícímu řešení majetkoprávních záležitostí spojených s náhonem a záměr udržet náhon přijatelném provozním stavu. V příštím roce opět naplánujeme rozsáhlejší srážku náhonu, tak aby mohli majitelé pozemků přiléhajících k náhonu provést opravy břehů a provedeme odbahnění vybraných úseků tohoto vodního

toku. Náhon sice už dávno neslouží energetickému účelu, pro který ho naši předkové vybudovali, plní ale stále svou vodohospodářskou roli a ta bude při letních suchých periodách stále důležitější.

Volby do zastupitelstva Olomouckého kraje

Podklady: Bystřické noviny č.10/2024

Výsledky voleb do zastupitelstva Olomouckého kraje za Velkou Bystřici

Číslo Kandidátní listina	Platné hlasy	Podíl (%)
10 SPD, Trikolora, PRO a Svobodní	53	5,66
15 DSZ – ZA PRÁVA ZVÍŘAT	3	0,32
16 PŘÍSAHA	19	2,03
17 občanské hnutí	7	0,74
29 Hlas pro náš kraj, SOCDEM, SproK	0	0
39 Koruna Česká (monarch. strana)	296	31,65
48 ANO 2011	41	4,38
51 STAČILO!	1	0,10
52 SPR-REP.STR.ČECH, MORAVY, SLEZ.	111	11,87
58 STAROSTOVÉ PRO OLOMOUCKÝ KRAJ	38	4,06
60 Piráti s podporou	3	0,32
63 Moravané	269	28,77
85 Spojenci24 s vámi	–	–
– Občanská demokratická strana	94	10,05

Laureáti Ceny města Velká Bystřice 2024

Podklady: Bystřické noviny č.10/2024, Petra Pášová

Zastupitelstvo uděluje cenu města paní Elefterii Schrottové, za společenskou angažovanost a rozvoj města Velká Bystřice.

Elefteria Schrottová se narodila 29. 10. 1951 v Sudkově. Vystudovala gymnázium v Zábřehu a následně Provozně ekonomickou fakultu v Brně. Významným milníkem byl rok 1977 kdy se provdala do Velké Bystřice. Tady

na svět přivedla a vychovala dvě dcery a postupně se tu natrvalo usadila i pracovně. Nejúspěšnější a nejdelší část svého profesionálního života prožila ve Feroně a tam se s pracovní kariérou finanční ředitelky i rozloučila. Velká Bystřice zná paní Elefterii Schrottovou hlavně díky jejímu aktivnímu působení v celé řadě organizací a spolků, organizaci plesů, podpoře aktivit DPS, ale hlavně díky jejímu působení ve vedení města.

Jako radní a předsedkyně finančního výboru položila základy současné transparentní a odpovědné rozpočtové politiky města a dodnes je aktivní členkou finančního výboru. Pro svůj ekonoma přirozený pravicový náhled na svět nikdy neváhala do svých návrhů a rozhodnutí zapojit své sociální cítění. Nesmíme opomenout Leftiny kuchařské a cukrářské dovednosti a ve zkratce můžeme říci, že dokáže uvařit, zavařit, či upéct vše co se uvařit, zavařit či upéct dá, a to vždy naprosto skvěle.

Elefteria Schrottová je osobnost, která ve Velké Bystřici zanechala hlubokou stopu, a to nejen díky své odborné práci, ale také pro své dlouholeté zapojení do veřejného života. Ocenění, které od města v rámci Lidového roku získala, je toho ostatně důkazem. V rozhovoru s námi se podělila o své vzpomínky na začátek rodinného života ve Velké Bystřici, důležitost práce pro město a také prozradila, jak ji ovlivnil její řecký původ.

Co pro Vás znamená ocenění, které jste od města Velká Bystřice dostala?
Tuto informaci jsem zjistila naprosto nečekaně na jednání zastupitelstva v červnu, kde zastupitelstvo schvalovalo dva navržené kandidáty. Byla jsem hodně překvapená a musím se přiznat i zaskočená. Následně jsem si opakovaně přečetla předchozí držitele ceny města a moje pocity byly stále nejisté. Od roku 2006 cenu získalo celkem 22 významných osobností, většinou občanů Velké Bystřice. Největší zastoupení bylo mezi sportovci, milovníky kultury, spoluobčany s velkým morálním a společenským kreditem. Cenu obdrželo i několik stavitelů, architektů a duchovních. A pořád jsem přemýšlela, jak se mezi tyto významné osobnosti dostala kandidátka, která se dlouhé roky věnuje tak nezáživné činnosti, jako jsou čísla, tabulky, rozpočty a analýzy. Určitě každého potěší ocenění jeho práce, tento pocit mám vlastně i já. Ale musím se přiznat, že mi to trvalo nějakou dobu, než jsem toto ocenění zpracovala.

Zavzpomínala byste na vaše začátky ve Velké Bystřici? Jak jste se do města dostala a co vás vedlo k tomu zde zůstat?

Do Velké Bystřice jsem se přestěhovala v roce 1977. Provdala jsem se a manžel byl v té době spolumajitelem rodinného domu, tak nebylo co řešit. Po drobných úpravách jsme měli slušné bydlení pro začínající rodinu. V té době jsem byla zaměstnaná v Olomouci, dojíždění do Bystřice nebyl problém. Většina lidí jezdila do zaměstnání vlakem nebo autobusem, při těchto cestách jsem začala poznávat některé spoluobčany. Další seznamování nastalo po narození první dcery, výjezdy s kočárkem a nákupy v místních obchodech byly příležitostí poznat nové lidi.

Jak se vám v Bystřici tehdy líbilo?

Využila jsem možnost chodit do kurzu šití, byl to dámský klub, kde jsme pod dohledem lektorky něco ušily, vypily kávu a vyřešily důležité i méně důležité problémy. S nástupem první dcery do jesliček jsem byla požádána u spolupráci v SRPŠ. A byla mi přidělena pozice pokladníka. V té době jsme organizovali spoustu mimoškolních akcí a drobným výdělkem vylepšili hospodaření školky. Dětský karneval, výroba občerstvení, bazárek dětského oblečení a mnoho dalších aktivit organizovali a zajišťovali rodiče. Za 3 roky se nám narodila druhá dcera a nic zásadního se nezměnilo.

Po nástupu do základní školy jsem plynule přešla do SRPŠ ve škole a opět jsem dostala na starost kasu. I ve škole bylo mnoho akcí organizováno s účastí rodičů. Drobný výtěžek do pokladny SRPŠ byl použit na dotování ceny lyžařských kurzů a nákup pomůcek, které nebylo možné hradit z rozpočtu školy. Ve Velké Bystřici žiji 47 roků, je to mé nejdelší bydliště na stejné adrese a nikdy jsem neuvažovala o jeho změně. Velkou Bystřici vnímám jako moje město, sice ne rodné, ale bydlím tady ráda.

Jak se podle vás město proměnilo?

Za předchozích 20 roků prošla Velká Bystřice mnoha změnami, které jsou vidět v každé části města. Najdou se však oblasti, kde by bylo potřebné zlepšit podmínky života ve městě. Jako problém zásadní vidím hustotu a intenzitu dopravy v celé Bystřici. Téměř riziková je situace během dopravních špiček. Město zadalo před několika lety zpracování studie a návrhů, jak tuto situaci řešit. V letošním roce budou realizovány úpravy 2 křižovatek, jejich rozšíření a vybudování odbočovacích pruhů. Snad to přinese částečné zlepšení průjezdnosti městem.

Významnou proměnu města vidím v ucelené rekonstrukci centra. Nové náměstí, park s amfiteátre, oprava Západního křídla s galerií, opravený Hotel Zámek a v novém KD Nadační. Tento prostor žije celý rok, poskytuje zábavu, odpočinek i relaxaci mnoha našim občanům i přespolním. V letních měsících se konají kulturní a společenské akce, téměř celou zimu se bruslí na kluzišti. Určitě se povedla i rekonstrukce mateřské školky a základní školy. A nelze zapomenout na nové chodníky a povrchy komunikací téměř v celém městě. Ke změnám v našem městě by se toho dalo napsat ještě mnoho, ale bylo by to na samostatný článek.

Co považujete za největší přínos pro město?

Byla jsem oslovena v roce 2006 panem starostou s nabídkou kandidovat. Tuto nabídku jsem přijala a ve volbách byla zvolena. Vzhledem k mé profesi ekonomka, který prošel v průběhu pracovní kariéry mnoha úseky ekonomických a finančních činností, jsem byla navržena na pozici předsedkyně finančního výboru.

První pořádná práce byl rozpočet na rok 2007. V následujících letech jsme postupně řešili mnoho metodických postupů a pravidel pro finanční řízení, jednak města, ale i příspěvkových organizací. Současně jsme zaváděli i systém kontroly

a analýzy hospodaření. Při objemu financí, které město čerpá a investuje, jsem se snažila přistupovat k této práci jako profesionál a odpovědný pracovník.

Po dobu mého působení v radě se sešla zajímavá, ale hlavně odborně zdatná parta lidí. Bylo nutné vědět, co chceme, kolik na to budeme mít, a podle toho jsme rozhodovali. Někdy bylo jednání dost náročné, hledání nejlepšího řešení, a hlavně konečné rozhodnutí nám často dalo zabrat. Pro úspěšné řízení není dobré jen vědět co chci, ale hlavně musíme přemýšlet, jestli na to máme. Toto pravidlo platí v rodině, podnikání i řízení obcí.

A pokud byste měla zhodnotit svůj přínos, co by to tedy bylo...?

Pokud jde o přínos pro město, nemohu konkrétně odpovědět, na které stavbě nebo akci jsem se podílela. Moje práce nebyla tolik viditelná. Ale povedlo se stabilizovat finance a hospodaření města téměř na úroveň dobře prosperující firmy.

Vaši rodiče pocházejí z Řecka. Jakým způsobem Vás jejich původ ovlivnil, jak jste udržovala řecké tradice a kulturu ve svém životě?

Ano, moji rodiče se dostali do České republiky v roce 1949 jako uprchlíci z Řecka, které zmítala občanská válka. Svou vlast v té době opustilo mnoho lidí, ponejvíce ze severu země. Já jsem se narodila v České republice, kde v té době žili rodiče a dědeček. Ostatní členové rodiny byli v dalších státech Evropy a Asie.

První moji vzpomínku na tuto dobu mám z příjezdu tatínkových sourozenců z Maďarska, kterým bylo v té době 10 a 12 roků. V následujících letech se vrátila z Polska i babička, jedna teta tam zůstala. Zabydlování v nové zemi, jazyková bariéra a adaptace byly určitě těžké, ale museli si zvyknout. Doma jsme mluvili makedonsky, já jsem se rychle naučila i česky. Chodila jsem do školky a mezi dětmi to šlo rychle. Dospělí to měli horší, babička česky téměř neuměla.

Jak si Vaši rodiče zvykali na nový domov?

Rodiče a prarodiče si na nový domov zvykali postupně, já jsem žádnou změnu nevnímala. Vzpomínky dospělých byly pořád živé, a to se promítlo i do každodenního života. Od kuchyně a vaření přes vztahy a sounáležitost s rodinou. Během několika let se podařilo navázat kontakt téměř s celou rodinou, sourozenci maminky bydleli v Taškentu, jeden bratr a maminka u Svitav. Jako dítě jsem milovala návštěvy příbuzných a přátel, jejich povídání a vzpomínání jsem ráda poslouchala. Postupně přijížděli i příbuzní ze zahraničí a seznamovali jsme se. Musím se přiznat, že tyto příbuzenské vztahy a jejich blízkost i přes velkou vzdálenost a omezené možnosti setkání mě hodně ovlivnily a zanechaly představu o rodině a taky o příbuzenských vztazích.

Potkávali se krajané i mezi sebou?

Ano, pokud jde o život mimo rodinu, vznikly krajaňské kluby a organizace. Velmi početné bylo osídlení příhraničních oblastí, hlavně Sudety. Na Moravě to byl Jeseník, Krnov, Ostrava a Šumperk. Silná krajaňská organizace byla i v Brně. Konaly se různé společenské akce, oslavy významných svátků a také společenské večery s hudbou a tancem. Ty jsem v období studentských let milovala a podle možností navštěvovala. Hodně mladých lidí milovalo hudbu, zakládali si kapely

a hráli řeckou lidovou i moderní hudbu. A tančili jsme národní tance – obecně nazývané kolo. V 70. letech se mnoho krajanů vrátilo do Řecka a tehdejší Jugoslávie. Naše rodina zůstala v České republice, v současné době tady mám jen 2 sestřenice. Ostatní příbuzní žijí opět v původní vlasti a také v Severní Makedonii.

V čem vidíte největší kouzlo a potenciál Velké Bystřice? Jak byste chtěla, aby se město rozvíjelo?

Město Velká Bystřice má podle mého názoru ideální podmínky k bydlení. Jeho vzdálenost do Olomouce a dopravní dostupnost jsou velkou výhodou. Možnosti zaměstnání, výběru střední školy, studium na UP, dostupnost zdravotnictví a vyřizování na úradech jsou podmínky, které nám mohou mnohde závidět. A pokud jde o naše město, splňuje všechny podmínky pro dobrý život. Školská zařízení, zdravotní péče a obchodní síť jsou na dobré úrovni. Podmínky a možnosti pro volnočasové aktivity jsou na počet obyvatel a velikost města nadstandardní. Velký počet sportovních klubů a spolků, kulturních a zájmových sdružení v našem městě uspokojí každého zájemce. Příkladem toho jsou již dlouhá léta pořádané sportovní soutěže a turnaje. Kultura je rovněž na vysoké úrovni a není podstatné, jestli to jsou výkony amatérů nebo profesionálů. Dobře je postaráno i o seniory, město je zřizovatel DPS. Najde zde domov 40 občanů, kteří potřebují odbornou péči.

Měřítkem potenciálu Velké Bystřice může být zájem o bydlení v našem městě. Bystřice se za posledních 20 let zvětšila mnoho rodinných domků a bytových domů. Počet obyvatel vzrostl asi o 730, to je o 20 %. Tento zájem stále trvá, Bystřice je velice žádaná lokalita k bydlení. Vybavenost a vzhled města je možné zlepšovat stále, ale není vhodné myslet jen na nové stavby a budování. Nutná je i údržba a správa stávajícího majetku a vybavení města, aby bylo pořád hezké na pohled a funkční i bezpečné k užívání.

Co vás pořád motivuje k tomu, abyste se i po tolika letech aktivně podílela na životě ve městě?

Moje aktivity jsou omezené věkem, ale stále se ráda zapojím tam, kde to jde a hlavně pomůžu. Již delší dobu žiji sama a cítím potřebu něco dělat. Pokud jde o hlavu a ruce, to ještě zvládám. Čísla mi nejsou cizí, nějaká tabulka, rozpočet a kalkulace jsou skoro můj koníček. A navíc mě zajímá život v Bystřici, co se chystá nového.

Zastávám názor, že z dlouhodobého hlediska je nutná kontinuita a generační obměna. V roce 2018 jsem se rozhodla, že nastala doba uvolnit místo mladším. Domluvila jsem se s panem starostou, že ráda pomohu i v dalších letech, pokud budou mít zájem. A hlavně předám mému nástupci zkušenosti a informace, které bude potřebovat. Podle této dohody jsem druhé volební období členkou finančního výboru. Přes čísla zjistím, jak si město finančně vede, čtením Bystřických novin získám informace, co se chystá nového a co potřebuji ještě dohledat, najdu na stránkách města. Dění ve Velké Bystřici mě stále zajímá a není mi lhostejné. Možná i proto neodmítám spolupráci a případnou pomoc.

Otec Josef: Nejlepší místo pro život je ve Velké Bystřici

Podklady: Bystřické noviny č.10/2024, Petra Pášová

Otec Mgr. Josef Opluštěl se stal laureátem Ceny města Velká Bystřice za celoživotní přínos v rozvoji a posilování komunitní společnosti ve Velké Bystřici.

Otec Mgr. Josef Opluštěl se narodil 11. 2. 1960 v malé osadě Holubice, která patří k obci Ptení. Pochází ze zemědělské rodiny s rodiči a mladšími sourozenci Miluškou a Lubomírem dlouho soukromě hospodařili.

Josef se vyučil automechanikem v Prostějově, pak studoval SZŠ v Boskovicích. Pracoval jako opravář zemědělských strojů v ZD Plumlov.

Po sametové revoluci samostatně podnikal ve vydavatelství knih, prodeji a distribuci náboženské literatury v nakladatelství Informační centrum křesťanů v Olomouci. Práce s mládeží v děkanátu Svitavy, pomoc při opravách kostelů. Snad to byl ten rozhodující krok, kdy se ho Pán rozhodl povolát do služby.

Od roku 1992 studoval teologický konvikt v Litoměřicích a od r. 1993 Cyrilometodějskou Teologickou fakultu UP v Olomouci, kterou absolvoval s magisterským titulem v roce 1998.

Působil nejdříve 3 roky jako jáhen a kaplan ve farnosti Zábřehu. Kněžské svěcení přijal v roce 1999. Již jako farář sloužil 5 roků ve farnostech Bouzov, Luká a Bílá Lhota.

V roce 2006 přichází do Velké Bystřice, aby zde působil, jako jeden z nejdéle sloužících správců farnosti, 16 let. Otevřel bystřickou faru i své široké srdce a náruč doslova všem: věřícím i bez vyznání, mladým i starým.

V současnosti je Otec Josef 2 roky farářem v Prakšicích u Uherského Brodu a od letošního dubna překvapivě důchodcem.

Otec Josef Opluštěl byl oceněn městem Velká Bystřice za svou dlouholetou práci s místní komunitou.

V rozhovoru hovoří o svých pocitech při převzetí ceny, nezapomenutelných chvílích strávených s farníky a výzvách, kterým čelil během svého působení v obci. Prozrazuje i své plány do budoucna a touhu pokračovat v práci na budování komunity v nové farnosti

Pane Opluštěle, co pro Vás znamená ocenění od města Velká Bystřice za Vaši práci s místní komunitou? Potěšilo vás ocenění?

Pokusím najít vhodná slova pro vyjádření pocitů, které provázely slavnostní okamžiky. Během svého působení ve Velké Bystřici jsem vždycky s úctou hleděl na lidi, kteří toto ocenění dostali dávno přede mnou. Například otec Antonín Huvar nebo otec Josef Olejník. Především oba výše jmenovaní byli, jsou a budou pro mě nedostižnými vzory. Nyní, když jsem přebral toto ocenění já, tak tomu pořád nemůžu jaksí uvěřit. Nakonec bych se odvážil trochu odlehčit svoje zásluhy. Když tedy držím (obdržím) toto vzácné ocenění, nemohu než tlumočit

čtenářům, že pokud jsem něčím vynikl, tak na tom měl podíl početný zástup mých spolupracovníků z našeho farního společenství ve farnosti Velká Bystřice a Hlubočky. A jim všem vyjadřuji vděčnost také za to, že nadále většina z nich pomáhá mému nástupci otci Tomášovi.

Už dva roky působíte v jiné farnosti. Když se vrátíte v čase zpět, co Vás na práci s farníky a místní komunitou ve Velké Bystřici nejvíce naplňovalo?

Především to byla možnost spolupracovat s výjimečnými lidmi. Ať to byla moje farní parta nebo lidi ze samosprávy nebo parta chlapů, které jsem poznal při covidu a mnozí další.

Můžete se podělit o nějaké konkrétní momenty, které pro Vás byly během Vaší služby ve Velké Bystřici nezapomenutelné? A jaké největší výzvy jste za svůj kněžský život ve Velké Bystřici zažil?

Jak jsem už zmínil, tak tím nejvíc nezapomenutelným byla výborná parta lidí různého věku, kteří mně pomohli vytvořit z fary a přilehlé zahrady takové nízkoprahové komunitní centrum. Díky nim mohl přijít na faru téměř kdokoliv a cítil se tam velmi dobře.

Největší výzvou během mého působení ve Velké Bystřici se mi zdá naše farní hospoda. Bylo to takové moje dítě, ale ty dětské nemoci bych nikomu nepřál. Naštěstí můj nástupce otec Tomáš nemusí moje chyby opakovat. Jsem rád, že naše farní hospoda za jeho farářování má šanci úspěšně pokračovat.

V jednom z předchozích rozhovorů jste mi říkal, že byste se klidně podruhé narodil ve Velké Bystřici. Čím Vám toto město přirostlo k srdci nejvíce?

Nevím přesně, jak je to s tím převtělováním, ale tento názor jsem si stále uchoval. Nejlepší místo pro život je ve Velké Bystřici. Je to spíše věcí srdce než nějakých konkrétních benefitů. Snažil jste se propojit duchovní život s běžným životem komunity například ve farní zahradě nebo hospůdce.

Měla by podle Vás církev více vycházet ven za lidmi, mimo kostel?

O tom není sporu a tento přístup jsem odkoukal od Ježíše. On dokázal jít tam, kam by normální slušný farář nešel.

Jaké byly Vaše pocity při odchodu na Slovácko? Jak jste se adaptoval v nové farnosti?

Přestože jsem čekal, že budu přemístěn, byl jsem velice překvapen. Můj kolega, který působí v tomto kraji, mě postupně předtím zasvěcoval do tajemství duše Slovácka. Když mně Otec biskup Josef Nuzík oznámil přeložení, neměl jsem problém ho přijmout. Jakkoliv to bylo nepříjemné přetrhat dlouholeté vztahy a přerušit rozjeté projekty, musím s odstupem času říci, že jsem své nové farníky dostal za odměnu.

Jaké máte plány do budoucna a máte nějaké projekty, na které byste se rád zaměřil?

V prakšické farnosti bych chtěl navázat na to, co se mi osvědčilo v předcházejících farnostech. Tam jsem se vždycky snažil vytvořit dobrou partu lidí a spolu s nimi dělat zajímavé věci, které byly spojené s jedinečností každého místa. Například v mém prvním působišti (Bouzov, Luká, Bílá Lhota) jsme

společně postavili klášter Karmelitek. Na mé další životní štaci zde ve Velké Bystřici to byla ta hospůdka, malé hospodářství a komunitní fara. V Prakšicích zatím potřebuju čas k tomu, abychom i zde vytvořili něco jedinečného. Nejprve se snažím poznat lidi, abychom potom společně hledali dobré nápady a dokázali je realizovat.

Soutěž O keramickou popelnici – Velká Bystřice na prvním místě

Podklady: Bystřické noviny č.10/2024

Odpady v kraji nejlépe třídí v Olomouci, Velké Bystřici, Bělé pod Pradědem a Mutkově.

Prestižní ocenění za třídění odpadů v prostorách olomouckého Červeného kostela převzali zástupci měst a obcí z Olomouckého kraje. Soutěž „O keramickou popelnici“ je už 19. rokem tradiční součástí informačních aktivit na podporu sběru separovaného odpadu, na nichž hejtmanství spolupracuje s autorizovanou obalovou společností EKO-KOM, a.s.

První místo v kategorii měst nad 15 tisíc obhájilo Statutární město Olomouc a jako třetí obec v historii soutěže vstupuje do prestižní Síně slávy odpadového hospodářství Olomouckého kraje. Na druhém místě skončil Šumperk, pomyslný bronz putuje do Prostějova.

V kategorii obcí od 2 001 do 15 tisíc obyvatel obsadila první příčku Velká Bystřice, stříbro míří k loňským vítězům kategorie do Javorníka, třetí místo patří Bludovu.

Do soutěže, kterou každoročně pořádá Olomoucký kraj se společností EKO-KOM, a. s., bylo zapojeno 399 obcí a měst Olomouckého kraje. V samotném klání se hodnotila vykazovaná data v systému EKO-KOM. Šlo především o množství vytríděných odpadů na jednoho obyvatele a počet tříděných komodit na území jednotlivých obcí a měst. Hodnocena byla mimo jiné i hustota sběrné sítě a další doplňková kritéria.

„Olomoucký kraj začal jako jeden z prvních regionů v Česku s oceňováním nejlepších obcí ve třídění odpadů. Jako úplně první v zemi jsme založili spolek obcí v odpadovém hospodářství a také specializovanou servisní společnost. Dlouhodobě jsme v úzkém kontaktu se zástupci měst a obcí v našem kraji a společně hledáme nejlepší řešení v oblasti nakládání s odpady. Aktivně podporujeme třídění, i díky tomu dosahujeme nadprůměrných výsledků a zaujímáme přední příčky ve statistikách,“ sdělil na slavnostním ceremoniálu radní Olomouckého kraje pro oblast životního prostředí, odpadů a zemědělství Martin Šmída. Nedílnou součástí ocenění jsou i motivační finanční odměny na podporu odpadového hospodářství, které obcím na medailových příčkách poskytne

Olomoucký kraj. Obce si tak mezi sebe v závislosti na konečném umístění rozdělí celkovou částku 300 tisíc korun.

V rámci dlouhodobé spolupráce s Olomouckým krajem podporuje společnost EKO-KOM rozvoj třídění odpadu v regionu. A to díky projektu Intenzifikace odděleného sběru a využívání vytríděných složek komunálního odpadu, včetně obalové složky.

Olomoucký kraj udržel stejně jako loni první příčku v pomyslném srovnání všech krajů ČR. Jeden obyvatel kraje vytrídil za rok 2023 bezmála 81 kilogramu odpadu v rámci obecních systémů do barevných kontejnerů a do menších nádob přímo u domů. Mimo to odevzdal v průměru každý obyvatel kraje v loňském roce dalších 14 kilogramů papíru a kovů do výkopen sběrných surovin.

Odměna z programu Elektrowin

Podklady: Bystřické noviny č.10/2024

Město Velká Bystřice je smluvně zapojeno do systému zpětného odběru elektrozařízení provozovaného společností ELEKTROWIN a. s. Tato společnost provozuje kolektivní systém pro zpětný odběr, zpracování, využití a odstranění odpadních elektrozařízení. V roce 2024 získalo město Velká Bystřice z motivačního programu společnosti ELEKTROWIN a. s. odměnu ve výši 11.960 Kč. Za tuto částku byla pořízeny dvě hliníkové rudly, které budou využity při manipulaci s elektrozařízeními v odpadovém centru.

Zlatý úspěch Campanelly v Tokiu

Podklady: Bystřické noviny č.10/2024, Petra Pášová

Olomoucký dětský pěvecký sbor Campanella, vedený sbormistryní Janou Synkovou, zažil ohromný úspěch na mezinárodní pěvecké soutěži v Tokiu, odkud si přivezl hned tři zlaté medaile. A jedna směřuje k ní, coby nejlepší sbormistryni celého festivalu.

V následujícím rozhovoru přibližuje Bystřická obyvatelka nejen úskalí práce s dětmi, ale i radosti, které sbormistrovství přináší.

Paní Synková, co vás vedlo k rozhodnutí stát se sbormistryní a jaká byla vaše cesta k vedení souboru Campanella?

Sama jsem v Campanelle pod vedením sbormistra Jiřího Klimeše zpívala celých 16 let. Přihlásili mě tam rodiče v 5 letech a jsem jim dodnes velice vděčná,

jak krásného koníčka mi vybrali. Když mi bylo 16, požádal mě pan sbormistr, abych mu vedla přípravná oddělení, tato práce mě naplňovala nepopsatelnou radostí. Proto jsem si po maturitě vybrala svoji profesi a začala studovat Hudební výchovu na pedagogické fakultě a Germanistiku na Filosofické fakultě Univerzity Palackého.

Při studiu jsem potkala svého budoucího chotě – kde jinde nežli v Akademickém pěveckém sboru Žerotín. Ve 20 letech mě můj budoucí choť požádal o ruku a vyslovil i přání, jestli bych už nechtěla přestat zpívat v dětském sboru, že mu to přijde tak trochu podivné brát si za ženu členku dětského pěveckého sboru. Tak jsem v necelých 21 letech tento sbor opustila a pokračovala už jen v Žerotíně a záhy nastartovala kromě toho i sólovou dráhu v barokním souboru Ensemble Damian, který se prezentoval a dodnes prezentuje barokními operami.

Jak dlouho už jako sbormistryně působíte?

Ke Campanelle jsem se vrátila zpět v roce 2016, kdy už byl její sbormistr pan Klimeš velice nemocný a práci se sbory nezvládal. V hlavním oddělení tehdy zpívalo 26 zpěváků.

Rok poté jsem založila také sbor Bel canto, protože se mi zželelo zpěváků po maturitě, kteří Campanellu museli opustit a měli obrovskou touhu dál zpívat. Oba sbory vedu dodnes. Hlavní sbor Campanella dnes čítá téměř 70 zpěváků a Bel canto 40. Sbory vedu ve svém volném čase jako koníček.

Na plný úvazek pracuji na CARITAS – Vyšší odborné škole sociální v Olomouci, kde učím budoucí sociální a humanitární pracovníky němčinu a zastávám funkci zástupkyně ředitele pro organizaci studia.

Jak byste popsala největší výzvy při práci s dětským sborem?

Ke každodenním výzvám patří neustálá motivace zpěváků. Musí je to těšit a bavit. Když zpívají rádi, projeví se to na výkonu. Velice mě naplňuje radostí, když vidím, že jsou děti spolu rády, a že se těší na každou zkoušku, soustředění, zájezdy... Tráví spolu spoustu času a nejen, že jsou tím dnes a tady, ale stávají se z nich přátelé na celý život (i moje nejlepší kamarádky a kamarády jsem si našla právě v Campanelle). Toto všechno se neděje samo sebou, musí o to člověk náležitě pečovat. Krásné a otevřené vztahy jsou nad všechny medaile.

Aktuálně se Campanella vrátila z dalekých cest a přivezla hned tři zlaté medaile. S jakými písněmi jste na mezinárodní festival v Tokiu jeli a čekali jste, že byste mohli uspět?

Této reprezentativní akce, kterou podpořilo Statutární město Olomouc, Olomoucký kraj a řada olomouckých firem, včetně velkého počtu bývalých členů a příznivců Campanelly, se zúčastnilo 27 zpěváků ve věku 14-18 let v doprovodu 3 pedagogů.

Účastnili jsme se mezinárodní soutěže v Tokiu. Soutěžili jsme ve dvou kategoriích – Dětské sbory od 13 do 18 let a Folklor, v níž sbory prezentovaly lidovou hudbu země či regionu, z něhož pocházejí. Na 6. ročník této mezinárodní soutěže bylo letos komisí vybráno a nominováno 53 sborů (z Evropy jsme byli

čtyři – Katalánci, Poláci, Litevci a my). Většina sborů byla z Asie, Ameriky a Afriky.

Začátkem dubna organizační tým festivalu zaslal všem soutěžním sborům povinnou skladbu. Pro naši kategorii to byla skladba Urijin quena od soudobé skladatelky Naoko Zukeran. Byl to opravdu obtížný kus. A to vůbec ne kvůli tomu, že byla v japonštině, slova byla to nejjednodušší. Děti jsou zvyklé zpívat nejrůznějšími jazyky a dialekty. Skladba byla náročná především svojí pro nás zcela neobvyklou harmonií, neustálými disonancemi a nutností zazpívat ji v předepsaném tempu. Navíc jsme měli zákaz ji provádět koncertně před soutěží, takže jsme si ji „naostro“ mohli zkusit až v den soutěže. Nebylo ani trochu snadné ji nacvičit. Vůbec nám nešla pod kůži. Přibližně po dvou měsících se to zlomilo a zpěváky začala dokonce i bavit, získali k ní vztah. Velkým oceněním byla pochvala od samotné autorky, která za mnou hned po soutěži přišla, uklonila se, vysekla upřímnou pochvalu a dala mi do ruky troje noty se slovy, že by jí bylo ctí, kdyby Campanella nastudovala i další její skladby, že byla naší interpretací doslova nadšená.

Zpívali jste i české písně?

Kromě této povinné skladby jsme zpívali slezskou lidovou píseň Gorale ve skvělé úpravě olomouckého hudebního skladatele Jana Vičara, ukrajinskou dvojsborovou svižnou skladbu Veniki, halekačku Hoj, hura, hoj od Otmara Máchy, Věneček od Zdeňka Lukáše a Bodaj by vás čerti vzali v úpravě Eugena Suchoně. Úmyslně jsem sahala po českých a slovenských autorech, chtěla jsem ukázat, jaké tady u nás máme klenoty, a povedlo se. Myslím, že osmičlennou porotu si Campanella získala svojí živelností, energičností a spontánním projevem.

A jestli jsme čekali, že můžeme uspět? Příprava byla hodně intenzivní a pečlivá, nic jsme neponechali náhodě. Když už člověk váží tak dlouhou cestu a investuje do ní moře času a peněz, to víte, že by rád za to nějakou odměnu dostal. Hlavně to ale přejete dětem, protože si to opravdu svojí pílí zasloužily. Pracovaly poctivě celý půlrok a dřina a dril se zúročily. Že to budou rovnou tři zlaté medaile mě ale ani ve snu nenapadlo! Naše radost a nadšení, že jsme zvítězili v tak náročných podmínkách v tak obrovské konkurenci skvělých sborů, nebralo konce.

Jedno zlato směřovalo přímo k vám, a to pro nejlepší sbormistryni celého festivalu. Asi je to hodně velké ocenění vaší práce...

Ocenění nejlepší sbormistryně festivalu Tokyo 2024 si velice vážím, byť mi to stále příliš nedochází. Sbormistrovství vystudované nemám, jak už jsem zmínila výše, mám vystudovanou germanistiku a hudební výchovu. Absolutně se nevnímám jako mistr v oboru, mluvit takto o sobě by mi přišlo jako velká drzost a neúcta ke všem profesionálním sbormistrům. Snažím se dirigovat tak, aby zpěváci přečetli z mých gest informace, které k nim vysílám a přenesla na ně svoje vnímání a cítění hudby, svou energii. Musím přiznat, že se nám to daří hodně dobře. Jsme na sebe maximálně napojeni a vzájemně si rozumíme. Je to nádhera takto na dálku spolu prostřednictvím rukou, gest a mimiky komunikovat a vidět a

slyšet, jak to propojení funguje, jak moje vysílané signály zpěváci dokážou rychle přechyt, zpracovat a provést. Učíme se to spolu už 8 let, ale že to porota dokáže rozpoznat za tak krátký čas našeho soutěžního vystoupení, a ještě to ocení, nad tím mi zůstává pořád rozum stát...

Co vás tam nejvíce překvapilo?

Mě osobně v tomto 12milionovém městě překvapil neuvěřitelný pořádek na ulicích. Nikde na ulici nevidíte odpadkový koš, všechny odpadky si nosíte domů, jak jednoduché. V dopravních prostředcích je naprostý klid, nikdo nemluví (až na zpěváky z Campanelly). Japonci jsou velice disciplinovaní. No a toalety, to je kapitola sama o sobě. Zatímco na našich veřejných záchodcích si mnohdy rozmyslíte, jestli vůbec potřebu vykonat, v Japonsku se nestačíte divit, co vše toalety umí. Vedle prkynka je ovladač s celou řadou tlačítek, která vypadají dost děsivě. Záchod umí kromě spláchnutí svého pána také umýt, osušit, pustit mu oblíbenou hudbu případně zvuky tekoucí vody nebo falešného spláchnutí, aby zvuky z toalety nebyly slyšet ven a měli jste zaručenou naprostou intimitu. Dezinfekce a vyhřívání sedátka je samozřejmostí.

Zažili jste však i nepříjemné zážitky...

Ano. Zemětřesení je jedním ze zážitků, které bych opravdu nechtěla zažít znovu. Jednu noc dosáhlo dokonce 4,7 stupňů RichtEROVY stupnice (při 5 stupních už dochází k poškození budov) a opravdu není o co stát. Člověk si uvědomí, jak krásně se žije v naší malé stabilní zemičce, jak je za to vděčný a jak rád se na tu naši rodnou Hanou bude z cest opět vracet. Všude dobře, doma nejlépe.

Toto turné bylo hodně náročné, byť příprava – nejen hudební, ale také sociokulturní – byla důkladná a nic jsme nepodcenili. Venkovní teplota v Tokiu šplhala každý den ke 40 °C, vlhkost kolem 90 % a vnitřní prostory byly klimatizované (např. metro a obchody) na 16 °C. To nijak v našich podmínkách nenasimulujete, na to se nedá zkrátka připravit. Měla jsem velkou obavu, že děti přijdou o hlas, ale všechny to vydržely a zpívaly až do konce skvěle! Dokonce po posledním koncertě na české ambasádě prohlásily, že v tak dobré hlasové kondici už dlouho nebyly!

Sbor cestuje hodně a za padesát sedm let jeho existence má na kontě přes dva tisíce koncertů na všech kontinentech. Byla cesta do Japonska zážitkem?

Ano, Campanella cestuje hodně a dokud budu její sbormistryní, nebude tomu jinak. Já sama – coby zpěvačka Campanelly – jsem procestovala celou Evropu. Za totality to byla jedna z mála možností, jak vycestovat a podívat se do světa. Čerpám z těchto zážitků dodnes a ráda bych je dopřála i svým svěřencům. Například zkušenosti z pobytů v hostitelských rodinách patří opravdu k nezapomenutelným zážitkům. Takhle daleko jsem ještě nikdy nebyla. Už jen ta samotná 32hodinová cesta je silným zážitkem. Odlišná japonská kultura je hmatatelná doslova na každém kroku. Pochopit současné Japonsko a Japonce není ani trochu jednoduché a rozhodně na to 12denní pobyt nestačí. Je pro nás nepochopitelné sledovat např. perfektně, bezchybně a dokonale fungující

dopravní infrastrukturu, která v mnoha ohledech předběhla jiné země o jednu, nebo i více generací a na druhé straně nás zaskočila nemožnost platit kartou...

Co vás nejvíce inspiruje při výběru repertoáru a jakým způsobem pracujete s dětmi na tak vysoké úrovni provedení?

Repertoár vybírám velice pečlivě. Hodně skladeb jsem převzala od svého předchůdce pana Jiřího Klimeše, většinou to jsou skladby, které jsem sama jako dítě milovala a věděla jsem, že budou 100% fungovat i u dnešních dětí, protože jsou nadčasové. Při výběru skladeb pro dětský sbor je klíčové, aby se dětem líbily. Pokud se zpěvákům skladba nelíbí, nic s tím nenadělám, i kdybych se rozkrájela nebo na hlavu postavila. V takovém případě je lepší ji z repertoáru stáhnout a nelámat to přes koleno. O některých skladbách jsem třeba přesvědčená, že budou dětem sedět a budou se jim líbit a není tomu tak. Někdy stačí, když je třeba odložím a vrátím se k nim po roce a najednou jako mávnutím kouzelného proutku jdou. Děti k nim dozrají. Mým cílem je nabízet dětem všechny možné styly – gregoriánským chorálem počínaje, přes renesanční polyfonie až po soudobou hudbu. Podstatnou část repertoáru tvoří úpravy nejrůznějších lidových písní z celého světa a v neposlední řadě taky moderní vícehlasé skladby s taneční choreografií. Chci, aby byl repertoár hodně pestrý, aby si každý zpěvák našel „tu svoju“.

V čem spočívá ta vysoká úroveň provedení? Vyžadujete dodržování pravidel? Asi je to nezbytnost ...

Vysoká úroveň provedení spočívá především v důkladném výběru zpěváků, jejich dlouhodobém a systematickém vedení, v pracovitosti, zodpovědnosti a v důslednosti. Všechna pravidla, která kdy zaznějí, se musí důsledně dodržet, jinak je děti neberou vážně. Děti mají rády řád a pořádek a já taky – mám tu německou Pünktlichkeit prostě v sobě ☺.

Učím děti nejen lásce k hudbě, ale taky k disciplíně, k dochvilnosti, k respektu k sobě navzájem, k upřímnosti, otevřenosti, k zodpovědnosti za tým (nezodpovědným chováním mohou ohrozit výkon celého týmu), k úctě k autoritám, k poctivosti v maličkostech, k pokoře... jsou to kompetence, které jsou důležité pro celý jejich další život.

Velká Bystřice je známá svou kulturní scénou. Jak vnímáte její roli a atmosféru v oblasti hudby a sborového zpěvu?

Hudba je ve Velké Bystřici hmatatelná doslova na každém kroku. Na to, jak je naše obec malá/Velká, působí v ní obrovské množství souborů, které se za své výkony rozhodně nemusí stydět. Vypíchl bych tři. Velká Bystřice se může chlubit naprosto fantastickými dětskými a mládežnickými cimbálovými muzikami (především díky skvělému vedení Lenky Černínové), moc hezky se poslouchá kapela MS band, ve které hraje i můj bratr Martin Seidler, dlouholetou tradici má Velkobystřický chrámový sbor, jehož jsem taky členkou. Začala jsem v něm zpívat ještě když ho vedl P. Josef Olejník, můj velký učitel a vzor, a zpívám v něm i dnes pod vedením paní Ivany Juráňové.

Oslím můstkem se teď dostávám k Janu Juráňovi – rodilému Bystřičákovi, kterého dennodenně potkáváte v ulicích naší obce, ale o kterém už sotva při jeho skromnosti víte, jak skvělý hudební skladatel je. Pro Campanellu upravil dvě skladby, které se těší jak u zpěváků, tak i u publika velké oblibě.

Od roku 2016 vedu v Olomouci také pěvecký sbor Olio, který se zaměřuje výhradně na duchovní skladby křesťanského východu a západu a právě Jeník – jak mu všichni říkáme – je náš dvorní skladatel. Píše Oliu na míru skladby, jednu krásnější než druhou. Minulý týden – v sobotu 28. září 2024 - jsme zpívali šest jeho skladeb ve Vatikánu v bazilice Sv. Petra. Byli jsme tam na pozvání nového arcibiskupa Mons. Josefa Nuzíka na národní pouti a s Jeníkovou hudbou udělali velkou parádu. No, není to úžasné mít takového obdarovaného rodáka.

Co vás teď čeká, na co se připravujete?

Teď momentálně se s Campanellou připravujeme na audienci u hejtmana. Pan Josef Suchánek je náš velký podporovatel a fanoušek, je radost mít takového hejtmana. 12. listopadu máme velký koncert všech pěveckých oddělení ZUŠ CAMPANELLA na Floře v pavilonu A, potom tradiční řada vánočních koncertů a vystoupení. Každoročně se opakující pravidelný sled koncertů.

Jedna akce se však z této každoroční rutiny vymyká. Po posledním koncertě v Tokiu – na ambasádě ČR – jsme dostali pozvání od ředitelky Českého centra v Tokiu – paní Evy Takamine – k reprezentování České republiky na mezinárodní výstavě Expo, která se má konat od května do října roku 2025. Takové pozvání se prostě neodmítá.

Podpora obcím postiženým povodněmi

Podklady: Bystřické noviny č.11/2024, Marek Pazdera

Pro Velkou Bystřici dopadly povodně relativně dobře, ovšem ne všichni měli takové štěstí. Proto jsme se na jednání rady města rozhodli vyčlenit částku 500 tis. Kč jako podporu potřebným po povodních. Podpořili jsme 2 obce a 3 neziskové organizace (každé jsme poskytli dar ve výši 100 tis. Kč).

Při rozdělování darů jsme dali na osobní zkušenost. Kolega, zastupitel Martin Šípek, byl pomáhat našemu rodákovi Davidovi Dubovi, který je v současné době místostarostou Bohušova. Ivoš Slavotínek, ještě jako náměstek hejtmana, pomáhal v Kobylé nad Vidnavou a popisoval nám fatální stav poškození a odříznutost této obce od okolního světa. Proto jsme podpořili právě tyto obce. Zbytek financí jsme se rozhodli věnovat zavedeným neziskovým organizacím (Charita, Český červený kříž a Člověk v tísni), které v regionech přímo působí a moc dobře vědí, komu nejlépe pomoci. Jen doufám, že podobných situací nás bude potkávat v budoucnu co nejméně.

Zemřel Jiří Čada

Podklady: Hana Londová, soubor Haná

4.listopadu 2024 zemřel ve věku nedožitých 96 let herec a choreograf Moravského divadla v Olomouci Jiří Čada. Úzce spolupracoval s folklorním souborem Haná, diváci jistě znají jeho pásma Čarování, Zabijačka, Není trnka jako trnka, Zelí, Návštěva v pekle, Šefci, Baba zlá, Andělícci, Šmigrust a mnohá další.

Byla mu udělena Cena města Velké Bystřice.

Pan Čada dodýchal v Domě pokojného stáří ve Velké Bystřici, protože členové zdejšího souboru patřili k jeho nejbližším. 9.listopadu ho doprovodili na posledním rozloučení v husitském kostele v Olomouci – Hodolanech v krojích a za zvuku hanáckých písní.

Na Štěpánském koledování 26. prosince panu Čadovi vzdali hold pásmem Pocta panu Čadovi.

Kreativní centrum

Podklady: Bystřické noviny č.12/2024, Marek Pazdera

Na začátku měsíce října byly zahájeny stavební práce na investiční akci Kreativní centrum Velká Bystřice. Jedná se o revitalizaci západního křídla zámku (tzv. ruiny), což je poslední stavba v areálu bývalého zámku, která ještě nebyla zrekonstruována. Ostatní budovy se díky investicím města (Hotel Zámek, západní křídlo zámku, amfiteátr se zázeminím) nebo privátním investorům (Varna, Tvarg) podařilo již v minulosti zrekonstruovat.

Na dostavbu a revitalizaci ruiny západního křídla zámku jsme dlouho hledali finanční prostředky. Neuspěli jsme v norských fondech, a pak ani v ITI Olomoucké aglomerace. Proto jsme museli původní návrh z dílny architekta Michala Sborwitze a kolegů upravit, dostat do něj knihovnu a napotřetí jsme uspěli v dotačním titulu EU Národní plán obnovy (NOP), který administruje ministerstvo kultury. V tomto dotačním programu jsme získali příslib dotace 24,230 mil. Kč. Celkové náklady na stavbu včetně vybavení předpokládáme ve výši 41,265 mil. Kč. Autorem návrhu je pan architekt Michal Sborwitz se svými kolegy, mladými architektky Marií Sborwitzovou a Karlem Prášilem.

Vzhledem k tomu, že celý areál bývalého zámku je památkově chráněný (musíme zachovat některé zdi a prvky z původní ruiny), a současně nevíme, co nás čeká při kopání, bude stavba opravdu hodně náročná. Věřím, že výsledek, ale bude stát za to a vznikne další stavba, kterou se bude Velká Bystřice pyšnit.

Úspěch biketrial klubu

Podklady: Bystřické noviny č.12/2024 (upraveno)

Poslední díl seriálu Českého poháru a Českého poháru mládeže Youth Games v cyklotrialu pořádal 5. října Biketrial klub Olomouc, který má již několik let svou stabilní základnu ve Velké Bystřici. Závodní sekce umístěné „na Skalce“ a na Zámeckém náměstí jsou stejně jako vysoká úroveň obtížnosti již tradicí tohoto závodu. Co ovšem tradicí není, a snad ani v budoucnu nebude, je deštivé počasí, které pořadatelský tým provázelo již od prvních příprav až po samotný závod.

Ale ani nepříznivé počasí neodradilo 109 jezdců z Česka, Slovenska a Polska, kteří využili poslední závodní možnost v tomto roce. Z domácího klubu se závodu zúčastnil rekordní počet jezdců, jejichž součet se zastavil na čísle 29 a získali několik ocenění.

Díky jezdcům za vzornou reprezentaci klubu, ale největší dík patří těm, bez kterých bychom tento deštivý, ale krásný závod nemohli uspořádat. Je to město Velká Bystřice, na jehož území už přes dvacet let trénujeme, a navíc nás podporuje a zdravě motivuje k pravidelnému pořádání soutěží. Dále firmy Staves a S-pro, bez kterých bychom mohli na sekce na náměstí zapomenout a díky kterým můžeme náš sport ukázat veřejnosti. Za finanční podporu pro odměny závodníkům děkujeme FitZone a ELIT cars. V neposlední řadě je mou milou povinností poděkovat všem členům Biketrial klubu Olomouc za pomoc při organizaci takto náročné akce, která dopadla na výbornou! Děkuji všem.

Velká Bystřice se stala vítězem ve Výzvě 10 000 kroků

Podklady: Bystřické noviny č.12/2024

Dne 16. listopadu 2024 převzalo město Velká Bystřice putovní pohár a diplom za vítězství ve Výzvě 10 000 kroků. Výzva se konala v měsíci říjnu a zúčastnilo se jí 37 Bystřičáků, kteří zdolali celkem 10 777,51 kilometrů. Se ziskem 297,90 bodů vyhrála Velká Bystřice nejen ve své kategorii Mníšecká výzva (obce od 2 500 do 10 000 obyvatel), ale s přehledem porazila i dalších 65 zapojených vesnic a měst a umístila se na prvním místě také na celorepublikové úrovni.

Slavnostní předávání cen proběhlo na Festivalu 10 000 kroků a tentokrát se konalo v královském městě Kolín. Zájemci měli možnost absolvovat i prohlídku historické části Kolína s panem místostarostou Romanem Šulcem, který je

zároveň reportérem pořadů Toulavá kamera a Objektiv v České televizi. Výzva 10 000 kroků se koná každý rok vždy v dubnu a říjnu.

Dar pro Vojenský fond solidarity

Podklady: Bystřické noviny č.12/2024

Starosta Velké Bystřice Marek Pazdera během listopadové návštěvy 601. skupiny speciálních sil v Prostějově předal státnímu tajemníkovi Ministerstva obrany Petru Vančurovi symbolický šek ve výši 70 530 korun. Tento dar, který pochází z výtěžku tradiční cykloturistické akce Bílý kámen, je určen pro Vojenský fond solidarity.

„Už tři desítky let se snažíme umožnit účastníkům poznat zajímavá místa jinak celoročně uzavřeného vojenského prostoru. Libavsko je kraj nejen s pohnutou minulostí, ale především s překrásnou přírodou,“ řekl Milan Heřman, hlavní pořadatel akce Bílý kámen s tím, že jubilejní ročník přilákal přes sedm tisíc cyklistů, turistů i pěších návštěvníků.

Lidé podle něj žijí většinou v obcích podél hranic vojenského prostoru, denně slyší střelbu a řadu z nich proto zajímá, jak to v zakázaném prostoru vypadá. I proto veřejnost ráda přispěla na dobrou věc.

Ředitel odboru pro válečné veterány a válečné hroby plukovník Robert Speychal ocenil sbírku pro Vojenský fond solidarity, jehož hlavním posláním je poskytovat okamžitou pomoc pro vojáky a jejich blízké, kteří se bez vlastního zavinění ocitli v těžké životní situaci.

Hlavním pořadatelem tradiční akce je město Velká Bystřice, Haná Velká Bystřice a Okrašlovací spolek Lubavia, spolupracující s okolními obcemi, Armádou ČR, Vojenskými lesy a statky ČR, Vojenskou policií a Policií ČR.

Paměť národa

Podklady: Bystřické noviny č.12/2024, František Vrba, Vít Lucuk

Během 2.světové války se ve Velké Bystřici zformoval partyzánský odboj. Příběhy tří mužů – Metoděje Osladila, Josefa Jedličky a Františka Cenkla jsou dodnes živým důkazem odvahy a vlastenectví.

Kluci na vlaku

Snaha nacistů rozbít velkobystřickou záškodnickou síť se tříštila jen díky statečnosti místních lidí. Bystřice leží blízko Olomouce a Přerova, kde byly velké železniční uzly. Odbojáři ničili koleje, sabotovali vlakové soupravy, přerušovali elektrické rozvody.

V nedaleké továrně v Mariánském Údolí, kde se vyráběly granáty, musel pracovat i 16letý Josef Jedlička (1923-1922), který spolu s dalšími, asi 20 mladými kluky, plánovali, jak nacistům uškodit. „Sypali jsme písek do ložisek, aby se to zadřelo. Poškodili jsme i vodní elektrárnu, která to celé napájela. S rostoucím terorem vzrůstala i chuť. Mladíci jednoho dne naskákali na projíždějící německý nákladní vlak. „Každý měl nějakou sekeru nebo kladivo, no a pokud možno jsme rozbili, co se dalo...No a potom nás napadlo... Ono to bylo přivázaný drátama, tak pilku na železo, a ty minomety, děla nebo houfnice jsme vyhazovali.“

Odhali je při pokusu vykolejit vlak u Smilova. Josef se spolu s kamarádem Václavem doslova prostříleli na hranice, kde až do konce války působili v řadách 1. československé partyzánské brigádě Jana Žižky.

Utekl z Osvětimi

František Cenkl (*1923) takové štěstí neměl. Ve škole měl dobrého kamaráda, protinacisticky smýšlejícího Němce Waltera Knappa, který byl členem velkobystřické partyzánské skupiny. Po jednom ze zátahů padlo podezření i na Františka – v červnu roku 1943 je odvěkli do Osvětimi, odkud se mu po roce podařilo, za dramatických okolností dostat až do Olomouce. František Cenkl zfalšoval pracovní knížku a nastoupil do továrny Wagner-Werke. Později jej, jako národního socialistu, který odmítl vstup do komunistické strany, režim uvěznil na jeden a půl roku v Jáchymově. Bylo to v době, kdy jeho žena čekala dítě.

Přežil Terezín

Cukrář Metoděj Osladil (1923-2015) pocházel z Rudy nad Moravou, kde si během válečných let s kamarádem Josefem Hejtmánkem postavili bunkr, v němž ukrývali partyzány z Velké Bystřice. Psal se rok 1944 a smyčka se pomalu utahovala. Jeden z partyzánů nevydržel brutální výslech a prozradil Metodějovo jméno: „Přijeli a vzali mě. Doma udělali bordel, všechno rozházeli a moji matku potloukli, vyrazili jí zuby.“

Metoděj Osladil putoval do šumperské robotárny. „Když mě zavřeli, tak mně tak ztloukli zadek, že jsem týden nemohl sedět. Bejčákem. Viděl jsem chlapa ztloučeného tak, že mu ze zadku maso padalo. V Šumperku na gestapu.“

Metoděj Osladil pak prožil necelý rok v Malé pevnosti v Terezíně. Necelý rok trvající celou věčnost. Šikana, bití, hrůzné kulisy: „Viděl jsem, jak se dva Židi pro zábavu strážných, museli tlouct. Tloukli se u takové kaluže klackama, až se utloukli. Ten jeden spadl dolů. Ten se tam utopil. Já jsem raději odešel, abych nebyl svědkem nebo něco neudělal.“

Metoděj Osladil přežil jen díky svému mládí a odhodlanosti k životu. Pomohlo mu také to, že během práce, kterou musel vykonávat, měl občas přístup k vitamínům ze zeleniny. Po válce začal podnikat, ale po roce 1948 mu komunisté vzali stroje. Metoděj Osladil zavřel svou prodejnu a šel pracovat jako cukrář do Šumperku.

XII. Závěr

Při své práci jsem využila bohatého adresáře spolupracovníků, kteří mi poskytovali informace a podklady pro sepsání kroniky, případně uveřejnili své články v Bystřických novinách, které byly v kronice citovány. Děkuji všem za jejich příspěvky a doufám, že budeme spolupracovat i v budoucnu. Zde uvádím jejich abecední seznam:

MUDr. Bodnár Vojtěch	Ing. Kolman Zdeněk	Mgr. Pazderová Lucie
Barvíř Jiří	Ing. Kolman Pavel Ph.D.	Pechová Jaroslava
Břeha Václav	Koš Jaroslav	Ing. Jiří Pospíšil Ph.D.
Čadová Žaneta	Mgr. Košová Věra	Mgr. Raková Jana
Mgr. Černý Pavel	Klasová Anna	Ing. Seidler Martin
Dvořák Petr Xandy	Krylová Zdeňka	Mgr. Skálová Martina
Dvořák Jiří	Mgr. Lakomý Zdeněk	Skoupilová Renáta
Mgr. Dvořáková Marika	Mgr. Langerová Lenka	Mgr. Stodůlka Petr
Bc. Hénarová Denisa	Lucuk Vít	Ing. Svoboda Milan
Ing. Heřman Milan	Mádr Aleš	Mgr. Šilcová Barbora
Charvátová Diana	Maňasová Tereza	Ing. Šperka Josef
Charvátová Pavlína	Matonoha Josef	Ing. Šperka Kamil
Mgr. Chmelíková Dana	Mečířová Olga	Šípek Martin
Mgr. Chumchalová Marcela	Ing. Mylerová Martina	Vodička Pavel
Ing. Jakl Lukáš	Nakládal Petr	Vrba František
Mgr. Jungová Eva	Nemravová Eva	Npor. Zapletal Martin
Michaela	Pášová Petra	Zendulka Jaroslav
	Ing. Pazdera Marek	

Ve Velké Bystřici 25. ledna 2026
Hana Londová, kronikářka města Velká Bystřice

XIII. Příloha kroniky 2024

Bystřické noviny 2024

Vyjádření kronikáře k užití dalších příloh kroniky

Během roku 2024 se nám podařilo soustředit několik desítek různých dokumentů, tiskovin, výstřižků z novin, výročních zpráv a dalších dokladů o životě v našem městečku.

Vzhledem k obsáhlosti vlastní kroniky, různým formátům těchto dokumentů i obtížnosti jejich úprav k vazbě vlastní kronikové knihy je však předáváme k registraci a uložení do městského archivu, kde mají svůj prostor a možnosti širšího využití.

Mgr. Hana Londová
kronikářka města